٥٩ مەشخەڵی
ڕێگای ڕزگاری کوردستان
١٢ی جۆزەردانی
٣٦ ساڵەی لە سێدارى ٥٩
لاوی مەهابادی
کۆکردنەوە و ئامادە کردنی: ڕەحمان نەقشی

پێڕست

١- لە شێعری "پۆلێک گوڵاڵە"، ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی ..... ئاشق ئیسماعیلی ٤

٢- پەنجا و نۆ گەڵای وەریو! ..... هەیاس کاردۆ ٥

٣- ٣٦مین ساڵی لە سێدارەدانی ٥٩ لاوی مەهابادی ..... کوردستان و کورد ٧

٤- بەڕێوەچونی سیمینارێک بەبۆنەی ١٢ی جۆزەردان لە یەکێک لە بنکەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان ٩

٥- ١٢ی جۆزەردان، پەلەیەکی ڕەشە لە مێژووی کۆماری ئیسلامی ئیراندا ..... ڕەشید قازی ١١

٦- یادی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهابادی دەستی ڕەشی زۆرداری! ..... ئەنوەر کەریمی ١٣

٧- ژانێک بە ڕوحی بریندارێ شارێکەوە ..... ئەحمەد شێربەگی ١٥

٨- "سێرە" بە بۆنەی ساڵیادی کوشتاری ٥٩ لاوی مەهاباد ..... بێبەش پیرۆتی ١٨

٩- جینایەتێکی سامناک ..... عەبدوڵڵا حەسەن زادە ١٩

١٠- کە تراژێدی سنووری ماڵەکانی بڕی..... برایمی فرشی ٢١

١١- وتاری دەقتەری سیاسیی حدک لە ڕێوڕەسمی یادی ٣٠ ساڵەی ئێعدامی ٥٩ لاوی کورددا ..... قادر وریا ٢٢

١٢- دەستنیشان کردنی ١٢ی جۆزەردان ..... فیدراسیۆنی ڕێکخراوەکانی لاوانی کوردستانی ئێران ٢٧

١٣- بە یادی ٥٩ خونچە بە ناحەق هەڵوەریوەکەی شاری شەهیدان مەهاباد ..... لوقمان زەهرایی ٢٩

١٤- لە ساڵیادی ئیعدامی ٥٩ لاوی مەهاباد لە ١٢ی جۆزەردان ..... جەمال نەجاری ٣٢

١٥- بە بۆنەی ساڵوەگەڕی ئێعدامی ٥٩ لاوی کورد لە مەهاباد..... فۆئاد محەممەدی ٣٥

١٦- بۆ یادی ٥٩ گووڵاڵە سوورەی مەهاباد ..... سابیر فەتاحی ٣٨

١٧- بەرەو یادی ٣٠ ساڵەی ئێعدامی بە کۆمەڵی ٥٩ لاوی کورد ..... حیزبی دێموکراتی کوردستان ٤٢

١٨- بەڕێوەچوونی کۆڕیادی ڕیزگرتن لە یادو بیرەوەریی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهاباد ٤٣

١٩- پەیامی یەکیەتیی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بە بۆنەی ١٢ی جۆزەردان ٤٦

٢٠- لە یادی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهاباد ..... یەکیەتیی لاوانی دێمۆکراتی کوردستانی ئێران ٤٨

٢١- ڕاگەیەندراوی یەکیەتیی نەتەوەیی خوێندکارانی کورد بەبۆنەی ئێعدامی ٥٩ لاوی کورد ٥٠

٢٢- راگەیێندراوی "فدراسیۆنی ڕێکخراوەکانی لاوانی کوردستانی ئێران"..... ٥١

٢٣- یادی ٥٩ لاوی شەهیدکراوی مەهابادی بەرز رادەگرین ..... کۆمیتەی سویدی حدکا ٥٣

٢٤- بەرزراگرتنی یادی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهاباد لەو شارە ..... کوردستان و کورد ٥٥

٢٥- خوێن ڕێژانی دۆینێ و ڕێفۆرم خوازانی ئەمرۆ ..... حیسام ئەحمەدی ٥٦

٢٦- ٥٩ لاوی مەهاباد: وەکوو کۆمەڵەی "ژ ـ ک"، ئێمە سوێندمان خواردووە ..... قاسم کەڵەشی ٥٩

٢٧- یادی کۆمەڵکوژی لاوانی مەهاباد ..... ڕێکخراوی چاودێری کوردۆسایدەوە ٦٥

٢٨- دادگای نامرۆڤانەی کۆماری اسلامی ایران ..... سۆران کرباسیان ٦٧

٢٩- لە یادی ئێعدامکردنی ٥٩ لاوی شاری مهاباد ..... سمایل شەرەفی ٧٤

٣٠- کرێنۆش بۆ ٥٩ گوڵە مەزار ونەکانی مەهاباد ..... حەکیم حسێن زادە ٧٧

٣١- ٥٩ لاوی جوانەمەرگی مەهاباد و هێزی بە هێزی بیستوون ..... کەریم ئەللاوەیسی ... ٧٩

٣٢- بیست و پێنجەمین ساڵی ئیعدامی بەکۆمەڵی ٥٩ لاوی کورد ..... موعتەسەم نووڕانی ٨٣

٣٣- جینایەتی "میللی - مەزهەبی" یەکانی کۆماری ئیسلامی ئێران لە کوردستان ..... ئەنور سۆڵتانی ٨٦

٣٤- لیستەی ٥٩ شەهیدەکانی ١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢..... ڕەحمان نەقشی ٨٨

بە پۆلێک سووڕە گوڵ ڕازایەوە باغی شەهیدانمان
لە ئاسمانی خەبات پەنجاونۆ ئەستێرە ئەنگووتن

لە شێعری "پۆلێک گوڵاڵە"، ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی

لە ساڵوەگەڕی ئیعدامکرانی ٥٩ تێکۆشەری مەهابادی دا، سڵاو بۆ گیانی پاکیان دەنێرێن، یادیان دەکەینەوە و جارێکی دیکەش دەڵێین:

پێتان وا نەبێ کۆڵ دەدەین
یان لەبیریان دەبەینەوە
تۆڵەی هەموو ئەو خوێنانە
بە سەرکەوتن دەکەینەوە.

ئاشق

سەرچاوە: دیواری فەیس بووکی نووسەر - ڕێکەوتی: ٢ی جوونی ٢٠١٩

پەنجا و نۆ گەڵای وەریو!

هەیاس کاردۆ

جۆزەردان مانگی خێڵ و خێڵاتچییانە، مانگی ڕەشماڵ و بێری و شمشاڵی شوانە. جۆزەردان مانگی فەریکە بوونی گوڵە گەنمەکان و تیژ کردنی داس و مەڵەغانی سەپان و وەرزێڕانە. جۆزەردان، مانگی وەبەرهاتنی دار و درەخت و زەوی و زاری جووتێرانە. جۆزەردان مانگی فڕینی باڵندە ئازادەکان بە ئاسمانی شین و بێ گەرد دا و دروست کردنی هێلانەی ژین بۆ ڕاگرتنی نەزمی هەرمانە. جۆزەردان مانگی هیوا بە دەسکەوتی خوێندنی خوێندکاران و تامەزرۆ بوونی پشوویەکی درێژی هاوینانە.

ئەو ساڵە داسی مەرگ زوو تیژ کرا و پێش ئەوەی گوڵە گەنمەکان زەرد بن دروێنە کران. ئەو ساڵەی وەیشوومەی سەرما نەی هێشت چادر و چیغ لە کوێستانان هەڵدرێن، دەستی بێری لە گوانی مەڕ بڕی و شمشاڵی شوانەشی بێدەنگ کرد. ئەو ساڵەی تەیرەکان نەیان توانی لە شەقەی باڵان بدەن و هەوای ساف و بێگەردی ئەو ناوە هەڵمژن. ئەو ساڵەی هێلانە دروست نەکران و سروشت لە ڕەوتی ئاسایی خۆی بێبەش کرا. جۆزەردانی ئەو ساڵە قوتابییان لە جیاتی هیوا بە داهاتوویەکی گەش، فرمێسکی خەم و حەسرەتیان هەڵەوراند و ئامێزیان بۆ هەڵوەرینی گەڵا سەوزەکان کردەوە. جۆزەردانی ئەو ساڵە وەک بەهار نەدەچوو، ڕێبەندانێک بوو دڵەکانی دەگوشی و لەشەکانی سیس هەڵ دەگێڕا.

ئاخر چۆن دەبێ لە نێو وەرزی بەهاری ژین دا پەنجا و نۆ گەڵای تازە سەوز بوو بە جارێک هەڵوەرێندرێن و پاییزی خەم

پێک بهێندرێ؟ بۆ دەبێ پەنجا و نۆ گوڵی بۆنخۆشی بەهاری بە جارێک پەڕپەڕ بکرێن و باخچەی ژیان بە جارێک بڕووتێندرێتەوە؟ ئاخر کەی ڕەوایە لە جۆزەردانی مانگی هیوا و هومێد دا فرمێسک جێگای بزە بگرێتەوە و تروسکەی هیوا لە چاوەکان بتارێ؟ کەی ڕەوایە سەرزەویی کوردەواری لە بەهاری جوانیی بێبەش بکرێ و پاییزی خەمی بەسەر دا زاڵ بێ؟ ئەو ڕۆژەی مانگی جۆزەردان خەریک بوو بە دوازدەهەمین تیشکی خۆر بڕازێتەوە و باوەشی گەرمی بۆ وەرزێران بکاتەوە نەزمی سروشت گۆڕا و دنیا تاریک داهات. ئەو کاتەی دوازدەهەمین ئێوارەی بەهاری ژین خەریک بوو ژوانی پێک گەیشتن بۆ دڵداران ساز بکا و کاتێکی خۆشیان بۆ پێک بێنێ، دڵی دڵدار گۆڕا و ژوانگە بە چۆلی مایەوە. ئەو ڕۆژەی خاڵەی جووتێر خەریکی تیژ کردنی داسی ژین بوو هەتا لە جۆزەردانی خێر و بەرەکەت دا دروێنەی هیواکانی بکا، ڕەوتی ژیان گۆڕا و ناهومێدی جێگای هیوای گرتەوە. ئەو ڕۆژەی گوڵە بۆنخۆشەکانی باخچەی ژیان خەریکی سەما بوون و بۆنی خۆشی خۆیان بڵاو دەکردەوە، تۆفانی نەهامەتیی هەڵی کردێ و هەوای بەهاری گۆڕا. ئەو ڕۆژەی پەنجا و نۆ لاوی مەهابادی لە کاتێکدا خۆیان بۆ وەڵامدانەوەی ئەزموونەکانی خوێندنی یەکساڵەیان ئامادە دەکرد و تیشکی هیوا لە پەنجەرەی دڵی دەدان کەوتنە بەر خەنجەری جەور و دڵیان کون کون کرا، ڕوانینی مرۆڤ لە یەکتر گۆڕا.

لەو ڕۆژەوە (١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢ی هەتاوی) کە داسی مەرگی کۆماری ئیسلامیی ئێران گوڵی تەمەنی پەنجا و نۆ لاوی مەهابادی پەڕپەڕ کرد ئیتر بەهار مانای جارانی نەماوە. هەموو ساڵێ لەو ڕۆژ و مانگ و وەرزە دا بای خەزان هەڵی دەکاتێ و گەڵای دارەکان دەست بە وەرین دەکەن. هەموو ساڵێ لەو ڕۆژ و مانگ و وەرزە دا کانیی چاوەکان دەزێنەوە و کونی فرمێسکەکان دەکرێنەوە. هەموو ساڵێ لەو ڕۆژ و مانگ و وەرزە دا چاوی چاوەڕوانەکان دوور دوور دەڕوانن بۆ ئەوەی ئەو داسی مەرگ هێنەرە لە دەشتی پڕ پیت و بەرەکەتی نیشتمانەکەیان نەمێنێ و هیچی دیکە گوڵە تازە پشکووتوەکانیان پەڕپەڕ نەکرێن. هەموو ساڵێ لەو ڕۆژ و مانگ و وەرزە دا مرۆڤ و مرۆڤ دۆستەکان یادی ئەو پەنجاو نۆ گوڵە پەڕپەڕ کراوە دەکەنەوە و بە یادی ئەوان هەزاران نەمامی تازە دەنێژن .

ئوستڕالیا؛ ١٣ - ٦ - ٢٠١٣

٥٣٦مین ساڵی لە سێدارەدانی ٥٩ لاوی مەهابادی

لە ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی، ڕێژیمی خومەینیژ و دیکتاتۆری کۆماری ئیسلامیی ئێران، ٥٩ لاوی بێتاوانی مەهابادی تەنیا بە تاوانی کوردبوون لە سێدارەدا.

لە ١٢ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی، ڕێژیمی ئاخوندی بۆ چاوترسێن کردنی خەڵکی کوردستان، ٥٩ ڕۆڵەی کوردی لە شاری مەهاباد، شاری کۆمار و پێشەوا لە سێدارەدا. لەسێدارەدانی ئەو ٥٩ لاوەی مەهاباد لەگەڵ ئەوەی کە داخی خستە سەر دڵی هەموو خەڵکی کوردستان و ئازادیخوازانی ئێران، لە هەمانکاتدا بۆ جارێکی تر ڕووی دزێو و ڕاستەقینەی ڕێژیمی کۆنەپەرستی خۆمەینی بۆ هەموو جیهانیان ئاشکرا کرد و هەر لەو کاتەشدا ڕقی تۆڵەی لەنێو لاوانی کورددا دژ بەو ڕیژیمە سەرەڕۆیە بەهێز کرد و لاوانی کورد دەستە دەستە هاتنە نێوریزی شۆڕشگێران و تێکۆشەرانی لایەنە خەباتگێرەکانی کوردستانە.

ڕێژیمی کۆماری ئیسلامیی ئێران هەر لەسەرەتای هاتنەسەرکارییەوە نەک هەر باوەڕی بە ماف و ئازادییەکانی گەلانی ئێران نەبوو، بەڵکوو یەکێک لەو حکوومەتە دیکتاتۆرانە بوو کە بە زەبری چەک و کوشت و کوشتار وەڵامی داواکارییەکانی خەڵکی دایەوە و دەستی دایە سەرکوتکردنی ئازادییە ئینسانییەکان.

کۆماری ئیسلامی لەگەڵ ئەوەی کە دژی مافی هەموو گەلانی ئێران بوو، بەڵام لەبەرانبەر کورددا سیاسەتێکی شوینیستی و کۆنەپەرەستانەی گرتەبەر و لە ٢٨ی گەلاوێژی ساڵی ١٣٥٨ی هەتاوییدا خۆمەینی وەک ڕێبەری ئایینی ئەو دەوڵەتە

فەرمانی جیهادی دژ بە خەڵکی کوردستان دەرکرد و لەو ڕۆژەوە تا ئێستا بە بەرچاوی دنیاوە ڕۆژانە خەریکی کوشتن و سەرکوتی خەڵکی کوردستانە.

دوای فەرمانی جیهادی خۆمەینی، جینایەتکارێکی بە ناوی خاڵخاڵی ڕەوانەی کوردستان کرد و بوو بە قازیی شەرعی کوردستان و بێ دادگایی و لێکۆڵینەوە، تەنیا لە چەند چرکەیەکدا فەرمانی لە سێدارەدان و بەندکردنی ئازادیخوازان و خەڵکی بێتاوان و بێدیفاعی کوردی دەدا و بە سەدان کەسیان لە کوردستان لە سێدارەدا و خەڵکی کوردستانیان لە چەند شوێن قەتڵوعام کرد.

بە فەرمانی کۆنەپەرستێکی وەک خۆمەینی و بە یاسای دارستان ڕەحمیان بە هیچ کەس نەکرد و ژن و منداڵ و پیر و گەنجی کوردستانیان غەڵتانی خوێن کرد و تا ئێستاش ئەو یاسا و فەرمانەی خۆمەینی هەر کاری پێدەکرێ و تا ئەمڕۆ نزیک بە پەنجا هەزار کورد بە دەستی ئەو ڕێژیمە خوێنڕیژە شەهید بوون.

وێڕای کوشتنی خەڵکی کوردستان، بەندیخانەکانی ڕێژیمیش شوێنێکی تر بوون بۆ ترس و تۆقاندن و لە ڕێگەی ئەشکەنجە و ئازار و ئێعدامەوە ویستوویانە کورد واز لە مافە ڕەواکانی بێنێ و تەسلیمی ویست و داخوازییەکانی ڕژیمی ئاخوندی بێ.

گەلی کورد دەیان ساڵە بۆ دابینکردنی مافە ئینسانی و نەتەوایەتییەکانی خەبات دەکا و قەت لە ڕێگای سەرکوت و زەبروزەنگەوە تەسلیمی داوای دژمنان و داگیرکەرانی کوردستان نەبووە، لەو ڕێگایەشدا قوربانی زۆریداوە و ٥٩ لاوی مەهابادیش بەشێک لەو قوربانیانەن کە بە تاوانی کورد بوون لە سێدارە دران.

لە یادی ئەو ڕۆژە تاڵەدا، خەڵکی کوردستان ڕیز دەگرن لە ڕوحی ٥٩ لاوی مەهابادی و لە هەمانکاتدا لاوانی کورد بە هەست بە بەرپرسایەتی کردن ناهێڵن خوێنی ئەو ٥٩ لاوەی کورد و شەهیدانی دیکەی کوردستان بەفیڕۆ بچێ و قەت تەسلیمی ویستی دژمن نابن و بە خەبات و خۆڕاگری خۆیان درێژە بە خەبات دەدەن و تا وەدیهێنانی ویست و داواکارییە ئینسانی و نەتەوەییەکانیان ڕێگای تێکۆشان و بەرەنگاری و بەربەرەکانی درێژە دەدەن و بۆ شاد کردنی ڕووحی شەهیدەکان مایە لە ژیان دادەنێن و تا سەرکەوتن لە خەبات بەردەوام دەبن.

سەرچاوە: ماڵپەڕی کوردستان و کورد - ڕێکەوتی: ٢ی جوونی ٢٠١٩

بەڕێوەچونی سیمینارێک بەبۆنەی ١٢ی جۆزەردان لە یەکێک لە بنکەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان

سەرلەبەیانیی ڕۆژی یەکشەمە ١٢ی جۆزەردان سیمینارێک لەلایەن یەکیەتییی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بەبۆنەی ٣٦ ساڵەی ئێعدامی بەکۆمەڵی ٥٩ لاوی مەهاباد بۆ بەڕێز سامان فەقێ نەبی لە قەڵای دێموکرات بەڕێوەچوو.

سەرەتای سیمینارەکە بە ساتێک وەستان بۆ گیانی پاکی شەهیدان دەستی پێکرد، پاشان هاوڕێ ڕێبوار حەسەنی چەند وتە و بڕگەی سەبارەت بەم کارەساتە وەک یەکیەتیی لاوان پێشکەش بە بەشداران کرد.

پاشان بەڕێز سامان فەقێ نەبی کادری حیزبی دێموکرات و سکرتێری پێشووی یەکیەتیی لاوان باسێکی سەبارەت بە شەرایتی ئەوکاتی کوردستان و ئێران پێشکەش کرد کە لەو سەردەم ٥٩ لاوی بێ تاوان بەکۆمەڵ دەستبەسەر و ئێعدام کران.

ناوبراو لە قسەکانیدا وتی: "هۆکاری سەرەکی ئێعدامەبە کۆمەڵاکانی ساڵی ١٣٦٢ وەڵامدانەوەیەک بوو بە خۆڕاگری هێزی پێشمەرگە لە هەموو بەرەکانی شەڕ لە کوردستان و تۆڵە سەندنەوەیەک بوو کە وەک شەڕی ڕەوانی لە دژی خەڵکی سیڤیلی کوردستان لەلایەن ماشێنی سەرکوت و کوشتاری کۆماری ئیسلامی بەکارهات." هەروەها لە درێژەی باسەکەیدا بەڕێز فەقێ نەبی ئاماژەی بە تێوەگلاوەیی ئەو تەیفە لە کاربەدەستانی کۆماری ئیسلامی کرد کە لەو جنایەتانەدا بڕیاردەر و بەڕێوەبەر

بوون و دواتر لەملمانێی دەسەڵاتداری لە نێو سیستمی کۆماری ئیسلامیدا وەک باڵی ڕێفۆرمخواز خۆیان ناوزەد کرد.

بەشێکی دیکەی باسەکەی بەڕێز فەقێ نەبی تەرخانکرابوو بە دۆخی هەنووکەیی و ئەو ڕێکارانەی کە بەئەزموون وەرگرتن لە مێژوو، گەلی کورد بە تێچوویەکی کەمتر لە ئێعدامی ٥٩ لاو لە ڕۆژێکدا بە ئاکام بگەیەنێ، بەڕێزیان هەروەها باسی لە هوشیاری نەتەوەیی و بەیەکەوە گرێدانی تراژیدیا نەتەوەییەکانی کرد کە وەک چۆن ئەو سەردەم فەرماندەی تۆڵە ئەستێن شەهید شاپووری فیروزی لاوانی کوردی لە کرماشان بە ڕێکخستن کرد و تۆڵەی ٥٩ لاوی مەهابادی ستاندەوە، ٣٥ ساڵ دواتر لاوانی مەهاباد و ناوچەی موکریان بە پێشەنگایەتی چالاکوانانی مەدەنی بە شێوەی مەدەنیانە بە هانای هاونەتەوەییەکانی خۆیان لە کارەساتی بومەلەرزەی کرماشانەوە چوون.

لەکۆتاییدا بەشداربووان را و سەرنجی خۆیان خستەڕوو.

سەرچاوە: ماڵپەڕی کوردستان و کورد - ڕێکەوتی: ٢ی جوونی ٢٠١٩

١٢ی جۆزەردان، پەلەیەکی ڕەشە لە مێژووی کۆماری ئیسلامی ئیراندا

بە بۆنەوی لەسێدارەدانی ٥٩ لاوی مەهابادی بە دەستی خاڵخالی.

ڕەشید قازی

جگە لە سەربازخانەی گەورەی شار، داشامەجید و خەزای و حەسەن قاز زۆر شۆنی گرینگ و ستراتیژی شار مۆلگەی دوژمنی لێدامەزرابوو. بەیانێان لە کاتژمیر ٨ بەیانی لەسەر هەموو کۆلان و شەقامەکانی شاردا پاسدارەکانی لێدادەمزڕا و گەشتەکانی سارولّلا ومۆتۆر سۆارەکانیش بە نێوشاردا دەگەڕان و هەرکەس گومانیان لێکردبا بە ببێ پرس و ڕا دەیانگرت و ڕەوانەی قەسابخانە و چالە ڕەشەکانی کۆماری ئیسلامی دەکرا. نێو ماشین و مێنی بوسەکانیان دەپشکنی و حەتا روحمێان بە موسافیرەکانی نێو تاکسێکانێش نەدەکرد. بە گشتی سوپاکانی ئیسلام خەو و خۆراک و ژیانێان لە خەلکی شار و دانیشتۆانی تال کردبوو.

لە نێوەشەوەێکدا، سوپاکانی ئیسلّام وەک تاعون بەمالّانەوە وەربووون و زێاتر لە ٢٥٠ کەس لە خەلکی شار کە زۆربەی هەرزۆریان لاو بوون دەست بەسەر کڕان.

خالخالی جەنایەتکار و خۆینمژ وەک قازی شەرع و نۆنەری ئیمامی خومەینەی بە خۆیە بە جەلادەکانی پاش لە سیدارەدانی دەیان لاو و پیر و پەککەوتە لە سنە و پاوە و مەریوان و سەقزرا گەیشتە مەهاباد. لە ماوەی ٢٤ کاتژمیردا حوکمی لە

سیدارەدانی ٥٩ نەفەر لە لاوەکانی شاری دەرکرد. بە بیستنی هەوالی لە سیدارەدانی ئەم رۆلانە خەلکی کوردستان بە گشتی و شاری مەهاباد بە تایبەتی یەکپارچە بوبە ئاگر و ئاسن. دوکان و بازار گالە دران. ڕێژیم دیسان دەستەووەستان مایەوە بۆ دابینکردنی تفاقی کۆلەمست و سوپا تالانگەر و جەنایەتکارەکای بۆ شارەکانی دیکە وەک میاندۆاو ورمی پەنا برد. حەمید رەزا جەلایپوری فەرماندارى شار، جەنایەتکاری دۆینی و ئیسلاحتەلەبی ئیمرۆش!! هەروەک کاربەدەستانی دیکەی ڕێژیم کونە مشکەکەی لێ ببو قەیسەری. زۆربەی هەرە زۆری هیزەکانی حیزب بە تۆلەی ئەم ٥٩ لاوەی لە هەمو شار و شارۆچکە و ڕێگا وبانەکان سۆپای داگیرکەرانیان دەخستە ژیر هەڵمەتی شیرانەیان و بە دەیان وسەدان نەفەرێان بە سەزای تاوانەکانی خۆیان دەگەیاند. هیزی بەهیزی بیستون سەر بە کرمانشای حیزب لە ژیر فەرماندەهی، فەرماندەی بەوەجی شاپۆری فیرزیدا ٥٩ عەمەلیاتی بە تۆلەی خۆینی بە ناحەقڕژاوی ئەم رۆلانەی مەهاباد بەریوە برد. ئەم زەربە گورچ و برانە بەلایەنکێان بەسەر ڕێژیم و سوپا تالانکەرەکەی هێنا کە هەتا ماون لە بیریان نەچیتەوە.

ئێمڕۆ پاش ٣٦ سال بەسەر ئەو جەنایەتەی کۆماری تڕۆریست پەروەری ئیسلامی تێدەپەری و مەشغەلی شۆڕشی گەلی کورد وێرای زەبر و زەنگ و موشەکباران کردەوە تڕۆریستیەکانی کۆماری ئیسلامی هەروا بێ پسانەوە بەدەست ڕۆلە بە ئەمەگەکانی ڕێبازی شەهیدان بەرز و شەکاوە ڕاگیراوە و تا گەیشتن بە لوتکەی سەرکەوتن هەرواش بە گڕ و تینەوە شکاوە ڕادەگیریت. ئێمە درێژەدەرانی ڕێبازی بەرزی شەهیدان بەلێنی دەدەێن کە تا گەیشتن بە ئامانجەکانیان بێپسانەوە درێژەدەری ڕێبازیان بێن هەروا ئالای خەبات و تێکۆشانمان شەکاوە ڕابگرین.

سەرچاوە: دیوار فیس بووکی نووسەر - ڕێکەوتی: ٢ی جوونی ٢٠١٩

یادی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهابادی دەستی ڕەشی زۆرداری!

ئەنوەر کەریمی

جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی، قوتابی پۆلی یەکی ناوەندی(هەوەڵی ڕاهنمایی)بووم، ئاخر مانگی بەهار بوو، بەرە بەری تاقی کردنەوەی کۆتایی ساڵی خوێندنی قوتابخانەکانی بۆکان بوو. بۆ خۆ ئامادەکردن و بە قەولێک دەرس حازر کردن چوبوینە قەراغ چۆمی و باغەکانی نێوان بۆکان و میراوا، تازە بە دەم قەدەم لێدانەوە لە دەرس حازر کردن گەرم داهاتبوین، کە گوێمان بە بانگەواز و دەنگی بلیندگۆ لە ناو شار زرینگایەوە، سەرەتا زۆر گوێمان نەدایە، بەڵام دیتمان ئەو هەرا هەرا و دەنگە ناشازانە بە بەردەوامی لە زیادبوون دان. دەستمان لە دەرس حازر کردن هەڵگرت و دەمانویست بزانین چە باسە؟ بەرەو نێو شار گەڕاینەوە، بەرە بەرە کە لە شار نزیک بوینەوە، دیتمان ئەوە هات و هاواری پاسدارانی ڕێژیمی جنایەتکاری کۆماری ئیسلامی ئێرانە کە بە هەرەشە کردن و هات و هاوار ساز کردن داوایان لە خەڵک دەکرد دوکان و بازارەکان بکەنەوە، ئەگەر نا توشی سەزای تونـد دەبن. کاتێک گێشتینە ناو جەرگەی شار، دوکان و بازاری شار هەموو داخرابوون، پاسدارانی جنایەتکار بۆ زیاتر دروستکردنی جەوی وەحشەت و خەفەقان، وێڕای هات و هاوار و هەرەشە کردنیان لە پشتی بلیندگۆکانیانەوە، هاوکات دەستیان کردبوو بە پێداهێنانی خەتی سور بە دەڕابەی دوکانە داخراوەکانی شار. شار چ شار؟ شارێک کە پڕ بوو لە غەم و پەژارە بۆ خوێنی بە ناحەق ڕژاوی ٥٩ لاوی مەهابادی بە دەستی جنایەتکارانی ڕێژیمی دڕندەو و ئینسان کوژی کۆماری ئیسلامی ئێران، شارێک پڕ لە ڕق و بێزاری لە ڕێژیمی کورد کوژی ئێرانی ئاخوندی، شار بە تەواوی پەردەی ماتەمینی بە سەر دا کێشرابوو، ئای لەو ڕۆژە ناخۆش و پڕ لە ئازارە..... ئێمەی

قوتابیش وێڕای هەمووی خەڵکی شار غەم و پەژارە سەرتاپای لەشی داگرتین و، لە قوڵایی دڵمانەوە نفرەت و بێزاریمان لە ڕێژیم دەربڕی.

لە گەڵ هەمووی ئەو هەڕشەو تۆقاندنانەی بەکرێ گیراوانەی ڕێژیم، زۆربەی زۆری دوکان و بازارەکان لە لایەن خەڵکی تێکۆشەری بۆکان بە نیشانەی دەربڕینی بێزاری و ناڕەزایەتی لەو کردەوە بێ بەزەیانە و جنایەتکارانەی ڕێژیمی تڕۆریستی و ئینسان کوژی ئێران، ئەو ڕۆژە بە داخراوی مانەوە.

لە ساڵیادی ئێعدام کرانی ٥٩ لاوی مەهابادی، وێڕای دانواندنی سەری ڕێز و حورمەت بۆ ژیانی پاکی ٥٩ گوڵاڵە سورەی شاری مەکۆی کوردایەتی و پێتەختی کۆماری کوردستان! مەهابادی هەردەم سەربەرز،سڵاو و ڕێز بۆ خەڵکی خۆڕاگری شاری بۆکان و گشت شارەکانی کوردستان، کە بە داخستنی دۆکان و بازارەکانیان لەو ڕۆژە سەخت و دڵ پڕ لە ژانەدا، نفرەت و بێزاری خۆیان لە ڕێژیمی جنایەتکاری کۆماری ئیسلامی ئێران دەربڕی .

سەرکەوێ بزوتنەوەی ڕزگاری خوازانە گەلی کورد لە پێناو وەدیهاتنی مافە نەتەوایەتیەکانی گەلی کورد و بونیادنانی داد پەروەری لە نیشتیمانی غەدر لێکاومان!

بڕوخێ ڕێژیمی تڕۆریستی و پەت و سێدارەی کۆماری ئیسلامی ئێران!

سەرچاوە: دیواری فیس بووکی نووسەر - ڕێکەوتی: ٢ی جوونی ٢٠١٩

ژانێک بە روحی بریندارێ شارێکەوە

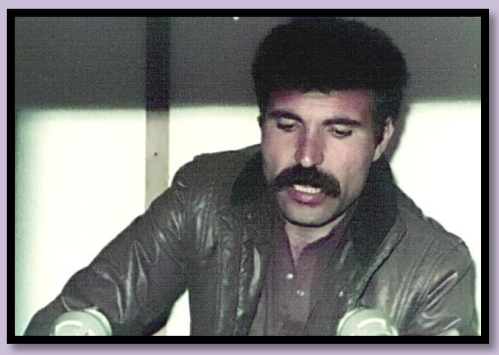

نووسینی ئەحمەد شێربەگی

ئاوازی: بێهجەت یەحیا

سی ساڵە تەزوویەکی ســـــڕ بە جەستەمدا دێتو دەروا و دەگەڕێ، سی ساڵە روحم بۆتە پەڕەسلێرکەیەکی بێ ئۆقرە بە ئاسمانی تەماوی شارەکەم دا خوڵ دەخوات، سی ساڵە خەم و ئازار ی شاری ساڵ دوازدە مانگ چاو بە فرمێسکم لە ئامێز گرتووە بۆساتێکش بۆم ژیر نابێتەوە ...

ئەمرۆ دایکانی شارەکەم جارێکی تر شیوەن دەکەن ئەمجارەیان بۆ ٥٩ ڕۆڵەی شەهیدی لەسێدارە دراوی شار، منیش لیرە لە وڵاتی غەریبدا لە گەڵ نەغمەی پەنجەیەکی گریاناوی کەمانچە ژەنێکی شین پۆش هاوار دەکەم، هاوار دەکەم پڕ بە دنیا هاوار دەکەم هۆ خەڵکینە! هۆ خەڵکینە! لە کوێ یە ڕوح؟ لە کوێ یە دڵ؟

ئێستا لە وێ لە نێو تابووتی نارنجی خۆرنشینی شارەکەمدا
پەنجا و نۆ منااڵم . پەنجاو نۆ جگەرم
سەت و هەژدە چاوم، سەت و هەژدە گوێچکەم
هەزار و سەت و هەشتا پەنجەی هەر دو دەست و هەر دوو قاچم بە یەکەوە هەڵدەوەرێن

ئێستا لە وێ
لە نێو تابووتی نارنجی خۆرنشینی شارەکەم دا
پەنجا و نۆ منالّم . پەنجاو نۆ جگەرم
بە جاجمی خەزانێکی ئەم پایزەم
یەواش یەواش دادەپۆشرێن...
ئەی شین پۆشی کەمانچە ژن!
بم بەرەوە:
ئێستا لە وێ گەڕەک هەوالّم دەپرسێ
شەقام چاوم بۆ دەگێڕێ
کۆڵان بە دوامدا دەگەرێ
پۆستی تەتەر
بە هەر دوو دەست
لە دەروازەی مالە کۆنەکەمان دەدات
ئێستا لە وێ" داشامەجید "
پەنجا و نۆ نێرگزی شەهیدی تر دەدا لە سەر
ئیستا لە وێ " زاوابووکم"
پەنجاو نۆ کراسی هەڵاڵەی تر دەکاتە بەر
پەنجاو نۆ جووت گوارەی گوڵە باخم دەکاتە گوێ
لە سەر گومبەزی بەر هەتاوی " بداغ سوڵتان"
پەنجاو نۆ یاقووتی سوور دادەنێ
لە سەر هەر چڵێکی" تاقەدار"
پەنجاو نۆ چرا دادەگیرسێنێ
لە سەر گەڵکۆی " پێشەوا "
پەنجاو نۆ مۆمی تر دەسووتێنێ
دوڵ دوڵ وەرە بم بەرەوە، بۆ وڵاتی

ساڵ دوازده چاو فرمێسکاوی

بۆلای دره‌ختی مل به کوێن

بۆ لای به‌فری پرچ خوێناوی

هاوار هاوار هاوار هاوار

له کوێ یه ڕووح

له کوێ یه دڵ

له کوێ یه ده‌م

له کوێ یه گوێ

ئه‌ی پۆستی نوێ ....ئه‌ی پۆستی نوێ ...

ئەم هونراوەیە بە شیوەی دەنگ لە یوتوب دا بڵاوم کردۆتەوە تێکەڵاوێکە لە هەستی خۆم و لە هۆنراوەی مامۆستا شێرکۆ بێکەس کە هونەرمەند بێهجەت یەحیا ئاوازی لەسەر داناوە...

ئەحمەد شێربەگی

"سـێـرە" بە بۆنەی ساڵیادی کوشتاری ٥٩ لاوی مەهاباد

بێبەش

سەد و هەژدە
چاوی ڕوون وەک ئەستێرەیان
لە چەند چرکە
دایە بەر نەشتەری غەزەب
هەتا نووریان لێبڕێ
وا دوای سی ساڵ ئەو چاوانە
هەر بە ڕوونی
بەرەو دڵی ڕەشی دژیان
سێرە دەگرن
پەنجا و نۆ گەردنی بەرزیان گرت
تا هەناسە بخنکێنن
هەناسەکان بوون بە ڕق و
دوای سێ دەیە
وەک گەردەلوول سامی مەرگ
لەبەر چاوی دژ دەنوێنن

٢ی جوونی ٢٠١٣

جینایەتێکی سامناک

عەبدوڵڵا حەسەن زادە

تۆماری تەمەنی کۆماری ئیسلامی بەشێکی زۆری بە کوشت و کوشتار و قەتڵوعام و تاڵان و بڕۆ و تاوانی دژی ئینسانی و دژی ئیسلامی دەرحەق بە خەڵکی کوردستان پڕ کراوەتەوە کوشتاری بە کۆمەڵی خەڵکی شارەکانی سنە، شەقز، و بانە و نەغەدە و زۆر گوندی وەک قارنی، قەڵاتان، سۆفیان، سەروکانی، حەلبی و کویکان و حەسەن لۆلان و... دوورخستنەوەی سەدان بنەماڵەی کورد بۆ ناوچە دوورە دەستەکانی وڵات، وێران کردنی سەدان گوند، سووتاندنی هەزاران هەکتار زەوی و زاری خەڵکی هەژاری لادێ، گرتن و زیندانی کردن و ئەشکەنجە و ئازاری ئازادیخوازانی کورد هەر کامە لە زیندانەکانی کۆماری ئیسلامییش دا بە دەیان جار کێژان و لاوانی کورد بە تاک و بە کۆمەڵ کەوتوونە بەر دەسڕێژی بەکڕێگیراوانی داخ لە دڵی کۆماری ئیسلامی. *بەڵام جینایەتێک کە کار بەدەستانی ڕێژیم لە ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ (٢ی ژوئەنی ١٩٨٣) دا دەرهەقی لاوانی مەهاباد ئەنجامیان دا، بەڕاستی دڕندانە و پڕ شوورەیی بوو.* لەو ڕۆژە دا بە ناو پارێزەرانی ئیسلام بە یەک جار ٥٩ تێکۆشەری خەڵکی مەهابادیان دایە بەر دەسڕێژی گوللەی ناهەقی و خەیانەت بێ ئەوەی تاوانێکی شیاوی ئەو سزا سەختەیان (تەنانەت بە پێی قانونەکانی کۆماری ئیسلامییش) ئەنجام دابێ و بێ ئەوەش لە دادگایەکی ئاشکرا و قانوونی دا موحاکەمە کرابێ.

لە نێو ئەو پەنجاو نۆ کەسە دا لە بێ لایەنەوە هەبوو هەتا ئەندامی هێزە سیاسی یەکانی کوردستان. بەڵام زۆربەی زۆریان لە لایەنگرانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران بوون، دیارە ئەوانەش کە ئەندامی حیزب و ڕێکخراوە سیاسی یەکان

بوون، بەڵگەیەک لەسەر ئەندامەتی یان لە دەست جەللادەکانی ڕێژیمی ئیسلامی دا نەبوون بە داخەوە لەبەر بەڵگەی ڕوون دەرتانی ئەوە نیە لە بەرامبەر ناوی هەر کام لەو شەهیدانە دا ناوی ئەو ڕێکخراوە سیاسی یە بنووسین کە ئەندام یان لایەنگری بوون. بەو حاڵەش ناکرێ ناوی *ئەو ٥٩ شەهیدە کە دەتونین بە ٥٩ مەشخەڵی ڕێگای ڕزگاریی کوردستان و سەرانسەری ئێران و بە ٥٩ شاهیدی درێدەیی و ئینسانکوژی ڕێژیمی ئیسلامی یان دابنێین، (لاپەرەی ٦٣)*

سەرچاوە : کتیبی نێو سەدە تێکۆشان بەرگی دووهەم نووسینی ڕێزدار مامۆستا عەبدوڵڵا حەسەن زادە

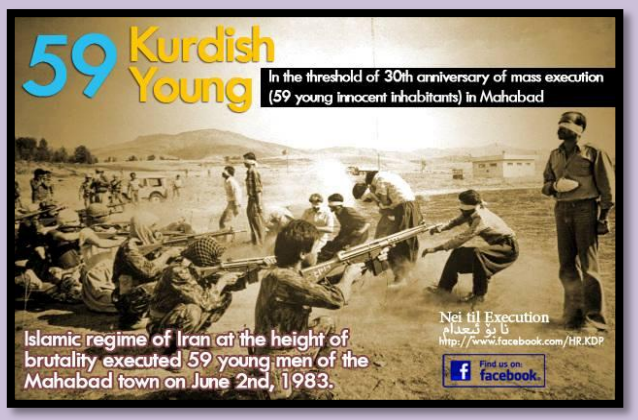

کە تراژێدی سنووری ماڵەکانی بڕی...

برایمی فەرشی

سی ساڵ پێش ئێستا، لەم ڕۆژانەدا، لە شاری ورمێ، لە ماڵی دۆستێک بووم.

زیندەیاد محەممەد مامڵێ، ئێوارەی ئەو ڕۆژە، هاتە ئەو ماڵە. لە سابڵاخ پێیان گوتبوو بڕۆ بۆ لای ئوستاندار دەتوانی کوڕەکەت ببینی. ئوستانداری حکوومەت و بەرپرسان نائینسانانە لە گەڵی جوڵابوونەوە. کە گەیشتە لای ئێمە، تەواو تێک چووبوو. دواتر هەواڵی کوشتنی لاوانی مەهاباد کە ٥٩ کەس بوون، زانرا. مامڵێ مەلی خۆشخوانی موکریان، هێدی هێدی لە ئازاردا توایەوە، هەتا خۆشی لە بیرچووە. کە سنوورەکانی ئازاری تێپەڕاند، بۆ هەمیشە سەری نایەوە. چیرۆکی مامڵێ چیرۆکی تاقە کەس و تاقە ماڵێک نەبوو، چیرۆکی شارێک و وڵاتێک و نەتەوەیەک بوو. دەبا ٥٩ بنەماڵەی مەهابادی، لە گەڵ سەدان و هەزاران بنەماڵەی دی چیرۆکی ڕۆژانی پڕلە ئازاریان گێڕابایەوە. دەبا مێژوونووس، حەکایەتخوان، مەقام خوان، هۆرەچڕ، چەمری خوان و دەرۆێشە گەڕۆکەکان، دەفەژەنان شار بە شار و گوند بە گوند ئەم مێژووەیان هەڵدابایەوە، دەبا سەکۆی شانۆ و پەردەی سینەما و شاشە بێ ڕەنگەکان لەم ژیانەوە ژیانیان وەرگرتبا، دەبا سیاسیەکان وازیان لە دەستنوێژ گرتن لێرە و لەوێ هێنابایە و بەرماڵەکانیان بەرەو نیشتمان هەڵگەڕاندایەوە. بەڵام بە جێگای هەموو ئەوانە، فەرامۆشی و فەرامۆشکردن زاڵە...

ئەم دەقە لە لاپەڕەی فەیس بووکی"برایم فەرشی" وەرگیراوە:

وتاری دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە

ڕێوڕەسمی یادی ٣٠ ساڵەی ئێعدامی ٥٩ لاوی کورددا

قادر وریا: ئەم تاوانانە بە تێپەڕینی زەمان لە بیر خەڵکی کوردستان ناچنەوە

خوشک و برایانی بەڕێز!

هاوڕێیانی خۆشەویست!

لە لایەن دەفتەری سیاسیی حیزبی دیموکراتی کوردستانەوە بە گەرمی بە خێرهاتنتان دەکەم بۆ بەشداری لەم کۆڕەدا. هەروەها سوپاسی یەکیەتیی لاوانی دیموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستانیش دەکەم کە ئەم کۆڕەیان پێک هێناوە بۆ بەرزڕاگرتنی یادی ٥٩ لاوی کورد کە ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢ی هەتاوی لە لایەن کۆماری ئیسلامییەوە ئێعدام کران.

ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ٣٠ سال لەمەوبەر ٥٩ میرمندالّو لاو لە لایەن کۆماری ئیسلامییەوە، بە حوکمی بە ناو دادگایەک لە تەورێز ئێعدام کران.

جێی خۆیەتی ئەمڕۆ کە ٣٠ ساڵەی ئەم یادەیە، ئێمە وەکوو حیزبی دیموکراتی کوردستانو یەکیەتیی لاوانی دیموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان کە ئەم یادەی پێک هێناوە، هەروەها خەڵکی کوردستانو بزووتنەوەی کورد بە گشتی یادی ئەم ڕووداوە

بکەینەوە.

یادکردنەوەی ئەم ڕووداوە لە چەند بارەوە پێویستە. لە پێشدا بۆ ئەوەی درندەیی نیزامێک، خوێنخۆربوونو خوێنڕێژبوونی نیزامێک بناسین کە لە ئێراندا لە سەر کارە. هیچ دادگایەک، هیچ مەحکەمەیەکو هیچ سیستەمێکی قەزایی نایە ٥٩ کەس کە هێندێکیان هێشتا نەگەیشتوونە تەمەنی قانوونییش، هەروا گوللەباران بکا. ئەوە ئەوپەڕی درندەیی نیزامێک دەگەیەنێ، ئەو پەڕی بێبەرەیبوونی نیزامێک لە خەڵکی وڵاتەکەی دەگەیەنێ کە ئاوا بە هاسانی ٥٩ کەس لە ڕۆڵەکانی خەڵک ئێعدام بکا بە بێ هیچ مەحکەمەیەکی دروست و حیسابی، بە بێ ئەوەی کە پارێزەریان هەبێ، بێ ئەوەی مافی داکۆکیکردن لە خۆیان هەبێ. ئەمە تاوانێکە کە هیچ کات نابێ لە بیر بچێتەوە.

لە لایەکی دیکە «تاوان» یان «جورم»ێک کە ئەو کەسانەی لە سەر ئێعدام کران، جێگای هەڵویستە لەسەرکردنە. ئەو کەسانە تاوانیان ئەوە بوو کە ئەندام یان لایەنگری حیزبو ڕێکخراوە سیاسییەکان بوون. بەڵام ئایا ئەندام یان لایەنگربوونی ڕێکخراوێکی سیاسی، جورمێکە یان تاوانێکە کە ئینسانی لە سەر ئێعدام بکرێ؟ بە تایبەتی حیزبو ڕێکخراوی وەکوو حیزبی دیموکراتی کوردستان کە پێگەی لە نێودڵی خەڵکەکەیدا هەیە، هەڵگری ویستو داخوازێکی ڕەوایە. تازە ئەو ئەندامو لایەنگرانە، وا نەبوو کە کاری چەکدارانەیان کردبێ یان دەستیان لە کوشتنی کەسدا بووبێ. نا، تەنیا لە کەشوهەوای شۆڕشگێڕانەی ئەو کاتدا، نەیانشاردبۆوە کە لایەنگری جووڵانەوەن، لایەنگری خەباتێکی ڕەوان کە نەتەوەکەیان بەڕێوەی دەبا. بەو حاڵەش هێندێک لەوان ئەندامی هیچ حیزبو ڕێکخراوێکی سیاسی نەبوون. بەڵام جمهوریی ئیسلامی هەر لە بەر ئەوەی ئەوانە نەیاندەشاردەوە کە پشتیوانی جووڵانەوەی بەحەقی نەتەوەکەیانن، لایەنگری ئازادیو دیمۆکراسین، یان پشتیوانی خەباتێکن کە نەتەوەکەیان دەستی پێکردوە، بەو «تاوان»ە ئێعدامی کردن. لە ڕاستیدا تاوانی ئەوانە ئەوە بوو کە کورد بوونو کوردێکی ئازادیخواز بوونو پشتیوانی خەباتیکی ڕەوا بوون کە لە نێو نەتەوەکەیاندا هەبوو.

مەسەلەی دیکە کە لەو پێوەندییەدا جێگای وەبیرهینانەوەیە، ترسو وەحشەتێک بوو کە جمهوریی ئیسلامی لە بزووتنەوەی کوردستانی هەبوو. کۆماری ئیسلامی لە ساڵی ١٣٥٨دا، کاتیک لە بەرامبەر جووڵانەوەی کوردستان و خەڵکی کوردستاندا بە چۆکدا هات، بە ڕواڵەت ڕێگای دیالۆگو وتوێژی گرتەبەر بۆ ئەوەی لە گەڵ بزووتنەوەی کوردو خەڵکی کوردستان بکەوێتە دیالۆگو کێشەکە بەو ڕێگایەدا چارەسەر بکەن. ئەو کات بزووتنەوەی کورد بە گشتیو بە تایبەتی لە سەرووی ئەو بزووتنەوەیەدا، د.عەبدوڕەحمانی قاسملوو، سکرتێری گشتیی حیزبی دیموکرات، لەببەیکی بە پەیامێک گوت کە خومەینی ڕۆژی ٢٦ی خەزەڵوەری ١٣٥٨ ڕایگەیاندو وای گەیاند کە خراپ لە کوردستان گەیشتوەو خراپیان حاڵی کردوەو نیەتێکی

ئاشتیخوازانەی هەیەو دەیەوێ بە شێوەیەکی ئاشتیخوازانە ئەو مەسەلەیە حەل بکا. ئەو وەختی ئەو دەرفەتە لە بەردەمی ئەو نیزامە هەبوو کە هاتبووە سەرکار، بەڵام دوای ماوەیەک دەرکەوت کە هەدەفیان کاتکڕینە، هەدەفیان ئەوەیە کە خۆیان سازمان بدەنەوەو جارێکی دیکە هێرش بکەنەوە سەر کوردستان. لە دەوری دووهەمی هێرش بۆ سەر کوردستاندا، خەڵکی کوردستان بەجۆرێک لە بەرانبەر لەشکرکێشیی کۆماری ئیسلامیدا راوەستان کە ئەم نیزامە جارێکی دیکە ترسو وەحشەت دایگرت. هەر ئەوە نەبوو کە لە شاخو چیاکانو گوندەکان، هێزی پێشمەرگەو هێزی بەرگریی خەڵک، بەرامبەر بە لەشکری کۆماری ئیسلامی راوەستابوون. لە نێوشارەکانیش خەڵک بە موقاوەمەتو خۆڕاگریان، بە خەباتی مەنفیان، بە هاوکاریەکردنیان لە گەڵ کۆماری ئیسلامی، ژیانیان لە کاربەدەستانی ئەو ڕێژیمە کردبووە جەهەننەم. ترسو وەحشەت لەو بزووتنەوەیە، لەو خۆڕاگریە لەو هاوپێوەندییە کە لە بەینی حیزبی دیموکراتو جوولانەوەو هێزە سیاسییەکاندا هەبوو، وای لە جەمهووریی ئیسلامی کرد بە خەیاڵی خۆی خەڵک چاوترسێن بکا. کوشتنی بە کۆمەڵی ٥٩ لاو نموونەیەک لەو ترسو وەحشەتدروستکردنە بوو بۆ ئەوەی تۆڵەی لە جوولانەوەی کوردستان، لە خەڵکی کوردستان ستاندبێتەوە، بۆ ئەوەی بەم جۆرە فەزایەکی وەحشەت بە سەر کوردستاندا زاڵ بکاو خەڵک نەوێرن هاوکاریی بزووتنەوە بکەن.

بەڵام خۆ ئەوە یەکەم تاوان نەبوو کە کۆماری ئیسلامی بەرامبەر بە خەڵک ئەنجامی دەدا. پێشتریش چەند نموونەی ئێعدامی بە کۆمەڵ لە کوردستان هەبوون، دوای ئەو تاوانەش کە لە ١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢دا ڕووی‌دا، دیسان ئێعدامی لاوانی کوردستان، تەنانەت بە کۆمەڵیش درێژەی هەبوو. ڕەنگە بەو ژمارەیە نەبووبێ بەڵام لە گرووپی ١٥ کەسی، زیاتر یان کەمتر هەبوو. تەنانەت چەند ساڵ لەوە پێشیش لە ١٩ی بانەمەڕدا کۆمەڵێک لە لاوانی کورد بە یەکەوە ئێعدام کران. کەوابوو ئێعدامی لاوانی کورد لە لایەن کۆماری ئیسلامیەوە درێژەی هەبووە، تاوانی دیکەش وەک کوشتاری بە کۆمەڵی خەڵکی کوردستان، لە ساڵانی سەرەتای هاتنەسەرکاری کۆماری ئیسلامیدا، بە دەیان نموونە لە کوشتاری بە کۆمەڵ، لە کوشتنی خەڵکی دێهاتی کوردستان لە لایەن کۆماری ئیسلامیەوە ڕووی دا.

ئەو تاوانانە بۆیە وەبیرهێنانەوەیان پێویستە تا ئێمە لە ڕوانگەیەکی دیکەشەوە سەیریان بکەین. لەو ڕوانگەیەوە کە ئەو تاوانانە تا ئێستاش نەیانتوانیوە خەڵکی کوردستان بە چۆکدا بێنن. بەردەوامبوون لە سەر داواکردنی ئازادیو هاوکاری لە گەڵ هێزی خەباتگێڕو هەوڵدان بۆ ویستو داخوازە ڕەواکان بە خۆشیەوە تا ئێستاش لە کوردستان درێژەی هەیەو خەڵکی کوردستان وازی لە ویستو داخوازەکانی خۆی نەهێناوە.

لەباریکی دیکە پێویستە ئاوڕ لەو تاوانانە بدەینەوە بۆ ئەوەی بە بیروڕای گشتی، بە دنیاو بە هەموو شوێنێک ڕابگەیەنین کە لە دژی گەلی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان چی ڕووی داوەو کۆماری ئیسلامی تاوانی چۆنی ئەنجام داون! پاشان کە ئەو

تاوانانە ٣٠ ساڵو هێندێکیان زیاتریان کەمتریان بە سەردا ڕابڕدوە، بەڕاستی کۆماری ئیسلامی هەموو ڕاستییەکانی لە بارەی ئەو تاوانانەوە بە خەڵک گوتوە؟ بۆ وێنە هەر لە مەورید ئەو ٥٩ کەسەدا، ئایا تا ئێستاش ئەو ڕیژیمە ئەوەندەی مەسئوولییەت هەبووە بۆ وێنە بڵێ لە کوێی بە خاک سپاردوون؟ تەرمی ئەو قوربانییانە چیی لێکراوە؟ ئەگەر ئەوانە بەڕاست تاوانیان کردبوو بۆ چی هەموو ڕاستییەکان (لە بارەی ئەوانەوە) دەشارێتەوە؟ بۆ نااڵێ چۆن محاکمە کران؟ تاوانەکانیان چبوو؟ ئەگەر نا لە ئیرادەی ئەو ڕێژیمە بەدەر بووە، تاقمێک لە نێو نیزامەکەدا کردوویانە ، ئەوانە کێن؟ بۆ تا ئیستا سزا نەدراون؟ بۆ نەناسێندراون؟ بۆچی لەو ڕێژیمەدا پلەو مەقامیان بەرزبۆتەوەو هەر ئێستاش دەسەاڵتی ئەو ڕێژیمەیان بە دەستەوەیە؟!

خەڵکی ئێمەو هێزە سیاسییەکان دەبێ بەردەوام لە بیری وروژاندنی ئەو جۆرە باسانەدا بن. دەبێ ئەو تاوانانە وەبیر بێننەوە، بۆ ئەوەی ڕێژیم پێی وانەبێ بە تێپەڕینی زەمان ئەو تاوانانەی بەرامبەر بە خەڵکی کوردستان ئەنجامی داون، لە بیر چوونەوە. حەقی بێ ئەملاولای خەڵکی کوردستانە لەم بۆنانەدا لە یادەکانیاندا ئەو پرسیارانە بەرەوڕووی کۆماری ئیسلامی بکەنەوە، بە ناڕەزایەتی دەربڕینو بە نیشاندانی بێزاری لەو تاوانانە، بە وەفاداری بۆ شەهیدەکانمان ئەو پرسیارانە دووپات بکەنەوە کە ئەو تاوانانە لە پێناوی چیدا ئەنجام دران؟ عامیلانی ئەو تاوانانە بۆ هیچ کات محاکمە نەکران؟ بۆچی هەموو ڕاستییەکان لە بارەی ئەو تاوانانەوە ئاشکرا ناکرێن؟

بۆیە ئێمە ئەمساڵ کە ٣٠ ساڵەی ئەو تاوانە بوو بە دەرفەتمان زانی بە خەڵکی خۆمان بڵێین لەو یادەدا بێنە سەر خەتو ئەو ڕووداوانە باش وەبیر بێننەوە . یادی ئەو شەهیدانەو هەموو قوربانییانی ستەمی کۆماری ئیسلامی بەرز ڕابگرن، هەڵویستە لە سەر ئەم تاوانانە بکەن بۆ ئەوەی هەروا بە هاسانی لەبیر نەچنەوە. بۆ ئەوەی هیچ ڕێژیمێک لە داهاتوودا نەتوانێ لە گەڵ خەڵکی وڵاتەکەی خۆی بەم شێوەیە عەمەل بکا.

من لە دەرفەت کەڵک وەردەگرمو وێڕای ڕێزگرتن لە شەهیدانی ١٢ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی، سڵاوو ڕێز دەنێرم بۆ گیانی هەموو قوربانییانی ستەمو زۆرداریی کۆماری ئیسلامی، بۆ هەموو ئەو کەسانەی بەناحەق لە لایەن ئەو ڕیژیمەوە ئێعدام کراون، بە ناحەق گیانیان لێ ئەستێندراوە، بۆ هەموو ئەو کەسانەی لە خەباتێکی ڕەواو شۆڕشگێڕانە لە گەڵ نیزامی کۆماری ئیسلامیدا گیانیان لێئەستیندراوە. هەروەها پێم‌خۆشە وەکوو وەبیرهێنانەوە سڵاو بنێرم بۆ ئەو تێکۆشەرانە کە ئەو کاتەی ئەو تاوانە ڕووی‌دا بە دوکانو بازاڕداخستن لە شاری مەهابادو هەروەها بە عەمەلیاتی شۆڕشگێڕانەو خەباتگێڕانەی هێزی پێشمەرگە لە شوێنە جۆراوجۆرەکانی کوردستان، وبستیان بە کۆماری ئیسلامی بڵێن کە بە ستاندنی گیانی لاوەکانمان ناتوانن ئیرادەی ئێمە بە چۆکدا بێنن. ناتوانن ئێمە ناچار بکەن کە دەست لە وبستو داخوازەکانمان هەڵ

بگرین. ئەو کات خوێنی ئەو شەهیدانە نەک خەڵکی کوردستانی لە خەباتو تێکۆشان سارد نەکردەوە، ورەو ئیرادەو ئیلهامی دا بە تێکۆشەران، بە شۆڕشگێڕان، بە حیزبی دیموکراتی کوردستان بۆ ئەوەی شێلگیرانەتر درێژی کۆماری ئیسلامی خەبات بکەن.

ئێستاش یادی ئەوانو یادی هەموو قوربانیانی ستەمو زۆرداریی کۆماری ئیسلامی هاندەری ئێمەیە بۆ ئەوەی کە لەسەر ڕێگاکەیان بەردەوام بین، بۆ ئەوەی نەهێڵین گیانی بە ناحەق ئەستێندراویانو خوێنی بەناحەقڕژاویان لەبیر بچێتەوە. بۆ ئەوەی کە بڵێین تێپەڕینی زەمان ماهیەتی ئەو نیزامەی کە ئێستا لە ئێران لەسەر کارە لە بیر ئێمە ناباتەوەو تا ئەو ڕۆژەی ویستو داخوازەکانی خەڵکی کوردستان دێنە دی لەسەر خەبات بەردەوام دەبین.

ئێمە لە کاتێکدا یادی ئەو شەهیدانە دەکەینەوە کە کۆماری ئیسلامی بەرەو هەڵبژاردنی سەرکۆماریو بەرەو هەڵبژاردنی شووراکانی شارو لادێ دەچێ، لەم ماوەیەدا ڕەنگە جاروبار ئەو پرسیارە هاتبێتە گۆڕێ کە حیزبی دێموکراتی کوردستان لەم بارەیەوە تا ئێستا شتێکی نەگوتوە، ئەمن دەمەوێ بڵێم کە بە خۆشیەوە حیزبی دێموکراتی کوردستان لەم بارەیەوە نە بێدەنگ بووەو نە بێ تەفاوەت بووە، چونکە لەگەڵ ئەوەی هەموومان شناختمان لەسەر ناوەرۆکی کۆماری ئیسلامیو لەسەر سیستەمی هەڵبژاردنەکانی هەیە، بەڵام ئێمە بە ئەزموونێک کە لە ساڵانی رابردووشو لە دەورەکانی پێشووش هەمانبووە، پێمان وابووە هەڵبژاردن دەرفەتێکە بۆ ئەوەی ئێمە قسەی خۆمان لەگەڵ خەڵکەکەمان بکەین بۆ ئەوەی خەڵکەکەمان بتوانێ قسەی خۆی بگەیەنێتە ئەوانەی کە لەم نیزامەدا دەیانەوێ مەسئوولیەت بگرنە ئەستۆی خۆیانو وەکوو سەرکۆمارو یان وەکوو کاربەدەستی دیکە دەربکەون. هەوڵی ئێمە ئەوە بووە کە لەم دەرفەتانەدا خەڵکی کوردستان بڵێن لەگەڵ نیزامێک، لەگەڵ کاندیدایەک کە بێتەفاوەت بێ لە بەرانبەر ویستو داخوازەکانی خەڵکی کوردستان تەکلیفی ڕوونە. خەڵکی کوردستان لەو فورسەتانەدا ویستو داخوازەکانی خۆیان تەرح دەکەن. دەڵێن ئێمە خاوەنی خەباتێکی دوورو درێژین لە پێناوی ویستو داخوازە ڕەواکانی خۆماندا. ئەگەر سەرکۆمارێک، کاندیدایەک، نیزامێک لەم ویستو داخوازانە کە ئەم هەموو قوربانیەمان لە پێناویدا داوە بێ تەفاوەت بن، هەڵبژاردن مانایەکی نیە. بۆیە هەوڵی ئێمە ئەوە بووە کە بە جۆرێک ئەو پەیامە بگەیەنین بە خەڵکەکەمان، بە کەسانێک کە دەیانەوێ لە کەشو هەوای هەڵبژاردندا قسەیەک بکەن، بڵێین ئێوە لەو فورسەتانە کەڵک وەربگرن بۆ ئەوەی پەیامی خۆتان، هەڵوێستی خۆتان ڕابگەیەنن. لە داهاتوویەکی نیزیکدا بێگومان حیزبی دێموکراتی کوردستان هەڵوێستی یەکجاریی خۆی لە پێوەندی لەگەڵ هەڵبژاردندا ڕادەگەیەنێ بەڵام ئەوەی کە بۆ ئێمە ئەسڵو ئەساس بووە ئەوەیە کە بتوانین ئەوەندەی مومکینە تەئسیر دابنێین لەسەر کەشو هەوایەک کە لە سەروبەندی هەڵبژاردندا دێتە گۆڕێو بە خەڵکەکەی خۆمان، بە کەسانێک کە لە نێوخۆی وڵات هەوڵ دەدەن بۆ ئەوەی کە لە شەرایەتێک کەهەیە حەدی ئەقەڵی ئیستفادە بکەن، ئەو پەیامە بگەیەنین کە خەڵکی کوردستان شەممی سیاسیان هەیە،

ئەزموونی سیاسییان هەیەو هەوڵ دەدەن لەم جۆرە دەرفەتانە بۆ تەرحکردنی ویستو داخوازەکانی خۆیان ئیستفادە بکەن. جارێکی دیکە ڕێزو سڵاو بۆ گیانی شەهیدانی ١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢و هەموو شەهیدانو هەموو قوربانییانی ستەمو زۆرداریی کۆماری ئیسلامی.

بەردەوامی بۆ ڕێگاکەیان، دیسان سڵاوو ڕێز بۆ ئێوە کە لەم یادەدا بەشدار بووزو بۆ هەموو ئەو کەسانەی کە یادی ئەو شەهیدانە لە بۆنە جۆراوجۆرەکانداً بەرز ڕادەگرن.

سەرکەوتوو بن.

لە ژمارە ٦٠٩ی ڕۆژنامەی "کوردستان"دا بڵاو بۆتەوە.

سەرچاوە: ماڵپەڕی کوردستان و کورد - ڕێکەوتی: ٦ی جوونی ٢٠١٣

فیدراسیۆنی ڕێکخراوەکانی لاوانی کوردستانی ئێران ڕۆژی "لاوی کورد" دەستنیشان دەکا

ڕۆژی گوللەباران کردنی ٥٩ لاوی مەهابادی

ڕۆژهەڵات تایمز: فیدراسیۆنی ڕێکخراوەکانی لاوانی کوردستانی ئێران، ١٢ی جۆزەردان، ڕۆژی گوللەبارانکردنی ٥٩ لاوی مەهابادی وەک ڕۆژی "لاوی کورد" دیاری دەکاتو وێڕای بیرورا گۆڕینەوەو تاوتوێ کردنی کارو باری فیدراسیۆنی

ڕێکخراوەکانی لاوانی کوردستانی ئێران، دەستەیەکی نوێی بەڕێوەبەریش هەڵدەبژێرێت.

پاشنیوەڕۆی ڕۆژی پێنجشەممە ١٦ی جۆزەردانی ١٣٩٢ی هەتاوی، بە ئامادەبوونی سەرجەم نوێنەرانی ڕێکخراوەکانی ئەندام لە فیدراسیۆنی لاوانی کوردستانی ئێران کە ٧ ڕێکخراوی لاوانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان لەخۆ دەگرێت، فیدراسیۆنی ڕێکخراوەکانی لاوانی کوردستانی ئێران کۆبوونەوەی ئاسایی و شەش مانگەی خۆی لە بارەگای ناوەندیی کۆمەڵەی لاوانی ڕۆژهەڵات بەستو پاش چوار کاتژمێر بیروڕا گۆڕینەوەو پێداچوونەوە بە کارو بارەکانی شەش مانگی ڕابردوو، ستافێکی نوێی بۆ ڕاییکردنی کارو ئەرکەکان هەڵبژاردو هاوکات ١٢ی جۆزەردان ڕۆژی گوللەبارانکرانی ٥٩ لاوی مهابادی وەک ڕۆژی لاوی کورد دەستنیشان کرد ..

لە ١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢ی هەتاوی، ٥٩ لاوی مەهابادی لەلایەن کۆماری ئیسلامیی ئێرانەوە گوللەباران کران و تا ئێستاشی لەگەڵدا بێ تەرمەکانیان ڕادەستی بنەماڵەکانیان نەکرایەوە.

شایانی باشە ئەم فیدراسیۆنە لە ٧ ڕێکخراوی لاوانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان پێکهاتووە کە بریتین لە:

١- کۆمەڵەی لاوانی ڕۆژهەڵات.

٢-یەکیەتیی لاوانی دێموکراتی کوردستانی ئێران.

٣- ناوەندی لاوانی پێشڕەو.

٤- ناوەندی لاوانی خەباتی کوردستانی ئێران.

٥- یەکیەتیی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان.

٦- لاوانی یەکیەتیی شۆڕشگێڕانی کوردستان.

٧- لاوانی یەکیەتیی دێموکراتی کوردستان.

سەرچاوە: ماڵپەری ڕۆژهەڵات تایمز - ڕێکەوتی: ١١ی جوونی ٢٠١٣

بە یادی ٥٩ خونچە بە ناحەق هەڵوەریوەکەی شاری شەهیدان مەهاباد، لە یادی ٣٠ ساڵەی ئەوکۆمەڵ کوژییە دا

لوقمان زەهرایی

لە نیوە شەوتێپەڕ بووە وخەولە چاوانم زڕاوە. زۆرحەول دەدەم خەوم لێ بکەوێ، بەڵام بێ سودە. لە سەرتەختە خەوەکەم دێمە خوارودەچم بڕێک ئاودەخۆمەوە وسەرێک بە ژووری کچەکانم کانیاووکازیوە دا دەکەم کە وێنەی دوو پەپولە لە باوەشی خەودا خەوتوون، بۆئەوەی بزانم مەلافەکەیان لە خۆیان نەکردۆتەوە. دیوەکەیان زۆرفێنکە وبۆئەوەی بەری بەیانی سەرمایان نەبێ پەنجەرەی ژوورەکەیان دادەخەمەوە وبە بێ دەنگی دەرکەی دیوەکەیان پێوەدەدەمەوە. دەرکەی بالکۆنەکە دەکەمەوە و دەچمە سەربالکۆنەکە وپڕبە سییەکانم هەوای ساف وبێ گەرد هەڵدەمژم.

لە راستیدا رووناکی هەوای دەرەوە هیندەی دیکە خەوم لە چاوان دەتارێنێ. پاش ماوەیەک ڕامان لە سەرشەقام دەگەڕێمەوە بۆ ژووری دانیشتن ویەکسەردەچم بۆئاشپەخانە وهەوڵ دەدەم قاوەیەک ساز بکەم. لە پەنجەرە را چاوێکی دیکە لە دەرەوە دەکەم و وڕەی ماتۆرێک بێ دەنگی شەودەشکێنێ. دەچم بۆ ژوورەکەی دیکە ولە پشت کامپیوتێرەکەم دادەنیشم وبۆ بەرچاوروونی چرایەکی نە زۆر رووناک هەڵدەکەم.

لەوەتی لە تاراوگە دەژیم وهەموو سالێک لە گەڵ هاتنی مانگی جۆزەردان ونزیک بونەوە لە ساڵرۆژی شەهید کرانی ٥٩ لاوی مەهابادی دا، غەم وماتەم جەستە وروحم دا دەگرێ. نەک لە بەرئەوەی کە ئەوانە هاوشاری خۆم بوون، بەڵکوو لە

بەرئەوەی کە ژمارەیەک لەوئازیزە لە دەست چوانە هاوڕی وڕەفیقی دەورانی منداڵی گەڕەک ومەدرەسەم بوون. بە دەیان بیرەوەری خۆشم لە گەڵیان هەبووە وبە دەیان جارشەڕە شەقمان کردووە.

لە بیرم هیندێک جاربۆشەڕە گەرەک ڕوومان لە مەجبورئاوا دەکرد وجارێکیان سەری یەکیان شکا وبە سەری خوێناوییە بردمانەوە ماڵی وبۆ ئەوە مەسەلەکەمان ئاشکرا نەبێ بە درۆکوتمان بەربۆتەوە. ئێستێ کە خەریکی نووسینی ئەو چەند دێرەم بۆ یادکردنەوەی ئەوخونچە پەڕپەڕ بووانە، بیرەوەرەیەکانی ئەو سەردەمم وەکوو فیلمی سینەما بە بەرچاوان دا تێپەڕدەبن. زۆرباش لە بیرمە کاتێک هەواڵی دڵ تەزێن وسامناکی شەهید کرانی ئەو ئازیزە لە دەست چوانم لە رادیودەنگی کوردستانی ئێران بیست، لە فێرگەی سیاسی . نیزامی حیزب لە بناری کێوی تالش لە نزیک گوندی مەزناوێی ئالانی سەردەشت بووم. لە هاورێیانم دوورکەوتمەوە و دوورلە چاوی ئەوان فرمێسکی غەم وپەژارەم ڕشت وبە دڵ وبە کوڵ بۆیان گریام.

ئەو شەهیدە بێ گۆرانە، هەرگیزدوای شەهید کرانیان تەرمەکانیان ڕادەستی ئازیزانیان نەکرایەوە بۆئەوەی لە شارەکەی خۆیان ئەسپەردە بە خاک بکرێن ولانیکەم سوکنایەک بێ بۆ دلێ دایکی جەرگ سوتاویان وبۆ باوکی پشت چەماو وخوشکی ڕەش پۆشیان. بە ڕادەست نەکردنەوە تەرمی ئەو ٥٩ لاوە بە بنەماڵەکانیان داغ وغەمیان سەد بەرابەرکردن و دایک و بابی ئەوشەهیدانە بە دایم لە چاوەڕوانی گەڕانەوەی ئازیزانی لە دەست چوویانن کە ئای بەشکەم ڕۆژێک یەک بە یەک لە دەرگای ماڵی خۆیان بدەن وخۆیان لە ئامێزی دایک وباوکیان بهاوێنەوە. چاوەڕوانێک پڕلە دەرد وفرمێسک وئازاری بێ کۆتایی کە هیچ دوکتوروودەرمانێک ناتوانێ چارەسەری بکا ئەو دەردە پڕلە ئێش وئازارە. بەداخەوە ئاخوند "خالخالی" جەلادی گۆڕبە گۆڕنەماوە بۆئەوەی لە شاری ئەو ٥٩ لاوە جوانە مەرگە دا لە کات وساتی خۆیدا دادگایی بکرێ وبە سزای هەمووئەو تاوان وجەنایەتانە بگا کە لە ماوەی چەند ساڵ دا دەرحەق بە خەڵکی ڕۆژهەلاتی کوردستان کردی. بە هەمان شێوە ئاخوندی جەنایتکارودژی کورد حەسەنیش ئیمام جومعەی شاری ورمێ ونوێنەری وەلی فەقی نەماوە کە ئەویش بە سزای تاوانەکانی بگا، چ لە پەیوەندی بە ئێعدامی ئەو ٥٩ لاوە وچ بە تاوانی دەست هەبوونی لە قەتل وعامی بەشێکی زۆرلە کوردەکانی شاری نەغەدە لە شەڕی ناوخۆیی ئەو شارەدا.

ئەگەرئاخوند خالخالی وحەسەنی گۆڕبەگۆڕنەماون کە لە شاری ٥٩ شەهیدەکە، لە شاری پێشەوا قازی وشەرفکەندی وموعینیەکان بە وێنەی جەنایتکارێک ملیان بە پەتی سیدارە دابکرێ، کۆنە پاسدار" حمید رضا جلایی پور" کە ئەوکات فەرمانداری مەهاباد بوولە گەڵ کۆمەڵێکی دیکەی جەنایتکاروکورد کوژی دیکە کە لە مەهاباد و ورمێ کار بە دەست بوون هەرماون وزیندوون وتاکوو ئێستا لێپێچینەوەیان لە گەڵ نەکراوە وبە پێچەوانەوە پلە ومەقامیان لە سایەی کۆماری سێدارە

چۆتە سەرێ وماوەی چەند ساڵەش لێمان بوون بە "ریفۆرم خواز" ودێموکراسی خوازو لە یارانی نزیکی مەحەممەدی خاتەمین. خوێنی بە ناحەق ڕژاوی ئەو ٥٩ شەهیدە ئەرکێکی ئەخلاقی گرینگ دەخاتە سەرشانی هەموو ئەو کەسانەی کە بە جۆرێک دۆستایەتی و خزمایەتیان لە گەڵیان هەبووە کە بە پێێ ئیمکان هاوەردی لە گەڵ بنەماڵەکانیان بکەن وهەوڵ بدرێ کە بەڵگەی تەواو وپێویست کۆبکرێتەوە ولە کات وساتی گونجاودا قاتلانی ئەو ٥٩ ڕۆلە کوردەی کە بە بێ هیچ تاوانێک و تەنیا لە بەرکورد بوونیان گیانیان لێ ئەستێندرا بدرێنە دادگا وبە سزای تاوانەکانیان بگەن.

ئێستاش بزە شیرنەکەی لاوی باڵا بەرز، جوانە مەرگ خدررەنگینم لە بەرچاوانە کە چەندە شیرین بوو. ئەو عاشقی ژیلا بوو،کچە کوردێکی مەهابادی کە ماڵەکەیان لە گەڕەکی ئەرمەنیان بوو. یادی عەلی غەوارە و کەمال چاوشینی، فەریدون شەنگە ومەسعود شێخ مەحەممەدی کە ئەویش دواتر لە گەڵ چەند کەسی دیکە ئێعدام کرا دەکەمەوە کە وێرای چەند هاورێێ دیکە لە قاوەخانەی کانیاولە چواررێی ئازادی لە دەوری یەکترکۆدەبوینەوە وتەختەمان دەکرد وقسەی خۆشمان بۆ یەکترەدەگێرایەوە. یادی ئەو کاتانە بە خێرکە لە گەڕەکی خرێ چاوم بە مەحەممەدی عەلیالی وشینەی بازیاردەکەوت. هیوای ئەوکاتانە دەخوازم کە دەچومە دوکانی دڵ وجگەرفرۆشیەکەی کاک مەحەممەدی سەقزی لە نزیک مەیدانی ئاردی وسیامەکی شەهیدم دەدیت. دونیایەک بیرەوەری خۆشم لەو ئازیزانەی کە ناوم بردن لە دەقتەری بیرەوەریەکانی سینگ و میشکم دا تۆمارکردووە وهیوام وایە ڕۆژێک بتوانم بۆجارێکیش کە بووە چاوم بە دایک وبابی ئەوئازیزیان بکەوێتەوە، ئەگەرمابەن یان بمێنن. لە یادی ٣٠ ساڵەی کۆمەڵ کوژییەکەی ٥٩ لاوی مەهابادی دا سەری ڕێزو ئەمەگناسی لە حاست گۆڕی بێ ناوونیشانیان دادەنوێنم و هاوخەمی و هاوەردی خۆم لە گەڵ بنەماڵەی هەر ٥٩ شەهیدەکە دەردەبڕم.

بای ئەجەل هاتووله ناکاو دەقتەری ژینی دڕیم
تاکوودوێنی خونچە بووم ئەمڕۆبە ناحەق هەڵوەریم

سەرچاوە: ماڵپەری گیارەنگ - ڕێکەوتی: ١ی جوونی ٢٠١٣

لە ساڵیادی ئیعدامی ٥٩ لاوی مەهاباد لە ١٢ جۆزەردانی ١٣٦٢ هەتاوی

ڕاپۆرت: جەمال نەجاری

کۆماری ئیسلامی لەدوای هاتنە سەرکاری لە ئێران گەلێک تاوانی دەرحەق بە گەلی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان ئەنجامدا و تا ئێستاش هەر بەردەوامە لە سەرکووتی گەلی کورد و ڕۆژانە شاهیدی لەسێدارەدان و بەندکردنی چالاکانی سیاسی و مەدەنی کوردین. یەکێک لەو تاوانە گەورانەی کە کاربەدەستانی کۆماری ئیسلامی بەرانبەر بە گەلی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان ئەنجامی داوە، ئیعدامی بەکۆمەڵی ٥٩ لاوی مەهابادی لە ساڵی ١٣٦٢ هەتاوی بوو، کە لە پاش کۆمەڵکوژییەکەی قارنێ ١٣٥٨ هەتاوی، وەک کۆمەڵکوژییەکی دیکە ناوی دێت و تا ئێستا ئەنجامدەرانی ئەو جینایەتە لە هیچ دادگایەکدا دادگایی نەکراون.

ڕۆژی ١٢ی جوزەردانی ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی (دووی ژوئەنی ١٩٨٣ زایینی) ڕێژیمی تازە بەدەسەڵات گەیشتووی کۆماری ئیسلامی ئێران، ٥٩ لاوی کوردی لە شاری مهاباد ئیعدام کرد. ئێعدامکردنی ئەم ٥٩ لاوە کوردەی شاری مەهاباد، بە یەکێک لەو جینایەتە گەورانە لەقەڵەم دەدرێت کە بەرانبەر بە کوردەکان لە پارێزگای ئازەربایجانی ڕۆژاوا (ورمێ) ئەنجامدراوە و ئەوپەڕی تونددوتیژی دەسەڵات بەرانبەر بە نەتەوەی کورد نیشان دەدات و ئەو ئیعدامانەش لەدرێژی سەرکووتی ناڕەزاییەکاندا ئەنجام دران.

نووسەر و لێکۆڵەری کورد ئاریز ئەندارياری سەبارەت بەو جیانەیەتە دەنووسێت:" فەرماندارى ئەو كات (حەمید ڕەزا جەلایی

پوور) بوو، و فەرمانداری مەهاباد لە بەیاننامەیەکدا حکومی ئیعدامی ئەو ٥٩ کەسەی بە تاوانی پەیوەندی و ئەندامیەتی لەگەڵ پارتەکانی کوردستان لە ناو شاری مەهاباد راگەیاند، پاش ئەوەی لە مەهابادەوە بۆ تەورێز ڕاگوێزران، دادگایەکی چەند خولەکیدا هەموویان سزای ئیعدامیان بەسەردا سەپێندرا، بەڵام تاوانەکەیان هەرگیز ئاشکرا نەکرا، هەندێکیان لە قوتابخانە دواناوەندییەکان دەرسیان دەخوێند، یەکێکیان لە قوناغی دووهەمی دواناوەندی قوتابخانەی (ابن سینا) ی مەهاباد دەیخوێند. تەرمی ئەو ٥٩ کەسە ڕادەستی بنەماڵەکانیان نەکرایەوە و هیچ کەس نازانێت ئەمانە لە کوێ بە خاک سپێردراون"(١)

ئەحمەد سادق پوور یەکێک لەو کەسانەی کە لە نزیکەوە ئاگاداری بارودۆخی ئەو ئیعدامکراونە بوو لە لێدوانێکدا بۆ کوردکانۆ تەلەفزیونی حیزبی دیموکراتی کوردستان دەڵێت؛ "من خۆم یەکێک لەو کەسانە بووم کە لە ماوەی ٦ ساڵ لە بەندیخانەی دەریا لە ورمێ لەگەڵ ئەو ٥٩ کەسە دابووم، هەموویان بێتاوان بوون و بە هیچ شێوەیەک دادگایی نەکران و حوکمی ئیعدامیان بەسەردا سەپێندرا، پیش ئەوەی ئیعدام بکرین هەموویان بە ئێمەیان ڕاگەیاند کە هیچ خیانەتێک و هیچ تاوانێکیان ئەنجام نەداوە"(٢)

تا ئێستا هیچ دادگایەکی عادیلانە بۆ دادگاییکردنی تاوانبارانی ئەو جینایەتانە لە ناوخۆ و دەرەوەی ئێران ساز نەدراوە و دەسەڵات بەتەواوی ئەو تاوانە گەورەیەی پشت گوێ خستووە و ئەوانەش کە بیانەوێ بەدواداچوونی بۆ بکەن ڕووبەڕووی هەڕەشە هێزە ئەمنییەکان دەبنەوە و تاوانی سیاسییان دەخرێتە پاڵ و بە سزای بەندیخانە حوکم دەدەرێن.

لە نێوان ئەوانەی کە لە بڕیاری لەسێدارەدانی ئەو ٥٩ لاوەی مەهابادا ڕۆڵیان هەبوو، ناوی عەلیرەزا شێخ عەتار کە ئەوکاتبە ناوی (حوسین شێخ عەتار) لە ساڵی ١٣٦٢ هەتاوی - ١٩٨٣ی زایینی پارێزگاری پاریزگای ورمێ بوو و ئێستا لە پۆستی باڵیۆزی ئێران لە ئاڵماندا وەک دیپلۆماتێکی کۆماری ئیسلامی دەردەکەوێت، هاتووە.

"هیوا بەهرامی نوێنەری حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران لە ئاڵمان سەبارەت بە عەلیرەزا شێخ عەتار دەڵێت: "عەلی ڕەزا شێخ عەتار لە ساڵی ٢٠٠٨ وە وەک سەفیری ئێران لە ئاڵمان دیاری کرا. لە ڕاستیدا پاش خۆپێشاندانەکانی دوای هەڵبژاردنی سەرۆککۆماری ساڵی ٢٠٠٩ لە ئێراندا، هەوڵی دا لە کۆڕ و کۆبوونەوەی جیاوزدا دەرکەوێت و بە لێدوانەکانی سەبارەت بە بارووودوخی ئێران بە گشتی و ڕێژیم بە تایبەتی خوڵ بکاتە چاوی بیروڕای گشتی ئاڵمان و هەروەها میدیاکانی ئەو وڵاتە. من لەو دەمەدا لە وتووێژێکدا لە گەڵ حەوتوونامەیێکی ئاڵمانی باسی تاوانەکانی شێخ عەتارم لەو کاتەدا کە لە نێوان ساڵانی ١٩٨٠ تا ١٩٨٥ پارێزگاری لە پێشدا سنە و پاشانیش ورمێ بوو، هێنایە گوڕێ. هەر لە

وێرانکردنی چەندین گوندی ناوچەیێ ورمێ تا لە سێدارە دانی ٥٩ لاوی مەهابادی لەو تاوانانە بوون کە شێخ عەتار دەستی تێدا هەبووە. بەداخەوە ئەو زیانیاریانەی لە بەر دەستان کەمن، بەڵام ئەوەندە بەس بوو تاکوو ڕووی ڕاستەقینەی ناوبراو بو ڕای گشتی دەرکەوێت."

دەربارەی ئەوەی کە ئەوان وەک حیزبی دیموکراتی کوردستان لە ئاڵمان چ ڕێگایەکیان گرتۆتە بەر بۆ ئەوەی ئەم پرسە لە دادگا و میدیاکانی ئاڵمان بخەنە بەر باس، هیوا بەهرامی دەڵێت: "لە باری یاساییەوە بەداخەو هیچ ڕێگایێک بو بەرانگار بوونەوەی نیە. شێخ عەتار سەفیرە و سەفیریش حەسانەی دیپلوماتیکی هەیە. بەڵام لە بووارێ میدیایی و تەنانەت سیاسیدا لەم بارەوە کارمان کردووە. من ئەم مەسەلەیەم لە گەڵ چەندین ئەندام پارلمانی فراکسیونە جیاجیاکان باس کردووە. هەروەها پاش بڵاوبوونەوەی ئەم زانیاریانە چەند گرووپی سیاسی چالاکی ئاڵمانی کەوتنە لەقاودانی عەتار بە چەشنێک کە زۆر جار کە بانگهێشتی کۆڕ و سێمینار دەکرا، لێیان تێک دەدایەوە و تا ئێستاش ئەمە بەردەوامە. لە دواییین پێشهاتدا و لە کاتێکدا کە هاوسەرۆکی پارتی سەوزی ئاڵمان لە کۆنفرانسی نێونەتەوەیی ئاساییش لە شاری مونیخ دا لە بەر چاوی کامێراکان دەستی لە گەڵ سەفیری ئێران دایەوە، زۆربەی هەرە زۆری ڕۆژنامە و گۆڤارەکانی ئاڵمان ڕخنەیان لەوە گرت و جارێکیتر باسی جنایەتەکانی شێخ عەتاریان لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان خستەوە پێش چاوی ڕای گشتی.

نوێنەری حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران لە ئاڵمان لەسەر ئەو باوەڕەیە؛ "لە قاودانی تاوانەکانی پیاوانی ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی لە وڵاتانی ڕۆژئاوادا زۆر پێویستە و ئەرکی سەر شانی پارت و ڕێکخراوەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستانە. ئێمە وەک حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران لەم بارەوە هەر دەم هەوڵی خومان دەدەین." (٣)

بە پێی ئەو زانیارییانەی تا ئێستا بەدەست هاتوون جیا لە حەمیدرەزا جەلایی پوور کە ئێستا مامۆستای زانکۆیە لە تاران و شێخ عەتار کە باڵویزی ئێرانە لە ئاڵمان کەسانی دیکەی ناو دەسەڵاتی کۆماری ئیسلامی لەوانە غوڵام ڕەزا حەسەنی ئیمام جومعەی ورمێ، پاسدار محەممەد ئیبراهیم سنجقی، فەرماندەی قەرارگای (حمزه سیدالشهدا) و سەید حوسین موسەوی دادستانی گشتی شۆرشی ئیسلامی ئێران، سەیاد شیرازی فەرماندەی هێزی زەوینی ئەرتەش و عەلی ئەکبەر ناتقی نووری وەزیری ناوخۆی ئەوکات دەستیان لەو کوشتارەدا هەبوو.

سەرچاوەکان؛

١- گزارشی از جنایت اعدام ٥٩ نفر از شهروندان مهابادی در روز دوازدهم خرداد ١٣٦٢ - وێبلاگی نووسەری کورد ئاریز

ئەنداریاری http://andaryari.wordpress.com/ / ١ی نوامبری ٢٠١٠

٢- فایل ویدیویی یوتیوب Iawi Mihabadi 59Lesedaredani - ئیعدامی ٥٩ لاوی مەهابادی
http://www.youtube.com/watch?v=RUEwPkzzcU.

٣- لێدوانی ڕۆژانەوانی هیوا بەهرامی نوێنەری حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران لە ئاڵمانیا ٣٠ - ٠٥ - ٢٠١٣ بۆ گۆڤاری چەم - چاپی باشووری کوردستان

سەرچاوە: ماڵپەری ناوەندی و نووچەو شرۆقەی ڕۆژ

بە بۆنەی ساڵوەگەری ئێعدامی ٥٩ لاوی کورد لە مەهاباد

فۆئاد محەممەدی

مێژوویی ئەم ١٣٠ ساڵەی دوایی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست ڕاستییەکمان پیشان ئەدا و ئەوەش دیالکتیکی تووندوتیژی حکومەتە دەسەڵاتدارەکان و بەرەنگاری نەتەوەی کورد بووە لە بەرامبەریان دا و ئەم ڕەوتەش تا کاتێک کە حکومەتگەلێکی دیموکراتیک نەێنە سەر کار کە دان بە مافەکانی گەلی کورد دابنێن درێژەی دەبێت. بۆ سەلماندنی ئەم ڕاستیەش ئاوەڕێک ئەدینەوە لە سی و چوار ساڵ تیرور و ئیعدام و تیربارانی خەباتکارانی کورد لە لایەن حاکمیەتی تووتالیتری کۆماری ئیسلامی کە بە درێژایی تەمەنی خۆی لە شێوەی تڕور و ئیعدام وەکوو سیاسەتی دەوڵەتی ترساندن و تۆقاندن کەڵکی وەرگرتووە.

٣٠ ساڵ لەمەوبەر، لە ١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢ی هەتاوی هەواڵێک مەهابادی هەژاند. لەو ڕۆژەدا خەڵکی مەهاباد ڕووبەڕووی ڕاگەێندراوێک بوونەوە کە لە لایەن فەرماندارێ ئەو شارەوە لە نێو شار بڵاوکرابووە وە. لەو ڕاگەێندراوەدا ناوی

٥٩ لاوی تێکۆشەری کورد هاتبوو کە بە هۆی لایەنگەری لە حیزبەکوردیەکان ئیعدام کرابوون. فەرماندارى ئەوکاتەی مەهاباد حەمیدرەزا جەلایی پوور بڕیاری بڵاوکردنەوەی ئەو راگەیندراوەی لە نێو شار دابوو. زۆربەی ئەو لاوە تێکۆشەرانە لە دوو مانگی ئەوەڵی ساڵی ١٣٦٢ ی هەتاوی واتە خاکەلێوە و گوڵان دەس بە سەر کرابوون. چەن کەسیان تەمەنیان ژێر ١٨ ساڵ بوو و لە دەبیرستان دەیانخوێند.

بەڵام پێش ئیعدام کردنی ئەم لاوە بێ تاوانانە کوردستان لە چ هەلومەرجێک دا بوو؟ شەڕ و پێکدادان درێژەی هەبوو و لە هەموو ناوچەکان شەڕ بەردەوام بوو. لە یەکێک لە بەرەکانی شەڕ پێشمەرگەکانی کوردستان توانیان، محەممەد برووجردی جێگری قەرارگای عەمەڵیاتی حەمزەی سەیدالشهدا بکوژن. کۆژرانی برووجردی گرنگییەکی زۆری هەبوو. ناوبراو فەرماندەی سەرەکی چالاکییەکانی سپا لە کوردستان بوو. و ئەو بوو کە تەواوی چالاکییەکانی سپای دەبردە پێش. برووجردی لە ئاخرو ئۆخری گوڵان دەکۆژرێت. کۆژرانی ناوبراو پەرچەکرداری تووندی تەواوی کاربەدەستانی حکومەت هەڵدەخرێنێت. هاشمی ڕەفسەنجانی و موحسێن ڕەفیق دووست فەرماندەی سپا لەو کەسانەبوون کە هێرش و پەرچەکرداری زۆر تونديان بەرامبەر حزبە کوردییەکان گرتەبەر. لەوکاتەدا ڕێژەیکی زۆر لە لاوانی مەهابادی لە زیندان بوون. هێزە نیزامیەکانی ئێران توانای ڕووبەڕوو بوونەوە لە گەڵ پێشمەرگەکانی کوردستانیان نەبوو. بەم بۆنەوە ئاوچاو سەندن و تۆڵە سەندنەوە لە خەڵکی ئاسایی و بێتاوان باشترین ڕێگا بوو بۆ دەسەڵاتدارانی ئیسلامی. بڕیاردەدرێت لە سیاسەتی ترساندن و تۆقاندن لە نێو خەڵکی ئاسایی و سڤیل کەڵک وەربگیرێت. لە کۆبوونەوەگەلێک دا کە لە سەرەتای مانگی جۆزەردان لە شورای ئەمنییەتی شاری مەهاباد دەگیرێت. جەلای پوور بە هاوئاهەنگی لەگەڵ قەرارگای حەمزەی سەیدالشهدا و فەرماندەی ئەو کاتەی واتە محەممەد ئیبراهیم سەنجەقی بڕیار لە سەر سەرکۆتی تونتر ئەدەن. ناتێق نووری وەزیری کێشوەر لە بڕیارەکە ئاگادار دەکەنەوە و پشتگیری هەمیشەی مەلا حەسەنی(بەرنوێژی کەری ورمێ)ش بە دەس دێنن. ٥٩ کەس لە لاوانی دەس بە سەرکراوی مەهاباد دەگوازرێنەوە بۆ شاری تەورێز. لە تەورێز لە دادگایەکی چەن خۆلەکی دا هەموویان بە ئیعدام مەحکووم دەکرێن و تیربارانیان دەکەن. هەواڵی ئیعدامەکان ١٢ی جۆزەردان بە پلانێک کە پێشووتر دارێژراوە رادەگەێندرێت. ئامانج لە راگەیاندنی ئەم هەواڵە دروستکردنی کەش و هەوای ترس و تۆقان لە مەهاباد بوو. بنەماڵەی ئەم قوربانیانە هەرگیز نەیانتوانی شوێنی ناشتنی ڕۆڵەکانیان ببینن.

کۆشت و بڕ و ئیعدام هەر لە یەکەم مانگەکانی هاتنە سەر کاری کۆماری ئیسلامی دەستی پێکرد. ئەو رژیمە پێش دەس پێکردنی دانوستان لە گەڵ دەستەی نوێنەرایەتی گەلی کورد و پاش ئەوەش زۆرێک لە تێکۆشەرانی کوردستانی لە دادگا چەن خۆلەکییەکاندا ئیعدام و تیرباران کرد. لە میانەی ساڵەکانی ١٣٥٨ تا ١٣٧٠ی هەتاوی(١٩٩١ - ١٩٧٩ ز) ٨٣٢

کەس لە چالاکانی کورد لە کوردستان تیرباران کران(ناوەندی کولتووری چاک). لەم ڕێژەیە ٣٩٩ نەفەر ئەندام یان لایەنگەری حزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران ناسێنراون و ٢٠٩ نەفەریان لە ئەندامانی کۆمەڵە بووەن. لە بارەی ١٨٢ نەفەری ترەوە پێناسەیەکی دیاریکراو لە بەر دەس دا نیە. ٧٩ نەفەر لەم کەسانە شارۆمەندی ئاسایی بووەن و هیچ لایەنگەریەکی حزبی و چالاکیەکی سیاسیان نەبووە. زۆرترین ڕێژەی ئیعدامەکان لە ساڵەکانی ١٣٦٠، ٦١، ٦٢، ٦٣ و ١٣٦٧ ڕوویداوە. لەم نێوە دا ساڵی ١٣٦٠ بە ١٦٣ کەس و ساڵی ١٣٦٢ بە ئیعدام کردنی ١٦٠ کەس یەکێک لە ڕەش ترین ساڵەکانی مێژوویی سیاسی ئێران و کوردستانە. دیاردەی ئیعدامە بە کۆمەڵەکان یەکێک لە تایبەتمەندیەکانی ئیعدامە سیاسیەکانە لە کوردستان کە لە تیرباران کردنی ١١ کەس لە زیندانی دیزڵ ئاباد لە ٢٨ی گەلاوێژی ١٣٥٨ەوە دەس پێدەکات و تاکوو ئەم چەن ساڵەی دوایی واتە لە سێدارەدانی ٤ تێکۆشەری کورد لە ١٩ی گوڵانی ١٣٨٩ درێژەی هەیە. تاکوو ئێستاش زۆرتر لە ٢٠ تێکۆشەر و چالاکی کورد لە زیندانەکانی کۆماری ئیسلامی دا مەترسی جێبەجێ بوونی حوکمی ئیعدامیان لە سەرە. کۆماری ئیسلامی جگە لە ئیعدام و تیرباران ئاشکرای زۆرتر لە هەزار کەس لە تێکۆشەرانی کورد تا کوو ئەم ساڵانەی دوایی.

ڕاستەوخۆ و ناڕاستەوخۆ دەستی هەبووە لە تیروری خەباتکارانی کورد لە هەرێمی کوردستان بە تایبەت لە نێوان ساڵانی ١٩٩١ تا ١٩٩٨ی زایینی. بە شێوەیەک کە بە پێی هەندێک سەرچاوەی باوەڕپێکراو لە نەوەدەکانی زایینی زۆرتر لە ٣٠٠ چالاکی سیاسی کوردستانی ڕۆژهەڵات لە هەرێمی کوردستانی باشوور و لە لایەن کۆماری ئیسلامی و دەست و پێوەندییەکانیەوە تیرور کراون. ئەم کردەوە دژە مرۆڤانانە کاک سدیقی کەمانگەر ڕێبەری خۆشەویستی کۆمەڵانی زەحمەتکێشی کوردستانیشی گرتەوە.(ڕێژەی سەرجەم ئەم تیرورانە نزیک بە ١٢٠٠ جار دەبێت کە لەو ناوەدا ٣٠٠ کەس گیانیان بەخت کردووە) ڕژیم لە ماوەی سی و چوار ساڵ حاکمیەتی تۆندوتیژانەی خۆی، بە شێوەی سیستماتیک و ئامانجدار کوشت و بڕی سیاسی لە کوردستاندا بەڕێوەبردووە.

بەڵام پرسیارێک کە دێتە پێشەوە ئەمەیە کە بۆچی کوشتاری سیاسی؟ گۆمانێک لەوەدا نیە کە بێ دادگاکانی ڕژیمی وێلایەتی ڕەهای فەقی لە تەواویەتی خۆیان دا ئاکامی نیزامێکی نادیموکراتیکە کە پایەکانی یاسایی لە سەر تۆندوتیژی سازکردن و دووبارە بەرهەمهێنانی تۆندوتیژی لە نێو کۆمەڵگا پێکهاتووە و داڕێژراوە. زۆربەی دادگاکان شاراوە و بەبێ بوونی هەئیەتی مونسێفە(دەستەی باوەڕپێکراو) و پارێزەر بەڕێوە دەچێ. هیچ کات بەڵگەیەک بۆ سەلماندنی تاوانی کەسەکان ناخرێتە ڕوو. ئەوەی کە ڕوونە دادگای تێکۆشەرانی کورد شانۆیەک زۆرتر نەبووە و نیە. و جیگای بڕیاردان لە سەر چالاکانی کورد ناوەندە نیزامی و ئەمنیەتیەکانی ڕژیمە. بەم پێیە ڕەوتی دادڕەسی لە کوردستان کە بە ئیعدام کۆتایی

پێدێت بە تەواوەتی نیزامی و ئەمنیەتییە نەک یاسایی.

کوردستان هەر لە سەرەتای هاتنە سەر کاری کۆماری ئیسلامی وەکوو سەنگەری ئازادی چاوی لێکراوە و ڕژێمیش بەم ڕاستیەی زانیبوو و دەزانێ. هەر بەم هۆوە بە تەواو هێز و توانایەوە دێهەوێت کە بەر لە پەرەسەندنی چالاکیە مەدەنی و ئاشتیخوازانەکانی تێکۆشەرانی کورد بگرێت و کەش و هەوایەکی پولیسی و ئەمنیەتی بە سەر کۆمەڵگادا زاڵ بکات. بە شێوەیەک کە بە کەڵک وەرگرتن لە یاسا و چەمکگەلێکی ناڕوون، وەکوو موحاربە واتە شەڕ لەگەڵ خودا ڕووبەڕووی بزووتنەوەی ئازادیخوازانەی کوردستان بووەتەوە. بەڵام مێژوو لێوان لێوە لە خەبات و تێکۆشانی نەتەوە بندەستەکان بۆ بە دەس هێنانی مافی ڕەوای خۆیان لە بەرامبەر زۆڵم و زۆری خاوەن دەسەڵاتەکان. کۆماری ئیسلامیش وەکوو حاکمیەتێکی توتالیتر دەبێ بزانێ کە ناتوانێ بە سزای ئیعدام وەکوو سیاسەتی دەوڵەتی ترساندن و تۆقاندن سەرکەتوو بێت. ئەم دیالکتیکی تووندوتیژی ڕژێم و بەرەنگاری گەلی کوردەش تا کاتێک کە نیزامێکی دیموکراتیک کە دان بە مافەکانی گەلی کورد دا بنێت لە ئێران نێتە سەر کار،

سەرچاوە: ماڵپەری ئاسۆی ڕۆژهەڵات - ڕێکەوتی: ٣١ی مای ٢٠١٣

بۆ یادی ٥٩ گووڵاڵە سوورەی مەهاباد

سابیر فەتاحی

دیکتاتۆرەکان بۆ مان و مۆجوودیەتی خۆیان لە هیچ کردەوەیەک باکیان نییە و هیچ شتێک لایان گرینگ نییە، هەر وەک دەزانن ٣٠ ساڵ لەمەوپێش (ڕۆژی ١٢ی جوزەردانی ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی) ڕێژیمی تازە بەدەسەڵات گەیشتووی کۆماری

ئێسلامی ئێران، ٥٩ لاوی کوردی لە شاری مهاباد لە سێدارەدا. هەرچەند هەر لە یەکەم رۆژەکانی هاتنە سەرکاری ڕێژیمەوە تا ڕێکەوتی ئێعدام کردنی ئەو پۆلە لە لاوانی کورد، بە هەزاران کەس لە خەڵکانی ئازادیخوازی کوردو ئێرانی لە بەرەکانی بەرەنگاری و لە چاڵە ڕەشەکانی ڕێژیم دا گیانیان لێ ئەستێندرا، بەڵام ئێعدامکردنی ئەم ٥٩ لاوە کوردەی شاری مهاباد، ئەوپەڕی جینایەتکاربوون و دژی گەلی بوونی ئەم ڕێژیمەی بۆ هەمووان ئاشکرا کرد.

ئەم ٥٩ لاوە کە زۆربەیان لایەنگری حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بوون، بێ ئەوەی لە هیچ دادگایەکی دادپەروەردا دادگایی بکرێن و بێ ئەوەی تاوانێکیان لە سەر سابت بێت، بەرەبەیانی ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی ئێعدام کران.

بێگومان ئامانجی کاربەدەستانی ڕێژیم لەوەها بڕیارێک و جێبەجێکردنی وەک تا ئێستاش ئامانجیەتی، چاوترسێن کردنی خەڵکی کوردستان و بەتایبەت لاوانی بەهەڵوێستی کورد بوو کە چیدیکە هاوکاری ئەو بزوتنەوە ڕەوایە نەکەن کە ئەوکات بەدەیان هەزار ڕۆڵەی ئەم نیشتمانە چەکی بەرەنگاری و مافخوازیی بۆ دەست دابوویە.

لەو ڕۆژەدا خەڵکی مەهاباد ڕووبەڕووی ڕاگەێندراوێک بوونەوە کە لە لایەن فەرمانداری ئەو شارەوە لە ئێو شار بڵاوکرابووە وە. لەو ڕاگەێندراوەدا ناوی ٥٩ لاوی تێکۆشەری کورد هاتبوو کە بە هۆی لایەنگەری لە حیزبەکوردیەکان اعدام کرابوون. فەرمانداری ئەوکاتەی مەهاباد حەمیدرەزا جەلایی پوور بڕیاری بڵاوکردنەوەی ئەو ڕاگەێندراوەی لە نێو شار دابوو. زۆربەی ئەو لاوە تێکۆشەرانە لە دوو مانگی ئەوەڵی ساڵی ١٣٦٢ ی هەتاوی واتە خاکەلێوە و گوڵان دەس بە سەر کرابوون. چەن کەسیان تەمەنیان ژێر ١٨ ساڵ بوو و لە دەبیرستان دەیانخوێند.

هێزی پێشمەرگەی کوردستان لە گەل حکوومەتی ناوەندی لە شەڕێکی قووڕس دا بوون، دەتوانین بلێن کە لە هەموو جیبهەکانیشدا هیچ سەر کەوتنێکی بە دەست نەهێنابوو یان بە واتاییێکی تر شکەستێکی قووڕسی خواردبوو و لە هەموو ناوچەکانیش شەر و پێک دادان لە ئارا دابوو. محەمەد بروجردی جێگری قەرارگای عەمەلیاتی حەمزەی شید الشهدا بە دەستی هێزی پێشمەرگە لە بەرەکانی شەردا دەکووژرێت. بروجردی فەرماندەری سەرەکی چالاکیەکانی سپا لە کوردستان بوو بۆیە کووژرانەکەی گرینگیەکی زۆری هەبوو. ئەو بوو کە تەواوی چالاکیەکانی سپای لە کوردستان سەرپەرستی دەکرد.کووژرانی بروجردی پەرچە کرداری تووندی کار بە دەستانی ڕێژیمی لێ دەکەوێتەوە، لە هەمان کات دا هاشمی ڕەفسنجانی و موحسین ڕەفیق دوست فەرماندەی سپا لەو کەسانە بوون کە هێرشی زۆر تووندیان دژ بە حیزبە کوردیەکان گرتە بەر. بەڵام ڕژیم توانای بەر بەرکانی دەگەل ئیرادەی گەل و هێزی پێشمەرگەی نەبوو، بۆیە باشترین ڕێگای بۆ

بەربەرەکانی تۆلە ئەستاندن لە خەڵکی ئاسایی و بێ تاوان دەزانی. هەر بۆیە بریار دەدرێت لە سیاسەتی ترساندن و تۆقاندن کەڵک وەربگیردرێت.

لە کۆبوونەوەیەک کە لە سەرەتای مانگی جۆزەردان کە لە ئیدارەی ئیتلاعاتی شاری مەهاباد دەگیردرێت جەلایی پوور بە رێک کەتن دەگەل قەرارگای حەمزە و فەرماندەری ئەو کات واتە محەمەد ئیبرایم سەنجقی بریار لە سەر سەرکووت بە دراندانەترین شێوە دەدن. هەر بۆیە ناتقی نووری لەم بریارە ئاگادر دەکەنەوە و دوایی پشتگیری پێش نوێژی خوێنمژی ورمێ (مەلا حەسەنی)یش بە دەست دێنن. دواتر ٥٩ لاوی دەس بەسەرکراوی مەهابادی دەگوازنەوە بۆ شاری تەورێز و لە بە ناو دادگایەک دا ئەویش چەند خوولەکێک هەموویان بە ئیعدام مەحکووم دەکرێن و تیر بارانیان دەکەن، هەوالی ئیعدام کردنیان بە پیلانێک کە پێشتر دارێژ داربوو را دەگەیەندرێت، ئامانج لە راگەیاندنی ئەم هەوالە درووست کردنی کەش و هەوی ترساندن و تۆقاندن لە مەهاباد بوو. بنەمالەی ئیعدام کراوان تا ئێستاش لە شوێنی ناشتن رۆلەکانیان ئاگادار نەکرانەوە. کووشت و بڕ و ئیعدام هەر لە سەرەتای هاتنە سەرکاری کۆماری ئیسلامی دەستی پێکرد هەر لە میانەی سالەکانی ١٣٥٨ تاکوو ١٣٧٠ هەتاوی ٨٣٢ کەس لە چالاکانی کورد لە کوردستان تیر باران کراون(ناوەندی کوولتووری چاک). لەم رێژەیە ٣٩٩ کەسیان لە ئەندام یان لاینگرانی حیزبی دێمۆکراتی کورستانی ئێران و ٢٠٩ کەسیان لە ئەندامانی کۆمەلە و ١٨٢ کەسیان پێناسەیێکی دیاری کراو لە بەر دەست دا نییە، ٧٩ کەسیان شاروومەندانی ئاسایی بوون کە بێ بەر بوون لە لانگری هیچ حیزبێک و تەنانەت لە چالاکی سیاسی. زۆرترین ئیعدامەکان لە نێوان سالەکانی ١٣٦٠،٦١،٦٢،٦٣ ،١٣٦٧ رویداوە. دیاردەی ئیعدامە بە کۆمەلەکان یەکێک لە تایبەت مەندیەکانی ئیعدامە سیاسیەکان لە کوردستان کە لە تیر باران کردنی ١١ کەس لە زیندانی دیزل ئاباد لە ٢٨ گەلاوێژی ١٣٥٨ دەسپێدەکات و تا کوو ئەم چەند سالەی دوایی هەر بەر دەوام بووە و ئێستاش کە ئەم وتارە دەکەوێتە بەر دیدەتان نیزیک بە ٣٠ کەس لە لاوانی کورد لە زیندانەکنی ئێراندا حوکمی ئیعدامیان پێ دراو و چاوەرێی جێبەجێ کردنی حووکمەکەیانن و بە دەیان چالاک و تێکۆشەری سیاسی و مەدەنی دیکەی کوردیش لە گرتووخانەکانی ئێراندا بە تۆمەتی نارەوا و جۆراوجۆر حووکمی قوورسیان بۆ براوەتەوە.

لە لایەک هەمووی ئەو چەرمە سەری و نەهامەتینەی کە لە ماوەی ٣٠ و چەند سالەدا بە سەر خەلکی کوردستان و تیێکۆشەرانی کورد دا هاتوە، هاوکات لەگەل ئەوەی کە خوێنمژی و دژە کورد بوونی ئەم دەسەلاتە سەرەرۆیە نیشان دەدات، پێناسەیێکی قوولی فەلسەفیش لە ژیان و خەبات لە لای نەتەوەی کورد دەدات کە بێگوومان سرووشتی ژیان بە ژیانی هەموو تاکەکان داوە کە بۆ مانەوە ئامادەن قوورسترین نرخەکان بدەن.

دووژمن بۆ چاو ترسێن کردن و تۆقاندن و هێنانە خواری ئیرادەی خەلکی کورد و تایبەت هێزی ئەکتیوی کۆمەلگا یانی لاوان، ٥٩ لاوی مەهابادی لە سێدارە دا بەلام لە ماوەی تەمەنی شوومی کۆماری سێدارە سەلمێنداراکە ئەم پێلان و خەونی دووژمن هیچ کات سەر ناگرێ و نایەتە دی و پۆل پۆل لاوانی بە هەست و هەلوێستی کوردستان بە دانی قوورسترین بەهاکانی ژیان بە ریزەکانی شۆرش پێوەست دەبن و ئیرادەی مانەوەی خاک و نەتەوەکەیان بەرز را دەگرن. ئیستا کە نەسلی نوێی کورستان بە هۆی بەرزی ئاستی وشیاری و بە کەڵک وەرگرتن لە ئامرازەکانی دوونیای مۆدێرن و بە سرنجدان بە شێوەکانی دیکەی بەرەنگاری و ڕەچاو کردنیان وەک مێتۆدەکانی دیکەی خەبات.

بە شێوەی ئاشتیخوازانە و مەدەنی کار بۆ بەرز راگرتنی ئیرادەی نەتەوەیی و نیشتمانیان دەکەن بۆیە دیسانیش بوونیان لە لایەن دەسەلاتە دژە مرۆڤی و دژە کوردی قەبوول ناکرێ و هەولی سرینەویان دەدرێت. هەر بۆیە ئەگەر سالی ٦٢ بە تیربارانکردنی ٥٩ لاوی مەهابادی و زیندانی و ئەشکەنجەی هەزاران لاوی ئەو نیشتمانە بە خەیال و خەونی خۆی دەتوانێت پێش بە پیوەست بوونی لاوانی کورد بە ریزەکانی پێشمەرگە و شۆرش بگرێت و بیان ترسێنێت بە هەمان شێوەش پێش بە مەدەنی بوون و بە ڕێکخراوەیی بوونی کۆمەلگای کوردستان لە ڕێگای لاوانی ئێستا بگرێ.

لەم سالانەی دواییدا لاوانی ژیر و خوێندەواری گەلەکەمان لە ڕێگای پێک هێنانی ڕێکخراوە مەدەنییەکان لە هەولّی بنیات نانی کۆمەلێک دیاردەی ئەمرۆیی لە ولاتەکەمان دا بوون و هەن بەلام بۆ هەموو لایەک ڕوونە کە زۆربەی ئەم لاوانە بە هۆی زەخت و گووشاری ناوەندە ئەمنییەتیەکانی رژیم ڕوویان لە هەندەران کردوە و نیشتمانیان جێ هێشتوە ، یان لە بەندی خانەکانی رژیمدا حووکمی قوورسیان بە سەردا سەپاوە یا دوور خراونەتەوە بەلام دیسانیش ئەم سیاسەتە ناتوانێ پێش بە راگرتنی ئیرادەی نیشتمان پەروەری بە دەستی لاوانی ئەم خاک و نەتەوە بگرێ.

سەرچاوە: ماڵپەری یەکیەتی لاوانی دێموکراتی کوردستانی ئێران - ڕێکەوتی: ١ی جوونی ٢٠١٣

بەرەو یادی ٣٠ ساڵەی ئێعدامی بە کۆمەڵی ٥٩ لاوی کورد

١٢ی جۆزەردان، ڕۆژی بەرزڕاگرتنی یادی قوربانیانی ستەم و دڕندەیی کۆماری ئیسلامی

لە ١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢ی هەتاوی‌دا ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی بۆ چاوترسێن کردنی خەڵکی خەباتکاری کوردستان، بە تایبەتی لاوانی شۆڕشگێڕو، بۆ تۆڵەئەستاندنەوە لە بزووتنەوەی شۆڕشگێڕانەی کوردستان، لەوپەڕی دڕندەیی‌دا ٥٩ لاوی مەهابادیی ئێعدام کرد.

ئەوە نە یەکەم تاوان و نە دوا تاوان دژی خەڵکی کوردستان بوو. تەنانەت ئێعدامی بە کۆمەڵی لاوانی کوردستانیش، دوای ئەم تاوانە درێژەی هەبوو.

بڕیاردەران و بەڕێوەبەرانی تاوان و جینایەت دژی خەڵکی کوردستان، هیچ کات سەبارەت بە کردەوەکانیان لێپرسینەوەیان لەگەڵ نەکرا. بە پێچەوانەوە پلە و پایەیان لە کۆماری ئیسلامی‌دا چووەسەر.

بەڵام تێپەڕینی زەمان، ئەم تاوانانە و خوێنی بە ناحەق ڕژاوی ئازادیخوازانی کوردستان، لە بیر گەلی کورد نابات‌ەوە. ئێستا کە بەرەو یادی ٣٠ ساڵەی ئێعدامی بە کۆمەڵی ٥٩ لاوی مەهابادی دەچین بە با شێوەیەکی شیاو، یادی قوربانیانی ئەم تاوانە بکەینەوە. با یادی شەهیدانی ئەم تاوانە بەرز رابگرین. با لە سۆنگەی یادکردنەوەی ٥٩ لاوی شەهیدی کورد، یادی هەموو قوربانیانی ستەم و دڕندەیی کۆماری ئیسلامی لە کوردستان بکەینەوە.

لە یادی ٣٠ ساڵەی ئێعدامی بە کۆمەڵی ٥٩ لاوی کورددا، داوامان ئەوەیە خەڵکی ئازادیخوازی کوردستان، هاوپێوەندی،

یەکگرتووویی و شێلگیربوونی خۆیان لەسەر داواکردنی مافە نەتەوەییەکانیان بە شێوەی جۆراوجۆر پێشان بدەنەوە. بە تایبەتی بۆ ڕۆژی ١٢ی جۆزەردان، پێشاندانی ماتەمینی گشتی و بەرجەستەکردنەوەی ژمارەی ٥٩ و دروشمی نا بۆ ئێعدام، بۆ شەوی ١٢ لەسەر ١٣ی جۆزەردانیش، ٥ دەقیقە خامۆشی لە کاتژمێر ٩ی شەو بە کاتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان، پێشنیار دەکەین.

بەرزو بەڕێزبێ یادی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهاباد
هەر شەکاوە ئاڵای خەبات دژی دیکتاتۆری و بندەستی لە کوردستان

حیزبی دێموکراتی کوردستان
کۆمیسیۆنی تەشکیلات

٧ی جۆزەردانی ١٣٩٢

بەڕێوەچوونی کۆڕیادی ڕیزگرتن لە یادو بیرەوەریی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهاباد
لە بنکەی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستان

یەکیەتیی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە ٣٠ ساڵەی ئێعدامی بەکۆمەڵی ٥٩ لاوی مەهاباد لە ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی‌دا، بە بەڕێوەبردنی ڕێوڕەسمێک یادو بیرەوەریی ئەو شەهیدانەی بەرز ڕاگرت.

لەو ڕێوڕەسمەدا کە بەیانیی ڕۆژی یەکشەممە، ١٢ ی جۆزەردانو بەبەشداریی سەدان کەس لە کادرو پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستانو ئەندامانی یەکیەتیی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە بارەگای حیزبی دێموکراتی بەڕێوەچوو، وێڕای مەحکومکردنەوەی ئەو جینایەتە تیشک خرایە سەر لایەنە جۆراوجۆرەکانی ئەو ڕووداوە مێژوویی‌یەو کاریگەریی لە سەر بزووتنەوەی سیاسیی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان.

ئەو ڕێوڕەسمە بە ڕاگەیاندنی چەند ساتێک بە بێدەنگی ڕاوەستان بۆ ڕێزگرتن لە یادو بیرەوەریی ئەو شەهیدانە دەستی پێ کرد، پاشان قادر وریا، ئەندامی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستان وتاری حیزبی دێموکراتی کوردستانی بەو بۆنەیە پێشکێش کرد.

قادر وریا لە سەرەتای قسەکانیدا باسی لە پێویستیی یادکردنەوەی بەردەوامی ئەو جینایەتە کردو لەو پێوندی‌یەدا پەڕژایە سەر ئەوەی کە ئەو جینایەتە لە یەکەم سەرنجدا نیشانەی دڕندەیی ڕێژیمێکو بیبەری بوونی نیزامێک لە خەڵکێک بوو کە بە ئی خۆی نەدەزانی، هەر بۆیەش دەبینین کە ئەو ٥٩ لاوە بێ ئەوەی دادگایی کرابن، بێ ئەوەی هۆکارەکانی گرتنو گوللەباران کردنیان بۆ خەڵک باس کرابن، دەدرێنە بەر دەسرێژی گوللە، کەوابوو ئەو جینایەتە نابێ لە بیر بچێتەوەو دەبێ ئەو پرسیارانە هەموو کار بەرەوەڕووی کۆماری ئیسلامی بکرێتەوە کە تاوانی نەکردووی ئەو لاوانە چی بوو؟ ئایا لە جێدا مەگەر ئەندامەتیی حیزبێک کە بۆ مافو ئازادی‌یەکانی گەلەکەی خەبات دەکا تاوانە؟

ئەندامی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە درێژەی باسەکەی‌دا تیشکی خستە سەر ئەوەی تاکە تاوانی ئەو کۆمەڵە کەسەی لە ١٢ ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ دا ئێعدام کران، تەنیا پشتیوانی لە خەباتو تێکۆشانی سیاسی و نەتەوەیی گەلەکەیان بوو.

قادر وریا دواتر تیشکی خستە سەر ئامانجە ئاشکراو ڕانەگەیەندراوی ڕێژیم لە ئێعدامی ئەو پۆلە لاوەی شاری مەهابادو ئەوەی بۆ ترسو خۆفی ڕێژیمی تازە بە دەسەڵات گەیشتوو لە بزووتنەوەی کلێپەسەندووی کورد لە کوردستان گەڕاندەوە تا لەو ڕێگەیەوە چاوترسێنێ خەڵکی بۆ دەستبەردان لە حیزبی دێموکراتو بزووتنەوەی کورد کردبێ، بەڵام ئەو ئێعدامو کوشتوبڕو کۆمەڵکوژی‌یە کە دواتریش لە ناوچەی جۆراوجۆر و لە کاتی جیاوازدا دووپاتو چەند پات بوونەوە، قەت نەیتوانی چۆک بە لاوانی کورد دابدا و خەڵکی کوردستان لەداوا کردنو خەباتو بەدواداچوونی مافەکانیان پاشگەز بکاتەوە.

دوای وتاری حیزبی دێموکراتی کوردستان، سامان فەقێ نەبێ، سکرتێری یەکیەتیی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان پەیامی ڕێکخراوەکەی بەو بۆنەیە خوێندەوە.

لە پەیامی یەکیەتیی لاوانەوە ویڕای ئاماژە بە هۆکارو بەستێنەکانی خولقانی ئەو جینایەتەو مەبەستەکانی ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی بۆ ئەنجامدانی ئەو تاوانە هاتبوو کە یەکیەتیی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان هەر لەو کاتەدا کە ئەم جنایەتە لە لایەن ڕژێمەوە دژ بەو کۆمەڵە لاوە ئەنجام درا، وێڕای شەرمەزار کردنی دەسەڵاتی نگریسی کۆماری ئیسلامی ئێران، شانبەشانی هێزی پێشمەرگەی کوردستانیش بۆ بەرپەرچ دانەوەی ئەم تاوانە وبۆ بەرز ڕاگرتنی وڕە و ئیرادەی لاوانی خەباتگێڕی کوردستان هەنگاوی هەڵێناو و هەنووکەش وێڕای نیشاندانی وەفا و ئەمەگناسی خۆی بۆ شەهیدانی ئەم تاوانە دژە مرۆییە، ئامادەیی خۆی بۆ درێژە پێدان بە ڕێبازی پڕ لە سەروەری وڵاتپارێزی و ئازادی گەل و ڕزگاری نیشتمان دووپات دەکاتەوە.

لەو پەیامەدا ئاماژە بەوە کرابوو کە ڕژێمی کۆماری ئیسلامی بە مەبەستی کپ کردنی هەستی شۆڕشگێڕانە و شعووری نەتەوەیی لاوانی کورد تاوانی ١٢ی جۆزەردانی خولقاند، بەڵام جێی شانازییەکە شۆڕشگێڕانی دێموکرات بە گشتی و فەرماندەی نەمری هێزی پێشمەرگەی کوردستان، شەهید شاپوور فیرووزی و هاوسەنگەرانی بە تایبەتی لە ڕێگای بە جێ گەیاندنی ٥٩ عەمەلیاتی قارەمانانە وەکوو هێمایەک بۆ ٥٩ لاوی شەهید، توانیان ئەم پیلانەی ڕژێم پووچەڵ بکەنەوە و باوەڕ بە خۆبوون لە ناخ و هزری تاکی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان بچێننەوە و خاوەندارێتی لە ئیرادەی پۆڵایینی ئەم پۆلە لاوە سەربەرزەی وڵاتەکەمان بکەن.

دواتر مامۆستا عەبدوڵلا حەسەنزادە، سیمای ناسراوی بزووتنەوەی سیاسیی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان بەو بۆنەیە وتەیەکی کورتی پێشکێش کرد.

مامۆستا حەسەن زادە؛ بە ئاماژە بە باردۆخی سیاسیی ئەو کاتی کوردستانو شەڕو ململانێی توندی هێزی پێشمەرگەی کوردستان لەگەڵ دەسەڵاتی ملهوڕی کۆماری ئیسلامی باسی ئەوەی کرد کە مەبەستی ڕێژیم لە ئیعدامی بەکۆمەڵی ئەو ٥٩ لاوەی شاری مەهاباد دابەزاندنی وڕەی هێزی پێشمەرگە بوو، بەڵام ڕێژیم نەتوانی لەوەیاندا سەرکەوتوو بێو نە توانی چۆک بە لاوانی کورد لە شار و گوندەکانیش دابدا، هەر ئەوەی کە ئێستاش زیندانەکانی ئێران لە لاوانی خەباتگێڕی کورد جمەیان دێ، ئەوە نیشانەی ئەوەی کە تەقەلای ڕێژیم بۆ کپ کردنو چاوترسێنکردنی لاوانی کورد نەزۆکو بێئاکام بووە.

مامۆستا حەسەنزادە لە بەشێکی دیکەی قسەکانیدا باسی لە بارودۆخی ئێستای کۆماری ئیسلامی کردو گوتی لەوانەیە ئەو ڕێژیمە ئێستاش بتوانێ خەڵکەکەی بکوژێ، نارەزایەتییەکان سەرکوت بکا، بەڵام ناتوانێ خۆی لە چارەنووسی حەتمیی خۆی کە ڕووخانو هەرەسهێنانە ڕزگار بکا.

لەبەشێکی دیکەی ئەو ڕێوڕسمەدا کاک ئەحمەدی قادری، شاعیری بەهەستی نێوریزەکانی حیزبی دێموکرات پەخشانە شێعرێکی بەسۆزی بەو بۆنەیەوە خوێندەوەو لە دواییین برگەی ئەو کۆڕیادەدا ئەحمەد سادقپوور، کادری بەوەجی حیزبو زیندانیی سیاسیی پێشووی کورد کە لە زیندانی ورمێ هاوبەندیی ٥٩ لاوی ئێعدام کراوی کورد بووە، چەند بیرەوەرییەکی لە چۆنیەتیی بارودۆخی خۆیان لە زیندانو ڕۆژی بردنی ئەو ٥٩ شەهیدەو ڕۆژەکانی دوای گوللەباران کرانیان گێڕایەوە.

ئەحمەد سادقپوور تیشکی خستە سەر ئەوەی کە یەکێکی دیکەش لە مەبەستەکانی ڕێژیم لە ئێعدامی بەکۆمەڵی ٥٩ لاوی کورد تێکشکاندنی وروحی بەرگری لە نێو زیندانەکان بوو، بەڵام ڕووداوەکانی دوای ئەو جینایەتە دەری خست کە لەوەشدا سەرکەوتوو نەبوو.

سەرچاوە: ماڵپەری کوردستان کورد - ڕێکەوتی: ٢ی جوونی ٢٠١٣

پەیامی یەکیەتیی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان
بە بۆنەی ١٢ی جۆزەردان سااڵوەگەڕی ئێعدامی بەکۆمەڵی 59 لاوی کورد

لاوانی شۆڕشگێڕ!
خەڵکی وڵاتپارێزی کوردستان!

ئەمڕۆ سیەمین ساڵڕۆژی ئێعدامی بە کۆمەڵی ٥٩ لاوی نیشتمانپەروەری کورد لە شاری مەهاباد لە لایەن ڕێژیمی تێڕۆریست و دژە کوردی کۆماری ئیسلامی ئێرانە. لە ڕۆژێکی وەک ئەمڕۆدا دەسەاڵتی مافیایی زاڵ بەسەر ئێران و کوردستان، بۆ

سەڵماندنی ناوەڕۆکی دژە مرۆیی خۆی تاوانێکی‌تری دژ بە خەڵکی کوردستان و لاوە شۆڕشگێڕەکانی لە کارنامەی ڕەشی خۆی دا تۆمار کرد، کە تاکوو ئێستاکە ئاسەواری دڵهەژێنەکەی لە حافزەی مێژوویی گەلی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستاندا هەبوونی هەیە. لە ١٢ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی، ڕژێمی تاران وەکوو نەریتێکی ناجوانمێرانە لە دەسەڵاتداریێتی خۆی بۆ پەردەپۆش کردنی دەسکەوتەکانی هێزی پێشمەرگەی کوردستان و بەرگری قارەمانانەی کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان و بە مەبەستی ڕووخاندنی وەی شۆڕشگێڕانەی جەماوەر لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان، تاوانی ئێعدامی بە کۆمەڵی ٥٩ لاوی کورد لە شاری مەهابادی بە ئەنجام گەیاند.

بەڕێزان!

یەکیەتیی لاوانی دێموکڕاتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان هەر لەو کاتەدا کە ئەم جنایەتە لە لایەن ڕژێمەوە دژ بەو کۆمەڵە لاوە ئەنجام درا، وێڕای شەرمەزار کردنی دەسەڵاتی نگریسی کۆماری ئیسلامی ئێران، شانبەشانی هێزی پێشمەرگەی کوردستانیش بۆ بەرپەرچ دانەوەی ئەم تاوانە وبۆ بەرز ڕاگرتنی وەرە و ئیرادەی لاوانی خەباتگێڕی کوردستان هەنگاوی هەڵێناو و هەنووکەش وێڕای نیشاندانی وەفا و ئەمەگناسی خۆی بۆ شەهیدانی ئەم تاوانە دژە مرۆییە، ئامادەیی خۆی بۆ درێژە پێدان بە ڕێبازی پڕ لە سەروەری وڵاتپارێزی و ئازادی گەل و ڕزگاری نیشتمان دووپات دەکاتەوە.

هاوڕێیان!

ڕژێمی کۆماری ئیسلامی بە مەبەستی کپ کردنی هەستی شۆڕشگێڕانە و شعووری نەتەوەیی لاوانی کورد تاوانی ١٢ی جۆزەردانی خوڵقاند، بەڵام جێی شانازییەکە شۆڕشگێڕانی دێموکڕات بە گشتی و فەرماندەی نەمری هێزی پێشمەرگەی کوردستان، شەهید شاپوور فیرووزی و هاوسەنگەرانی بە تایبەتی لە ڕێگای بە جێ گەیاندنی ٥٩ عەمەلیاتی قارەمانانە وەکوو هێمایەک بۆ ٥٩ لاوی شەهید، توانیان ئەم پیلانەی ڕژێم پووچەڵ بکەنەوە و باوەڕ بە خۆبوون لە ناخ و هزری تاکی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان بچێننەوە و خاوەنداریێتی لە ئیرادەی پۆڵایینی ئەم پۆلە لاوە سەربەرزەی وڵاتەکەمان بکەن.

بەڕێزان!

لە کۆتایی دا وەکوو هەڵوێستێکی مرۆیی و نەتەوەیی لە لایەن یەکیەتیی لاوانی دێموکڕاتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان داوا دەکەین کە سەرجەم ڕێکخراوەکانی تایبەت بە تۆڕی لاوان لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان، تێکڕا ڕۆژی ١٢ی جۆزەردان بە " ڕۆژی

لاوی کورد" لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان ناودێر بکەن و لەو ڕێگایەوە دووپاتی بکەنەوە کە بەرخۆدان و خۆڕاگری لاوانی کورد ڕەمزی سەرکەوتنی گەلی کوردە لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان.

بەرزو پایەدار بێ یادی ئەم ٥٩ لاوە شەهیدەی وڵاتەکەمان!
سەرکەوێ خەباتی شۆڕشگێڕانەی لاوانی کوردستان!
کۆمیتەی بەڕێوەبەری گشتی یەکیەتی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان

١٢ی جۆزەردانی ٢٧١٢ی کوردی

لە یادی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهاباد

١٢ی جۆزەردان لە یادەوەریی خەڵکی کوردستاندا وەبیرهێنەرەوەی کارەساتێکی دڵتەزێنە کە بەڵگەیەکی زیندووی خوێنمژی و درندەیی ڕێژیمی کۆنەپەرەستی کۆماری ئیسلامییە. میژووی کورد لە هەموو پارچەکانی کوردستان بە دەیان و سەدان جار بینەری مەرگەساتی کوشتن و قەڵاچۆکردنی ڕۆڵەکانی نەتەوەکەمان بووە.

کارەساتگەلێک کە بەر لەوەی پێشاندەری دیکتاتۆڕی و بێ ڕەحمی حکوومەتانی زاڵ بە سەر وڵاتان دا بێ، ڕق و نەفرەتی ئەو حکوومەتانە لە هەمبەر کورد دەردەخا.

کوشتاری خەڵکی قارەمانی سنە، ڕووداوە تاڵەکانی شەڕی ٣ مانگە، کوشتاری خەڵکی بێ دیفاعی قارنێ و قەڵاتان، ئێعدامی ٥٩ لاوی مەهاباد و بە دەیان و سەدان وێنەی دیکەی پێشێلکاری مافی مرۆڤ و ژێرپێنانی هەموو یاسا

پەسندکراوەکانی نێودەوڵەتی، ناوەڕۆک و سروشتی دژە مرۆیی ڕێژیمی کۆماری ئیسلامیمان بۆ ڕوون دەکەنەوە.

هەرکات دەسەڵاتداره دیکتاتۆرەکان نەیانتوانیوە ئیرادەی میللەتان ببەزێنن و دەستەمۆیان بکەن، پەنایان بردۆتە بەر توندوتیژی و کوشتنی بەکۆمەڵ و زیندانی و ئازارو ئەشکەنجەی خەڵک و بە خەیاڵی چەوتی خۆیان هەوڵیان داوە بەو کارە نامرۆڤانەیە پێش بە بیر و هەستی مافخوازی و ئازادیخوازیی میللەتان بگرن. بەڵام مێژوو سەلماندوویەتی کە ئەو سیاسەتە نەک هەر نەیتوانیوە هاواری ئازادیخوازیی مرۆڤایەتی کپ بکا، بەڵکوو تێکڕای هاوارەکانی بە یەکەوە گرێداوەو وەک گورزێکی کوشندە بە سەر خودی چەوسێنەراندا دراوەتەوەو تەمەنی دەسەڵاتیانی بەرەو نشێوی نەمان پاڵ پێوە ناوە.

ئێستا کە لە ٢٣هەمین ساڵیادی ئێعدامی ٥٩ لاوی نیشتمانپەروەری مەهاباد داین، دوژمنانی سوێندخواردووی نەتەوەی کورد ئاگادار دەکەینەوە کە تا ئاگری و قەندیل و ئارپابا و شاهۆ و داڵاهۆ مەتەرێزی خەباتی رۆڵەکانی کورد بن، ئاواتی بە چۆک داهێنانی مافخوازیمان لە خەونێک پتر نیە. تا ئازادی، دێمۆکراسی و رزگاریی نەتەوەیی ڕووگەی هەڵوێست و ئاواتەکانمان بن قەت بە هەڕەشە و پڕوپاگەندەی پڕو پووچی بیردۆزەرانی مەرگ و تۆقاندن لە خشتە ناڕۆین و ڕۆژ لە دوای ڕۆژ لە سەر ئامانج و داخوازە ڕەواکانمان سوورتر دەبین.

لە یادەوەریی ئەم بیرەوەرییە تاڵە دا لە گەڵ ٥٩ لاوی تێکۆشەری مەهاباد و تێکڕای شەهیدانی ڕێگای رزگاری و سەرفرازی کوردستان پەیمان نوێ دەکەینەوە کە هەتا دواقۆناغی خەبات و گەیشتن بە لوتکەی سەرکەوتن، ڕێبواری بە ئەمەگی ڕێبازە پیرۆزەکەیان بین.

یەکیەتیی لاوانی دێمۆکراتی کوردستانی ئێران

جوونی ٢٠٠٦

ڕاگەیەندراوی دەستەی بەڕێوەبەریی یەکیەتیی نەتەوەیی خوێندکارانی کورد

بەبۆنەی ٣٠ ساڵەی ئێعدامی ٥٩ لاوی کورد

یادی ٥٩ لاوی ئیعدام کراوی مەهاباد بکەینە هەوێنی یەکگرتوویی.

ئیعدامی ٥٩ لاوی مەهاباد لە ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢ یەکێک بوو لەو دەیان تاوان و ڕەشەکوژیانەی دەسەڵاتدارانی کۆماری ئیسلامی کە دژی گەلی کورد و بە مەبەستی بەچۆکداهێنانی ئیرادەی لاوانی خۆڕاگر و کۆتایی هێنان بە مافخوازیی گەلەکەمان ئەنجام درا. لە سیهەمین ساڵیادی ئەو کارەساتە دڵتەزێنەدا، وێڕای پشتیوانی لە داوای کۆمیسیۆنی تەشکیلاتی حیزبی دیمۆکراتی کوردستان سەبارەت بە نیشاندانی ماتەمینی گشتی و بەرجەستە کردنەوەی ژمارەی ٥٩ لە ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانەدا، داوا لە خوێندکارانی بوێر و پێشەنگی کورد دەکەین دەنگیان بخەنە پاڵ یەک و ئەو ڕۆژە بکەنە ڕۆژی هاوپەیوەندی نەتەوەیی و نا گوتن بە دەسەڵاتی سێدارەی ئیسلامی.

دەستەی بەڕێوەبەریی یەکیەتیی نەتەوەیی خوێندکارانی کورد

١١ی جۆزەردانی ١٣٩٢ی هەتاوی

١ی ژوئەنی ٢٠١٣

ڕاگەیێندراوی "فدراسیۆنی ڕێکخراوەکانی لاوانی کوردستانی ئێران"

بەبۆنەی ٥٢٨مین ساڵیادی ئێعدامی 59 لاوی کورد لە شاری مەهاباد

لە ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢دا، ڕژیمی جینایەتکار و دیکتاتۆری ئێران لە شاری مەهاباد دەستی دایە جینایەتێک دژ بە خەڵکی ئەو شارە و تیایدا ٥٩ لاوی کوردی بە حوکمێکی کوێرکوێرانە ئێعدام کرد. ڕژیم لە کاتێکدا ئەو حوکمە نامرۆڤانەیەی بەڕێوەبرد کە هێشتا بە تەواوی....

نەیتوانیبوو دەست بە سەر کوردستاندا بگرێتەوە و بزوتنەوەی ئازادیخوازی گەلەکەمان لە چالاکییێکی بەرچاودا بوو لە کوردستاندا و هێزەکانی ڕژیمیان بە تەواوی تەنگەتاو کرد بوو و هێزی لاو ببووە مەترسییێکی جیددی بۆ بوونی ڕژیم و دارودەستەکانی لە کوردستان، هەر بۆیە ڕژیم لە چەندین پیلانی جیاجیا وەک تۆڵە کردنەوە لە بزوتنەوەی نەتەوایەتی خەڵکی کوردستان بە گشتی و لاوان بە تایبەتی دەستی دایە گرتن و زیندانی و ئێعدامی ڕۆڵە شۆڕشگێڕەکانی کوردستان.

ئێعدام وەک تەنها ئامرازی سەرکوت و کوشت و بڕی لاوان و خەڵکی کوردستان لەلایەن دەسەڵاتداران و مۆرەکانیەوە، هەر لە شەڕی سێ مانگەی کوردستان لە زۆربەی شار و ناوچەکان بە بەربڵاوی بەڕێوەچوو و تیایدا بە هەزاران کەس تەنها بە تاوانی نا گوتن بە دیکتاتۆری و ئازادیخوازی و داوا ڕەواکانی خەڵکی کوردستان، ڕەوانەی جوخەکانی ئێعدام و یان بە قەنارەوە کران یان درانە بەر دەستریژ.

مەهاباد کە هەر لە کۆنەوە سەنگەری ئازادی ویستی و فیداکاری و شۆرشگێری، خەڵکی کوردستان بووە، بە هاتنی ڕژیمی دواکەوتووی ئێران جارێکی دیکە بووە سەنگەری خۆراگری و بەربەرەکانێی داگیرکەران، هەر بۆیە ڕژیم لە پیلانێکی شوومدا

ژمارەییک لاوی ئەو شارەی دەست بەسەر کرد و لە دوای شانۆییک بە ناوی دادگا لە شاری تەورێز، حوکمی ئێعدامی بەسەردا سەپاندن.

ڕژیم بە شەهیدکردنی ئەو ٥٩ لاوەی شاری مەهاباد لاپەرەییکی ڕەشی دیکەی بۆ خۆی تۆمار کرد و ئەو ڕاستیەی بۆ خەڵکی کوردستان و بەتایبەت لاوان سەلماند کە تا سەر و سەرکەوتن و ڕووخانی ئەو ڕژیمە دەبێ کورەی خەباتی کورد بەردەوام بێ و شێلگیرانەتر لە ڕابردوو تاو بدەنە شۆرش و بەربەرەکانێ دژ بەو ڕژیمە و هەروەها بۆ هەموو لاییکی ڕوون کردەوە کە داواکانی بزوتنەوەی مافخوازانەی نەتەوەی کورد داواگەلێکی ڕەوا و بەرحەقن.

فدراسیۆنی ڕێکخراوەکانی لاوانی کوردستانی ئێران هاوکات لەگەڵ مەحکوم کردنی ئەو جینایەتە و باقی جینایەتەکانی ڕژیمی ئێران لە کوردستان، داوا لە تێکڕای لاوانی شۆرشگێڕی کوردستان دەکا کە ڕیزەکانی خۆیان بۆ دژایەتی داگیرکەرانی کوردستان زیاتر لە ڕابردوو یەکبخەن.

مەرگ و نەمان بۆ ڕژیمی داگیرکەر و دیکتاتۆری ئێران

سەرکەوێ خەباتی ڕەوای گەلی کورد

فدراسیۆنی ڕێکخراوەکانی لاوانی کوردستانی ئێران

ماڵپەری سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران

یادی ٥٩ لاوی شەهیدکراوی مەهابادی کە لە لایەن کۆماری ئیسلامییەوە شەهیدکران بەرز ڕادەگرین

ڕۆژی ١٢ مانگی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی بەڵاوبوونەوەی هەڤاڵی شەهید کرانی ٥٩ لاو و مێرمندانڵی مەهابادی لە لایەن کۆماری ئیسلامیەوە، هەموو ستانی ئێرانی شڵەژاند و ویژدانی مرۆڤایەتی ڕاچڵەکاند. ٢٦ ساڵ لەمەوبەر بەرهەڵستاکارانی ژیان و شادی، دۆژمنانی ئازادی و دێموکراسی بە شەهیدکردنی بەکۆمەڵی ٥٩ لاو و مێرمندانڵی ی ناوچەی مەهاباد، بۆنە هۆی ئاوابوونی ٥٩ ئەستێرەی تازەهەڵهاتووی و خەم و کەسەریان خستە سەر دلی بنەماڵەکانیان و هەموو گەلی. سەرجەمی ئەو لاوانە تەمەنیان لە ژێر هەژدەساڵدا بوو و هێشتا بە تەمەنی قانوونی نەگەیشتبون و هەربۆیەش هەر شێوە سزادانێکیان، لە دژی گشت یاسا ئینسانیەکان بوو. لە لایەکی دیکەشەوە هیچ بەڵگەیەکیش لەسەر چالاکینواندنی سیاسی ئەو لاوانە بەدەستی ڕژێمەوە نەبوو.

بەڵام سەرانی ڕژێمی ئیسلامی ئێران نیشانیاندا کە سیاسەتی نامرۆڤانە و دژی گەلی ئەوان، نەتەنیا جیاوازیەک لە نێوان سیاسیکار و بێلایەنی دانانێ، بەڵکو تەنانەت جیاوازی لە نێوان گەورە و بچوکیش نابینێ. ئەو ڕژێمە هەروەها نیشانیدا کە لە کوشتن و لەناوبردنی گەلی دا هیچ سنووڕێک ناناسێ. کۆماری ئیسلامی ئێران ٢٨ ساڵی ڕابوردوو دا سیاسەتی کۆشتنی بەکۆمەڵی لە ئیراندا و بە تایبەتی لە ستاندا بردۆتە پێش. ئەو ڕژێمە لە هەموو بەهانەیەک بۆ سەرکوتکردن و ئازاری گەلەکەمان کەڵک وەردەگرێ و ڕۆژ نیە لە یەکێک لە شارەکانی ستان یێک نەکوژێ.

لە جیهانی ئەمرۆ و تەنات ئەوکاتیشدا، زۆربەی هەرەزۆری دەوڵەتەکان یاسای سزای کوشتن و بەتایبەتی سزادانی منداڵان و مێرمنداڵانیان لە چوارچێوەی سنووڕەکانیاندا سڕیوەتەوە. بەگوێرەی بڕیارنامەی نەتەوە یەکگرتوەکان، منداڵ بەکەسێک دەوترێ کە تەمەنی لە ژێر هژدەساڵ بێ. سزادان و کوشتنی منداڵان، بەتایبەتی منداڵانی بێتاوان، نەتەنیا کارێکی

دژیمرۆڤانە و کۆنەپەرستانەیە، بەڵکو دژی گشت نۆرم و پرینسیپێکی ئینسانی و کۆمەڵایەتیە. بە پێی ئەو بڕیارنامەیە نابێ هیچ کەس لەسەر بیر و باوەڕێ سیاسی، پێکهێنانی کۆڕوکۆمەڵی سیاسی، کولتوری هتد... سزا بدرێ. هەر سزایەک بەبێ لەبەرچاوگرتنی تاوان، دەبێ لە داگایەکی دادپەروەرانەدا ڕەچاو بکردرێ و هەموو کەس مافی پارێزگاری هەیە. دە سەڵاتدارانی کۆماری ئیسلامی نیشانیان داوە کە ئەو وتانەیان بەلاوە بێگانەیە و هیچ تێگەیشتنێک و ڕێزێکیان بۆ مافی مرۆڤ نیە.

ڕژیمی ئیسلامی ئێران لە کوشتن و ئیعدامی خەڵکی بێتاوان و بەتایبەتی پیاوان وژنان، لاوان و پیرانی، بە بێ هوی کە داگایەک لەگۆڕێدابێ و بەبێ ئەوەی کە بتوانرێ تاوانێکیان لەسەر تۆمار بکرێ هیچی تێدا نەهێشتۆتەوە. ئەو ڕژیمە لە مێژوودا، لەباری کوشتنی بەکۆمەڵی خەڵکی بێتاوان تەنیا لەگەڵ هێزی کاولکەری مۆغول و نازیستەکانی ئاڵمانی هیتلێری بەراورد دەکرێ. ڕژیمی ئێران لە تۆلە ئەستاندنەوەی گشتی، بەکردەوە لە مێتۆدەکانی فاشیستی کەڵک وەر دەگرێ و سیاسەتی تواندنەوەی نەتەوە ژێردەستەکانی ئێران و بەتیبەتی گەل ی، لە ژێر ئایدیالۆژیای ئیسلامی، کە وەک تیوری شۆڤینیزمی فارس بەکار دێ، گرتۆتە پێش.

لە کۆماری ئیسلامیدا هەموو کەس گۆمانلێکراوە و بەمەرجێک لە خزمەتی ڕژیمدا نەبێ تاوانبارە و بە دژی شۆڕش لەقەڵەم دەدرێ. ڕژیم لە منداڵان بۆ شەڕ و تێرورریزم کەڵ وەردەگرێ و بەهەزاران منداڵ و مێرمنداڵی ئێرانی مێشکشوردوو کردوە و تەنانەت لە دژی ئەندامانی خێزانیشیان کەڵکیان لێوەردەگرێ. لە کۆماری ئیسلامی دا منداڵ هیچ مافێکی نیە. سڵاو لەڕۆحی پاکی ٥٩ لاوی شەهیدی مە هابادی، بڕۆخی ڕژیمی کۆماری ئیسلامی ئێران.

بەشی ڕاگەیاندنی کومیتەی سوئیدی حدکا

٣ی ژوئەنی ٢٠٠٧

بەرزڕاگرتنی یادی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهاباد لەو شارە

لاوانی خوێنگەرمی مەهاباد لە ٣٠ ساڵەی شەهیدبوونی ٥٩ لاوی مەهابادا، بەکۆبوونەوەو چالاکیی تەبلیغی یادی ئەو شەهیدانەیان بەرز ڕاگرت و لەگەڵ ئامانجەکانی ٥٩ لاوە بە ناحەق کوژراوەکەی شارەکەیان پەیمانی وەفایان نوێ کردەوە. بەپێی ڕاپۆرتی هەواڵنێرمان دوای بانگەوازی حیزبی دێموکراتی کوردستان بۆ بەرز ڕاگرتنی یادی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهاباد خەڵکی شاری مەهاباد لە زۆربەی گەڕەکەکان بەتایبەت گەڕەکی سێئاشان، مەیدانی حەیوانان، و باخی سیسە بەو بۆنەیەوە چالاکیی تەبلیغی کراوەو وێڕای بڵاوکردنەوەی تراکت بەو بۆنەیە لاوان لە دەوری یەکتر کۆبونەتەوە.

ڕاپۆرتی هەواڵنێرمان باسی ئەوە دەکا کە دوانیوەڕۆی ڕۆژی یەکشەممە جموجۆڵی هێزە ئەمنیەتییەکانی ڕێژیم لە شار زیاتر بووەو لە زۆر جێ بیانوو بە خەڵکی دەگرنو تەنانەت لە هەندێ جێگە کە کۆبوونەوەیەکی چەند کەسییان بینیوە، هەڵیان کوتاوەتە سەری و بێڕێزییان بە خەڵکەکە کردوە.

شایەتحاڵێکی ئەو ڕووداوە بە کوردستان و کورد نیوزی ڕاگەیاند کە لە گەڕەکی سێئاشان هێزە ئەمنیەتییەکانی ڕێژیم لەگەڵ پۆلێک لە لاوانی ئەو شارە تێکهەڵچوونو سووکایەتییان بە شەهیدانی نەتەوەی کوردو پیرۆزییەکانی خەڵک کردوەو هەڕەشەیان ئەوەیان کردوە کە بێتوو بڵاوە بە کۆبوونەوەکەیان ەنەکن، وەک کاتی ئێعدامی ئەو ٥٩ کەسە حەمامی خوێن وەرێ دەخەنەوە. ئەو هەڕەشانە کاردانەوەی خەڵکەکەی لێ دەکەوێتەوەو دوو کەس لەو جاشانە بەناوکانی هێمن جەنگەڵیو موحسین عەلەمشایی، کوڕی ڕەسوڵ عەلەمشایی هەڵدەکوتنە سەر خەڵکەکەو بەپێی گێڕانەوەی ئەو شایەتحاڵە لاوێکی وەرزشکاری ئەو شارە بەناوی شێرکۆ سەبیلی کە لێیان وەدەنگ هاتبوو، بە تۆندی لێی دراوەو لووتی شکێندراوە کە دواجار

بۆ نەخۆشخانەیان گواستۆتەوە.

شایانی باسە هێزەکانی ڕێژیم لەو ڕۆژەدا فەزایەکی تەواو پۆلیسیو ئەمنیەتیان بەسەر شاری مەهابادا زاڵ کردبوو.

٣ی جوونی ٢٠١٣

خوێن ڕێژانی دۆینێ و ڕێفۆرم خوازانی ئەمرۆ

حیسام ئەحمەدی

ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ ی هەتاوی ئەو ڕۆژەیە کە لە لایەن «حەمید ڕەزا جەلایی پوور»فەرماندارى شارى مەهابادەوە ئاگادارییەک لە نێو خەڵکی ئەو شارەدا کە نێوی ٥٩ لاوی کوردی تێدا بوو کە بە تۆمەتی بوونی پێوەندی لە گەڵ هێزە کوردستانییەکانی دژبەری کۆماری ئیسلامی بە لەسێدارە و تیرباران مەحکووم کرابوون بڵاو کرایەوە. زۆربەی ئەو لاوانە لە سەرەتاکانی مانگی خاکەلێوە و بانەمەڕی ١٣٦٢ دا دەستگیر کران و بە بڕیارێکی نامرۆڤانە هەر ٥٩ لاویان بە مەبەستی لە نێو بردن ڕەوانەی شاری تەورێز و دادگای بە نێو شۆرش کە لە لایەن تەورە ڕیشدارەکانی کۆماری ئیسلامییەوە و بە بێ بوونی هەر چەشنە یاسا و ڕێسایەکی دادپەروەرانە ئیجازەی سەپاندنی هەر چەشنە حووکمێکیان بە سەر خەڵک، پێدرابوو، بە لە سێدارەدان مەحکووم و بە پێی هێندێک سەرچاوە باس لەوە دەکرێت کە لە شاری ورمێ تیرباران کراون، بەڵام هێندێکیش تەئکید لەوە دەکەنەوە کە لە شاری تەورێز حوکمەکەیان بەرێوە چووە کە تاکوو ئێستا ئەو شتە بە نارووني ماوەتەوە.

«حەمید ڕەزا جەلایی پوور»یەکێک لەو کەسانە بوو کە لە ئەنجوومەنی ئیسلامی»تکنیکوم نفیسی» تاران خەریکی خوێندن و پاشان لە گەڵ چەند کەسێکی تر لە هاوبیرانی لە لایەن مەهدی کەروبی و میر حووسێن موسەوی بە مەبەستی پەرەپێدان بە کاری فەرهەنگی ڕەوانەی کوردستان دەکرێت و لە شاری نەغەدە نیشتەجێ دەبێت، یەکێک لە کارە فەرهەنگییەکانی کە بە ناوبراو دەسپێردرێت سازادنی تەفرەقە و دووبەرەکی لە نێو دوو نەتەوەی کورد و تووڕک کە هەردووکیان لەو شارەدا نیشتەجێن و لەو کارەشدا بەداخەوە سەرکەوتن بەدەست دێنێت و بۆ ماوەی چەندین ساڵ لە نەغەدە و پاشان بە مەبەستی سەرکەوتوو بوون لە ئەرکەکەیدا پیشنیاری چوون بۆ مەهاباد و بوون بە فەرماندارى ئەو شارە و نوێنەرایەتی کارووباری سیاسی پارێزگای سنەی بۆ دیار دەکرێت و بەو شێوەیە تا ساڵی ١٣٦٨ لە کوردستان دەمێنێتەوە، ئەوەش دەر خەری ئەو راستییەیە کە کارووباری فەرهەنگی «جەلایی پوور» جگە لە دارشتنی پلان بۆ سەرکووت، قەتڵ و عام، ئەشکەنجە و لەسێدارەدانی خەڵکی کورد شتێکی تر نەبووە و لە تاوان و جینایەتانەش کە بەسەر کورد لەو وڵاتە هاتوون بێگوومان کەسانێکی وەک موسەوی و کەروبی کە ئەو کات بەرپرسایەتی بەرزیان لە حکوومەتدا هەبوو ڕۆڵێکی بەرچاویان بینیوە، بۆیە پێویستەئاوڕێک لە دەسەڵاتدارەتی و بڕیاردەرانی ئەوکات و ڵاپەرە پڕ لە تاوانەکانیان بخەینە بەر دیدی رای گشتی و پێیان بڵێین کە ئەوانەی ئەمڕۆ خۆیان بە خەم خۆری خەڵک و خوازیاری ڕێفۆرم لە ئێراندان هەمان جەلادان و حاکمانی ئێعدام و جینایەتەکانی ساڵانی ٥٨ تا ٦٨ تن، بەتایبەتی موسەوی کە لەو سەردەمەدا وەک» نخۆست وەزیر» و زۆربەی نامەی قەتڵ وعامەکان لە ژێر دەستی ئەو دا تێپەڕ دەبوون، کەچی وەک کورد واتەنی» نە بای دیوە و نەباران».

ئەگەر ئاوڕێک لە مێژووی دەسەڵاتدارەتی کۆماری ئیسلامی بدەینەوە بۆمان دەر دەکەوێت کە لە دوای بەتاڵان بردنی دەسکەوتەکانی شۆرشی گەلانی ئێران لە لایەن تاقمێک ئاخوندی بیرتەسک کە بۆ خۆسەپاندن بە سەر کۆمەڵگای ئێران دەستیان لە هیچ چەشنە جینایەت و کردەوەیەکی نامرۆڤانە نەپاراستووە، بە تووندترین شێوە لە هەوڵی سڕینەوەی تاک و کۆی نەتەوەکانی ئێران بەگشتی و نەتەوەی کورد لە کوردستانی ئێران بەتایبەتی کە مل کەچی ویست و داخوازەکانی ئەوان نەبوونە دراوە!. فتوای جیهاد بۆ سەر خەڵکی کوردستان لە مانگی گەلاوێژی ١٣٥٨ و کارەساتی قارنی و قەڵاتان و شەڕی سێ مانگە و نەورۆزی خوێناوی شاری سنە و... هتد

نموونەیەکی بەرچاون لەو جینایەتانە، بەتایبەتی دەهەی ٦٠ تەکان کە بە سەردەمی ئێعدامی بە کۆمەڵی چالاک وانانی سیاسی و ئازادی خوازانی ئیرانی و بەتایبەت لاوانی کوردستان، لە لایەن تەورە ریشدارەکانی کۆماری پەت و سێدارە دێتە ئەژمار، لەو ساڵانداا گەلێک جەنایەت و قەتڵ و عامی بەکۆمەڵ لە کوردستان هاتوونەتە ئاراوە .کە بەرچاوترینیان لە گوللە باران کردنی ٥٩ لاوی کوردی شاری مەهابادبوون، ئەوەش دەرخەری ئەوەیە کە لاوان بەگشتی و لاوانی کورد

بەتایبەتی وەک هێزێکی ئەکتیو و چالاک لە بەرابەر سەرەڕۆیی و جینایەتەکانی ئەو ڕێژیمە لە تێکۆشان سڵیان نەکردووە و هەمووکات وەک زەنگێکی مەترسیدار بۆ سەر دیکتاتۆرییەت هاتوونەتە ئەژمار.

ئێستا و دوای تێپەڕ بوونی نزیک بە سێ دەیە بە سەر گوللە باران کردنی ئەو پۆلە لاوەدا تێپەڕ دەبێت و ڕێژیم بەشێوەیەکی بەرچاو پەرە بە جینایەت و کردەوە نامرۆڤانەکانی دەدات بەڵام زۆر جار تاکتیکی تر بۆ بەلاڕێدا بردنی بۆچوونی خەڵک بەکار دێنێت بۆیە بەشێک لە خەڵک ئێستاش لەو باوەڕە دان کە خەڵکی ئێران بەگشتی و گەلی کورد لە کوردستانی ئێران بەتایبەتی شارەزاییان بە نسبەت کردەوە دزێو و نامرۆڤانەکانی ئەو ڕێژیمە نییە و ئەوەش بۆتە ڕێگا خۆشکەر بۆ بەردەوام بوونیان لە جینایەت خولقاندن، بەڵام بەبروای من خەڵکی ئێران و کوردەکانی ئەو وڵاتە بەتایبەتی زیاتر لە خەڵکانی تر لە کردەوە و جینایەتەکانی ئەو ڕێژیمە شارەزاترن هەر بۆیەش و بۆ بەرپەرچ دانەوە و بەربەرەکانی و تێکۆشان لە بەردەوامن و تەنانەت بۆ ڕزگار بوون لە دیکتاتۆرییەتی کۆماری ئیسلامی لە دانی بەنرخ ترین سەرمایەی ژیانیان واتا گیانیان سڵیان نەکردووە و ناکەن هەر ئەوەش بۆتە هۆی وەزاڵە هێنانی ڕێژیم. بۆ سەلمینەری ئەو ڕاستییەش دەتوانین ئاوڕێک لە خەباتی ڕزگاری خوازی گەلی کورد لە کوردستانی ئێران بدەینەوە کە هەر لە سەرەتای هاتنە سەرکاری کۆماری ئیسلامی و لە یەکەم هەنگاوەکانی ئەو ڕێژیمە بۆ زەوت کردنی مافی نەتەوەکان و یەک لەوان نەتەوەی کوردبوو، هەر ئەو سیاسەتە چەوتەش وای کرد کە کوردەکان کەوتنە بەربەرەکانی لە گەڵ ڕیژیم و کوردستانیان لێکردن بە سەنگەرێکی لە گیران نەهاتوو لە ڕاستای دەستەبەر کردنی مافە ڕەواکانیان.

کۆماری ئیسلامی و کەڵک وەرگرتن لەهەستی مەزهەبی و هێندێک تاکتیکی چەواشەکارانە سەرنجی خەڵکی ئێرانیان بە لاڕێدا برد بۆ ماوەیەکی بەرچاو، بەڵام ئەوە ڕاستییەکی حاشا هەڵنەگرە کە خەڵکی ئێران بەگشتی شۆرشیان لە پێناو بینا کردنی دەسەڵاتێکی دێموکراتیک کە بە هیمەت و تێکۆشانی هەموو پێکهاتەکانی وڵات و لە هەمانکاتدا مافی هەموو لایەکی تێدا پارێزرابێت، نەک قوربانی لە سەرجەم پێکهاتە و نەتەوەکانی ئێران و دەسکەوتەکانی لە لایەن تاقمێک ئاخووندی بیر تەسکەوە بە تاڵان بچێ، بەلام لە گەڵ هاتنە سەرکاری ئەو ڕێژیمە، ئاخووند و تەورە ڕیشدارەکان چەقوو شەمشیرەکانیان لە ژێر حەباکانیان حەشاردا و پاشان بە نێوی ئایین و ئیسلامەوە دایانن بە تاقمێک جەلادی خوێن ڕێژ بۆ هەڵگیرساندنی شەڕێکی ئایینی بە نێوی جیهاد و....

ساڵانی ١٣٦٠ تا ٦٨ بە یەکێک لەو ساڵانەی کە زۆرترین ڕێژەی ئێعدامەکانی چالاک وانانی سیاسی و خەڵکی ئێران، لە مێژووی تەمەنی پڕ لە جینایەتی کۆماری ئیسلامی دێتە ئەژمار، ئەو سەردەمە کەسانێک بەڕێوەبەر و بڕیار دەری ئەو تاوانانە بوون کە ئەمڕۆ بەرابەر بە خەڵک ژێستی خوازیار بوونی ڕێفۆرم و کۆمەڵگایەکی خەڵک سالارن و بەرابەر خەڵک

وادەنوێنن کە کەسێک نییە لە وان زیاتر خەمخۆر و ئازار هەڵگری خەڵک بێت، بەڵام لە ڕاستیدا کۆماری ئیسلامی هەر لەسەرەتای هاتنە سەر کارییەوە هیچ کات و بە هیچ شێوەیەک خۆی لە کوشت و کوشتاری خەڵک نەپاراستووە و ناپارێزێت، ڕەنگە شێوەی تر بەکار بێنێت بەڵام هیچ کات بیری خزمەت کردن بە خڵک لە جێگای جینایەت کردن دانانێت .

ماڵپەڕی یەکیەتی لاوانی دێموکراتی کوردستانی ئێران

٦ی ژوئەنی ٢٠١٢

---

٥٩ لاوی مەهاباد: وەکوو کۆمەڵەی "ژ - ک"، ئێمە سوێندمان خواردووە خیانەت بە گەلی کورد نەکەین

قاسم کەڵەشی کادری دێرینی حیزبی دێمۆکراتی کوردستانی ئێران، یەکێک لە گیراوانی سیاسیی ساڵەکانی ٦٠ بووە، کە لە گەڵ ٥٩ لاوی مەهاباد کە لەلایەن ڕێژیمی ئێرانەوە ئیعدام کران، لە دەسبەسەرگەی بەندیخانەی شاری ورمێدا هاوبەند بووە. ناوبراو بەسەرهاتی خۆی لەگەڵ ئەو ٥٩ لاوە، بۆ کوردستان میدیای باس کرد.

قاسم کەڵەشی: ساڵی ١٣٦١ ی هەتاوی لەبەر ئەوەی کە لە گوندی ئێمە، گوندی "کووڕە"ی سەربە ناوچەی "ئەنزەل"ی شاری ورمێ، قوتابخانەی ناوەندی نەبوو، لە ورمێ دەرسم دەخوێند، کە یەکێک لە فرماندەکانی حیزبی دێمۆکراتی کوردستانی ئێران بەناوی "عیسمەت عەبدی" داوای لە من کرد هاوکاریی حیزب بکەم، من ئەو پێشنیارەم قەبووڵ کرد و پێوەندیم بە حیزبی دێمۆکراتی کوردستانی ئێرانەوە گرت و بەفەرمی بووم بە ئەندامی حیزب.

کاک "عیسمەت عەبدی" بەڕپرسی تەشکیلاتی حیزب لە ناوچەدا بوو و هەندێ ئەرکی بە من سپارد کە یەکێک لە کاراکان چاپ کردنی هێندێ وێنە و نووسراوەی پێوەندیدار بە حیزبی دێمۆکراتی کوردستانی ئێران و پێشمەرگەوە بوون.

کاتێک کە من ئەو وێنانەم لە ورمێ چاپ کردن، لە ڕێگای گەڕانەوە بۆ ئەنزەل بووم لە گوندێکی بەناوی "سنجی" دەسبەسەر کرام و پاش پشکنینیم دەرکەوت کە بەڵگەی حیزبی لەلای منە.

من دەسبەسەر و ڕاپێچی دەسبەسەرگەی گرتنگەی ورمێ کرام، لەوێ من لە دەسبەسەرگەدا سەرەڕای ئەو هەموو لێدان و ئەشکەنجە من ددانم بە هیچ شتێک دانەنا و لێیان دەپرسیم ئەو وێنانەم لە کوێ کێشاوە؟ لەوێدا منیان لە نێو شاردا دەگەڕاند هەتا وێنەگرەکە بیناسێنم، هەتا لە کۆتاییدا ئەو وێنەگرە کە وێنەکانی بۆ من چاپ کردبوو پەیدایان کرد و لێیان پرسی کە ئایا من دەناسێت؟ لەبەر ئەوەی کە ئەو وێنەگرە هاوڕێی شەهید "کەرەم کەڵەشی"، یەکێک لە فرماندەکانی حیزبی دێمۆکراتیکوردستانی ئێران و کوڕە مامی من بوو، گوتی من ئەم کەسە ناناسم. بەهەر حاڵ وێنەگر ئاشکرا نەبوو و منیش هەتا ئێستا ناوی ئەو وێنەگرەم لای کەس باس نەکردووە.

لەو ماوەیەدا گرتن لە کوردستان پەرەی سەندبوو، کاسبکار، شوان، کرێکار و خوێندکار بەگشتی بە بیانووی کورد بوون و بەتایبەت بە بیانووی نزیک بوون لە حیزبی دێمۆکرات، دەگیران و دەخرانە بەندیخانە.

لە ڕێکەوتی ٢٧ی ڕەشەمەی ساڵی ١٣٦١ی ڕۆژی، ٥٩ کەسیان هێنایە دەسبەسەرگەی ورمێ و گوتیان ئەوانە ٥٩ لاوی مەهابادن و لەسەر پرسی کورد گیراون. لە نێو ئەو ٥٩ لاوەدا تەنیا دوو کەسیان تەمەنیان ٢٧ساڵ و ٣٠ ساڵان بوو، ئەوانی دیکە هەموو تەمەنیان لە نێوان ١٨ هەتا ٢٥ ساڵ بوو و یەکێک لەوانیش خوێندنی سەرتایی هەبوو کە ئەویش دەرسی مەلایەتیی خوێندبوو ئەوانی دیکە بەگشتی خوێندەڤان و ڕووناکبیر بوون.

لەبەر ئەوەی کە ماوەی دوو مانگ من لە دەسبەسەرگەدا بووم و هەندێ ناسراو بووم، لەگەڵ ئەو ٥٩ لاوە ئاشنا بووم.

کاتێک کە بنەماڵەی من هاتنە سەردانم، گوتیان: "مامەند بێکەس" یەکێک لە فرماندەکانی حیزبی دێمۆکراتی کوردستانی ئێران و خەڵکی شاری مەهاباد، هاتۆتە ماڵمان و گوتوویەتی، ٥٩ لاو کە هەندێکیان خزم و ئاشنای منن، لە مەهابادا گیراون و ڕاپێچی شاری ورمێ کراون و ئێستاش گیان لە مەترسی دایە.

ئەو دەم من زانیم کە ئەو ٥٩ لاوە لەسەر پرسی سیاسی و نەتەوەیی کە بەشێکیان ئەندامی حیزبیی دێمۆکراتی کوردستان ئێران بوون گیراون، ئیتر لەوە بەدوا من بووم بە هاوخەم و هاوخەرجی ئەو ٥٩ لاوە. ئەو کات هێندێ کەسی بە ئەزموونی دەڤەری ورمێ لە دەسبەسەرگەدا هەبوون کە کەسانێکی خۆشناو نەبوون، بە منیان گوت: "تۆ چلۆن لەگەڵ ئەوانە دەبی بە هاوخەرج؟ ئەوانە کەسانێکی باش نین و جێگای مەترسین." بەڵام گوێم نەدایە ئەو قسانە و لەگەڵ ئەو ٥٩ لاوە شۆڕشگێرە بووم بە هاوڕێ.

لەگەڵ یەکێک لەو لاوانە بە ناوی "کەمال"، جێی خەوتنمان یەکێک بوو و بەسەرهاتی خۆی بۆ من دەگێڕایەوە.

کەماڵ دەیگوت: "ئێمە هەر ٥٩ کەسمان بۆ ئەمەگداری بە کوردایەتی وەکوو ئەندامانی کۆمەڵەی" ژ ـ ک "پێکەوە سوێندمان خواردووە لە خیانەت بە یەکدی و هیچ کوردێک نەکەین. گیرانی ئێمە شانازییەکە کە لەپێناو کوردایەتی بووە و ئەوەش کە من ئازارمان دەدات ئەوە نییە کە بمانکوژن بەڵکوو ئەوەیە کە تەمەنمان هێشتا کەمە و نەمانتوانی وەکوو پێویست خزمەت بەنەتەوەکەمان بکەین."

قاسم کەڵەشی لە دریژەی گێڕانەوەی بەسەر هاتی خۆیدا گوتی: "من ماوەی دوو مانگ ٢ و حەوت ڕۆژ لەگەڵ ئەو ٥٩ لاوە هاوبەند بووم و پاش ئەوەی کە بنەماڵەکانمان بۆ سەردان دەهاتنە دەسبەسەرگە، یەکترییان ناسی و زانیم کە ئێمە زیاتر لەگەڵ یەک هاوبیر و هاوهزرین. لەوە بەدواوە بڕوایان بە من زیاتر بوو و زیاتر لەگەڵ من تێکەڵ بوون.

شەو و ڕۆژمان لە دەسبەسەرگەدا تێ دەپەڕاند و بە ڕۆژ کە دەچوونە حەوشەی زیندان و تۆپێکمان هەبوو کایەمان پێ دەکرد، لە کاتی کایە کردندا لەگەڵ یەکێک لەو لاوانە بە ناوی "سەیدمحەممەد" چووینە شوێنک دانیشتین و گوتی: "کاک قاسم من ئەمشەو خەونێک ناخۆشم دیوە، لە خەونەکەمدا بینیم کە دەیانبردینە دەرەوە و لە یەکتر دووریان دەکردینەوە و من داوای هاریکاریم لە تۆ دەکرد، بەڵام یارمەتیی منت نەدەدا، من زۆر دەترسم کە ئێمە لێک دوور بخەنەوە".

من بە پەرۆش بووم و گوتم، گوێ مەدە، خەون شتێکی خورافییە، خۆت ناڕاحەت مەکە و گەلی کورد لە بیری ئێوە دایە و ئەو ئاخاوتنانە کەمێک دڵی خۆش بێت.

ئەوەندەی پێ نەچوو هەموویان بانک کران و ئەوانیش هەموو کەلوپەلەکانیان دایە دەستی من. کاتێک کە زیندانبانەکان و کاربەدەستان دەسبەسەرگە دیتیان کە ئەوان کەلوپەلەکانیان داوەتە دەستی من و بڕوای تەواویان بە من هەیە، گومانیان لە من هەڵگرت و منیش بانگ کرام. لەوێ گوشارێکی یەکجار زۆریان بۆ من هێنا کە من چلۆن ئەوان دەناسم و بۆ چی بڕوایان بە من هەیە، بەڵام من هیچ شتێکی ئەوتۆم نەگوت، من تەنیا گوتم ئەوانە کەسانێکی پاک و هاوتەمەنی منن و بۆیە تێکەڵیان بووم.

ئەو مرۆڤانە نەترس و بوێر بوون، لە ئاخاوتنەکانیاندا هیچ کات لەهەمبەر مەئموورانی ڕێژیم ترس لە دڵیاندا نەبوو و قسەی خۆیانیان دەکرد. ڕۆژێکیان من لە سەفی خواردندا بووین و یەکێک لە بەرپرسان بە یەکێک لەو لاوانە بەناوی "ساڵح"ی گوت: "تۆ قسەی زیادی دەکەی و قسەکانی تۆ واتادارن"، ساڵح لە وەڵامدا گوتی: "کاتێک کە من لەو بڕوایەدا بم کە نابێت بە دڵی خۆمان قسە بکەین و سەری خۆمان دانەوێنین من لە مەهاباد بێ دەنگ دەبووم و نەدەهاتمە ئێرە، لەوە دڵنیا بە کە ئێمە سوێندمان خواردووە لە هەر شوێنێک و هەموو کاتێک بەرگری لە نەتەوەی خۆمان دەکەین. هەروەها لەوەش دڵنیا بن ئەم ٥٩ لاوە، شتێک ناڵێن کە دڵی ئێوە پێی خۆش بێت. ئێمە هەر ئەو ٥٩ لاوە دەبین و بە دانپێدانانی ئێمە هیچ کەسێکی دیکە ناکەوێتە دەستی ئێوە، مردن بۆ ئێمە گرینگ نییە، بەڵکوو ئەوە گرینگە کە ئێمە لەهەمبەر گەلی خۆمان ئەمەگناس و ڕاستبێژ بین. بەڵام ئێمە کاری خراپمان نەکردووە، ئێمە کەسێکمان نەکوشتووە، تەنیا لە مەهاباد ڕێپێوانێک هەبووە و ئێمەش بەشداریمان کردووە، و ئێمەتان بە تۆمەتی ئەندامەتی لە حیزبەکاندا دەسبەسەر کردووە، کە وایە گشت گەلی کورد لە کوردستانی ئێران ئەندامی حیزبەکانن، دەکرێ تێکڕای گەلی کورد بخرێتە زیندان؟"

پاش ئەو ئاخاوتنە "ساڵح"یان برد و ئەشکەنجەیەکی زۆریان کرد هەڵسوکەوتێکی گەلێک خراپیان لەگەڵ کرد و پاشان گەڕاندیانەوە لای ئێمە. منیش بە ساڵحم گوت کە وا نابێت، هەر ڕۆژێک یەکێک لە ئێوە دەبەن و ئەشکەنجە دەکەن و

ئەندامانی لەشتان لەکار دەخن. هەندێک خۆتان لە قسە کردن بپارێزن، ئەو گوتی: "ئەرکی ئێمە پارێزگاری لە گەل و نەتەوەکەمانە".

بە راستی پاش ٢٩ ساڵ من کە بیر لە تێگەیشتن و تێهزرینی ئەو ٥٩ لاوە دەکەمەوە، مرۆڤەکانی ئێستا شتێکی زیاتر لە ئەو کاتی ئەوان ناکەن. ئەوان زانابوون و شۆڕشگێڕ بوونی ئەو ٥٩ لاوە تایبەتی بوو. کاتێک کە گیانی مرۆڤەکان دەکەوێتە مەترسی، بە شێوەیەک هەوڵ دەدا نەرمییەک لە خۆی نیشان بدات بۆ پاراستنی گیانی خۆی. بەڵام ئەوان لە لێپرسینەوەکان لەهەمبەر رایەدارانی ڕێژیمدا هەنگاوێکیش نەدەکشانەوە. ئێستاش کە من لە خەباتدا ماوم و قۆناغی جۆراوجۆر و دژواری خەباتم لە ماوەی ئەو ٣٠ساڵەدا چێشتووە، بە هۆی ئەو ئیمان و خۆڕاگرییەیە کە من لەوان فێر بووم.

ڕۆژێکیان کە دواین جار نزیکەی ٩٠ کەس لە دەسبەسەرگەدا بووین، چەند مەئموور هاتن و گوتیان ئەو ٥٩ لاوە بۆ کاتژمێر ٦ی سەرلەبەیانی ئامادە بن.

ئیتر زانیمان چ شتێک چاوەڕوانیان دەکا، ئێمە هەتا بەیانی پێکەوە دانیشتین و قسەمان دەکرد. ئەوانیش لە کاتژمێر یەکی نێوەشەودا دەستیان بە ماڵئاوایی لە هاوڕێکانیان کرد و دەیانگوت ئێمە ئیتر ناگەڕێینەوە!!. لەو ٥٩ کەسە تەنیا کەسێک فرمێسکی هاتە خوارێ و ئەوانی دیکە بە ورەیەکی بەرزەوە ڕاوەستابوون و ڕەنگی ڕێگای چوون بەرەو مردنیان پێوە دیار نەبوو. هەتا سەرلە بەیانی دوا ماڵئاواییان کرد، ئەو کاتیش دوو برا هەبوون کە دەگریان و یەکیان گوتی: ئێمە بۆ ئەوە ناگرین کە ڕەنگە بمانکوژن، بەڵکوو بۆ ئەوە دەگرین کە ئیتر ئێوە نەبینینەوە، لەلایەکی دیکەشەوە نیگەرانیمان ئەوەیە ئیتر کاتی ئەوەمان لەبەر دەستدا نەماوە کە خزمەتی زیاتر بە گەلەکەمان بکەین. ٥٧ کەسی دیکەش بە بڕیاری پێکەنین و بە شانازییەوە بەرەو ڕێگای مەرگ بەڕێ کەوتن.

ئەوانیان برد و پاش ماوەیەک بنەماڵەم سەردانیان کردم و پێیان گوتم کە ئەو ٥٩ لاوەی ماهابادیان پێکەوە ئیعدام

کردووە.

ئەو خەم و پەژارەی کە چۆن ٥٩ لاوی وڵاتەکەم کە هەر یەکێکیان دەیتوانی لە خەباتی نەتەوەییدا ڕۆڵێکی ئەرێنییان هەبێ، یان هەر یەک لەوان بەو ناسینەی کە من لەسەریان هەمبوو دەیتوانی ڕێبەرێک بێت، لە هەمووی دڵتەزێنتر هەر ٥٩ یان هاوڕێم بوون، بردیانن و کۆتاییان بە ژیانیان هێنا و ژیانیان لە من کردە دۆزەخ. لە ماوەی یەک ساڵ کە لە دوای ئەوان لە زیندانداا مامەوە بیرەوەرییەکانی کاتی پێکەوە بوون بۆ من وەها ژانێکی دڵتەزێن بوو کە هیچ زمانێک ناتوانێت وەسفی بکات.

دوای ماوەیەکی دیکە کە بنەماڵەم هاتنە سەردانی من، پییان ڕاگەیاندم کە هێزی بێستوونی حیزبی دێمۆکرات لە تۆڵەی ئەو ٥٩ لاوەدا، ٥٩ عەمەڵیاتیان ئەنجام داوە، من بە بیستنی ئەو هەواڵە هەستم کرد کە ئەو لاوانە زیندوو بوونەتەوە و ئێستا لە لام دانیشتوون.

لەو ماوەیەدا کۆمەڵێک کەسی دیکەیان دەسبەسەر کرد و دەیان هێنان بۆ دەسبەسەرگە کە یەکێک لەوان خەڵکی مەهاباد بوو و منیش لەگەڵیدا بووم بە هاوڕێ، ئەو کەسە دەیگوت: ئەگەر شتێک لەوان بە جێ ماوە بیدە بە من با وەکوو یادگاریی بۆ هەتاهەتا لای من بمێنێتەوە، لە وەڵامدا گوتم، ئەوان تەنیا ماڵئاواییان لە ئێمە کرد و شتێکیان پی نەبوو بە یادگاری بۆ ئێمەی بە جێ بێڵن.

لە کۆتاییدا من وەکوو "قاسم کەڵەشی" یەکێک لە هاوڕێیانی ئەو ٥٩ لاوەی مەهاباد، هەر ڕۆژێک خەباتی خۆم لەگەڵ ئەوان دابەش دەکەم و ئەوان لە نێو دڵی منداا زیندوون و بە بڕوای من ئەو هەست و خۆڕاگرییە کە هەیانبوو، ئەوان هەتاهەتایە زیندوو ڕادەگرێت و لە خەباتی نەتەوەییدا بەشدان.

ڕێژیمی ئیسلامیی ئێران دوژمنە و ئاشکرایە کە هەر کاتێک دەرفەتی هەبێ دەمانکوژێ بەڵام ئەوەی کە لەسەر دڵی من گران دێ ئەوەیە کە ئەو بە نێو ئیسلام کوردە موسڵمانەکان دەکوژێت.

من هیوادارم کە لاوانی وڵاتی ئێمە و نەوەکانی داهاتووش هیچ کات خوێنی ئەو ٥٩ لاوە لە بیر نەکەن و بۆ ئامانجەکانیان کە ڕزگاریی کوردستان و جێگیر بوونی سیستمێکی دێمۆکراتیک و ئازاد و هەروەها سەربەستیی گەلی کوردە، درێغی نەکەن.

سەرچاوە: ماڵپەڕی کوردستان میدیا - ڕێکەوتی: ٢ی جوونی ٢٠١٢

یادی کۆمەڵکوژی لاوانی مەهاباد

ساڵڕۆژی تیرباڕانکردنی ٥٩ لاوی کوردی خەڵکی شاری مەهابادی ڕۆژهەڵاتی کوردستانە کە لەلایەن ڕژیمی ئیرانەوە بە کۆمەڵ تیرباران کران. ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ ی هەتاوی، ٥٩ کورد کە زۆربەیان لەتەمەنی لاویەتیدابوون، بەفەرمانی حەمیدڕەزا جەلایی پوور، فەرماندارى ئەو کاتی مەهاباد، دەستگیر کران و بۆ زیندانی ئورمییە گوازرابونەوە. ئەو کەسانە کە زۆربەیان تەمەنیان لەژێر ٣٠ ساڵییەوە بوو، لە دادگایەکی شاراوەدا حوکمی تیرباڕانکردنایان بەسەردا سەپا و لە تەورێز تیرباران کران.

لە ساڵڕۆژی تیرباڕانکردنی ٥٩ لاوی کوردی خەڵکی شاری مەهابادی ڕۆژهەڵاتی کوردستانە کە لەلایەن ڕژیمی ئیرانەوە بە کۆمەڵ تیرباران کران.خەم وپەژارە لەدڵی هەموکوردێکی دلسۆزا دوبارە دەردەکەوێ ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ ی

هەتاوی، ٥٩ کورد کە زۆربەیان لەتەمەنی لاویەتیدابوون،

بەفەرمانی حەمیدڕەزا جەلایی پوور، فەرمانداری ئەو کاتی مەهاباد، دەستگیر کران و بۆ زیندانی ئورمییە گوازرابونەوە. ئەو کەسانە کە زۆربەیان تەمەنیان لەژێر ٣٠ ساڵییەوە بوو، لە دادگایەکی شاراوەدا حوکمی تیربارانکردنایان بەسەردا سەپا و لە تەورێز تیرباران کران.

هەندێ لەو لاوانەی کە تیرباران کران تەمەنیان لە ژێرەوەی ١٨ ساڵی بوو. لەوانە عەتا مووەفەقی، نەجاتی مامڵێ و کورێکی بنەماڵەی نەبی چالاکی.

جێی ئاماژەیە لە نێوان ساڵەکانی ١٣٥٨ هەتا ١٣٦٣ بە سەدان کورد لە شارەکانی سنە، سەقز، کرماشان، مەهاباد و ورمێ لەلایەن ڕژێمی ئێرانەوە بەکۆمەڵ کۆلەباران کران.

تا ئێستاش، سیاسەتی لە سێدارەدانی کوردان لەلان ڕژێمی ئێرانەوە پەیرەو دەکرێت و لە چەند ساڵی ڕابردوودا

گیراوانی سیاسی کورد حەسەن حیکمەت دەمیر، فەسیح یاسەمەنی، ئێحسان فەتاحیان، حوسەین خزری، فەرزاد کەمانگەر، شیرین عەلەمهولی، فەرهاد وەکیلی و عەلی حەیدەریان، لەلایەن ڕژیتمی ئێرانەوە لەسێدارە دران.

هەروەها زیاتر لە ٢٠ گیراوی تری سیاسی کورد ئێستا سزای لەسێدارەدانیان لەسەرە و مەترسی جێبەجێکردنی ئەو سزایانە لە ئارادایە.

سەرچاوە: ماڵپەڕی ڕێکخراوی چاودێڕی کوردۆسایدەوە (چاک) - ڕێکەوتی: ١٣ی نوامبری ٢٠١٢

دادگای نامرۆڤانەی کۆماری ئیسلامی ئیران

سۆران کرباسیان

"جمهوری اسلامی ایران" حکومەتێکە کە بنەماکانی هەر لە سەرەتاوە لە سەر ناعەدالەتی، جەنایەت، تێرۆریزم و دیکتاتۆری دامەزرا. هەر چەند کە دادگای نێونەتەوەیی میکۆنووس ئەم حکومەتەی بە سیستەمێکی جەنایەتکار لە بەرواری ١٠ی ٤ی ١٩٩٧ی زایینی پێناسە کرد، (١) بەڵام نیشانەکانی جەنایەت و کردەوەی تێرۆریستی هەر لە مانگە سەرەتاییەکانی ئەم حکومەتەدا دەر کەوت کە لەو زەمەنەدا لە لایەن ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان و زلهێزانی بە ڕواڵەت ژیرەوە بێدەنگی لێ کرا. شۆڕشێک بۆ ڕووخانی هەتاهەتایی سیستەمێکی راسیستی ڕووی دابوو و زۆرینەی ئێتنیک گرووپە جیاوازەکانی نێو "ایران"، خۆیان بۆ بەدیهاتنی مافەکانیان ئامادە کردبوو.

مافی ئێتنیکی لە لایەن حیزب و ئێلیتی کۆمەڵگاوە لە چوارچێوەی ئەو کۆنوانسیۆنانەدا گەڵاڵە کرابوو کە کۆمەڵگای نێونەتەوەیی بە فەرمی ناساندوون، بەڵام دەسەڵاتی حاکم لە "طهران" لە ڕوانگەی دەقە ئایینییەکان و پەرتووکی پیرۆزی "قرآن"ەوە دەیڕوانییە جەماوەری وڵات ودانی بە فەرق و جیاوازییەکانی کۆمەڵگا لە ڕووی زمان، ئایین، هەستی هاوبەش، پێشینەی هاوبەش و... هتد نەهێنا.

سەرەڕای ئەوەکە دەسەڵاتی "طهران"، ئێلیتی پارس، "پان ایرانیست"ەکان و قەڵەمبەدەستانی سەر بە حکومەت هەوڵیان داوە تا لە ڕێگەی میدیای جۆراوجۆرەوە ڕاستییەکانی ئەو سەروبەندە بشێوێنن، بەڵام حیزب و ڕێکخراو، ئێلیت و مامۆستایانی ئایینی لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە سەر مافی ئێتنیکی کورد لە "ایران"دا سوور بوون و داواکارییەکانی ئێتنیکی خۆیان لە

ژێر ناوی خودموختاری بۆ یەکەمجار لە مێژووی ڕۆژهەڵاتی کوردستان گەڵاڵە کرد.

سەرچاوەکانی خودی حکومەتی "اسلامی ایران" ئەوە دەسەلمێنن کە کۆی هێزەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان تا ئەو ڕۆژە شەڕ بە سەر کوردستاندا داسەپا، یازدە (١١) جاران بە دوای یەکدا و بە بۆنەی جۆراوجۆرەوە بەرنامەی خودموختاری بۆ کوردستان و دێمۆکراسی بۆ "ایران"یان بە شێوەیەکی ژیارانە پێشکەش کردبوو. مەلاکان و باقی هێزەکانی تەنیشت خۆیان لەو سەردەمدا ئامادە نەبوون کە دان بە مافە ئێتنیکییەکانی کورد دابنێن و پاش سەرکەوتن لە هاڵۆزکردنی ڕەوشی هێمنی کوردستان، شەڕێکی نابەرابەر و جەنایەتکارانەیان بە سەر نەتەوەی کورددا سەپاند.

پیشروی ارتش بسوی مهاباد آغاز شد

مرکز تجمع دموکراتها در مهاباد بمباران شد

اطلاعیه وزارت بهداری درمورد امکان شیوع وبای التور

نظرات آیت‌الله العظمی شریعتمداری درباره: کردستان، اعدامها و مسائل دولت

٦ اصل تازه قانون اساسی

هشدار

Artist: Soran Karbasian

لە دەستپێکی شەڕەوە ئەم سیستەمە جەنایەتکارە، هێرشی خۆی بە پێشێلکردنی کۆمەڵێک پەرەنسیپی مرۆڤی و قانوونی نێونەتەوەیی دەستپێکرد. پێداچوونەوەی دۆکیومێنتاری هەرکام لەم مژارانە باسی سەربەخۆی گەرەکە، هەر بۆیە لە ناو گشت پرسە جۆراوجۆرەکانی ئەو زەمەندا، پرسی منداڵ و لاو باسی ئەم بابەتەیە.

ستریس و هاڵۆزییەکانی شەڕی داسەپاو بە سەر کوردستاندا کاریگەری نێگاتیڤی بۆ سەر منداڵان لێ کەوتەوە، کاریگەرییەک کە بە شێوەیەکی درێژخایەن لە سەر منداڵ ماوەتەوە. حکومەتی "اسلامی ایران" لە هێرشەکانی خۆیدا هێرشی دەبردە سەر ئەو شوێنانەی کە بە تایبەتی بۆ منداڵ دابین کرابوون. قێرگەکان و قوتابخانەکانی کوردستان، نەخۆشخانەکان و شوێنی کایە و گەمەی لاوان بوون بە گۆڕەپانی ڕمبازێنی پاسداران و بەسیجییەکانی حکومەت و بەم کردەوەی خۆیان هەر لە دەستپێکی شەڕی داسەپاوياندا، قانوونە نێونەتەوەییەکانی شەڕی ناوخۆ و نێونەتەوەییان پێشێل کرد.

جیا لەوە کە منداڵانی کورد کران بە قوربانی سیاسەتی نامرۆڤانەی حکومەت، زۆر لاوی ژێر ١٨ ساڵی غەیری کوردیش لە

لایەن حکومەتەوە بەرەو کوردستان ناردران تا بە ناوی خزمەت دەستیان بە خوێنی کورد سوور بێ. حکومەتی "ایران" جیا لەوە کە مافی منداڵی کوردی پێشێل کرد، مافی منداڵی غەیری کوردیشی لە بایەخ خست و بە لە ژێرپێخستنی قانوونە نێونەتەوەییەکان، منداڵی ژێر ١٨ ساڵی غەیری کوردیان پڕ چەک کردن تا کوردستان سەرکوت بکرێ.(٢)

جیا لەمانە ئێعدامی گەنجان و لاوان لە دەستپێکی ئەم حکومەتەوە لە کارنامەیدا تۆمار کراوە. هەر چەند کە "جمهوری اسلامی ایران" پاش وڵاتی چین لە پلەی دووهەمی ئەو وڵاتانەی جیهان دایە کە زۆرترین ئێعدامی تێدا دەکرێ، بەڵام گەر بە پێی ڕێژەی دانیشتوانی وڵات، ژمارەی ئێعدامەکان لە بەر چاو بگیرێت، وڵاتی "ایران" یەکەم وڵاتە کە زۆرینەی ئێعدامەکان ئەنجام دەدا. ئێعدامی منداڵیش یەک لە پرسەکانی کۆمەڵگای نێونەتەوەیی دەگەڵ ئەم سیستەمە جەنایەتکارەیە کە لە ماوەی ٣٣ ساڵی پێشوودا بەردەوام ڕووی داوە.(٣) هیچ ڕێژەیەک لە دەستدا نییە کە چەند منداڵ لە ساڵی ١٩٧٩ی زایینییەوە بە دەستی "جمهوری اسلامی ایران" ئێعدام کراوە، بەڵام بە لەبەرچاوگرتنی ئەوە کە زۆرینەی قوربانییەکان و زیندانییەکانی ئەوکات لە لاوی ژێر ١٨ ساڵ پێک هاتبوو و بە پێی ڕێژەی نزیکەی ٤٠٠٠٠ ئێعدامی لە ناوبەری ساڵەکانی ١٩٧٩ تا ١٩٨٤ی زایینی لە ئێراندا، ژمارەی لاوانی ئێعدامکراو بە دەستی حکومەتی "طهران" بە ناوبەری یازدە تا دوازدە هەزار لاو خەڵێندراوە.(٤)

حوکمی ئێعدام لە قانوونە نێونەتەوەییەکاندا تەنیا بۆ کەیسی تایبەت و هەستیار بە فەرمی ناسراوە کە ئەویش بە پێی تێبینی و وردبوونەوەیێکی زۆر و هەڵسەنگاندنی تەواو لایەنەکانی تاوان بە سەر تاوانبار دەدرێ، بەڵام لە "جمهوری اسلامی ایران" دا جیا لەوە کە زۆر بڕیاری ئێعدام لە هەل و مەرجێکی ناستانداردا دەدرێ، جیا لەوە کە مرۆڤی کورد مافی ئەوەی نییە بە زمانی زگماکی بەرگری لە خۆی بکا، جیا لەوە کە لە ساڵانی سەرەتایی حکومەتدا بوونی پارێزەر بۆ تاوانبار شتێکی نامۆ بوو، قانوونەکانی "جزای اسلامی ایران" زۆر داوێنێکی بەرینیان هەیە و لە زۆر حاڵەتدا دادوەر شەرعییەت و بواری ئەوەی هەیە کەحوکمی ئێعدام بە سەر لاوێکدا بسەپێنێ.

ئێستا لە ساڵی ٢٠١٢ی زایینیدا تەنیا پێنج وڵات لە جیهاندا هەن کە منداڵ ئێعدام دەکەن کە شانازی پلەی یەکەمی نێو ئەم پێنج وڵاتەش هەر بۆ وڵاتی "ایران" دەگەڕێتەوە. بە پێی مادەی ٢١٠ی قانوونی "مجازات اسلامی ایران" هەرکات لاوێک سێ جار ئەڵکۆڵ بخواتەوە حوکمی ئێعدامی لە سەر ڕەوایە. گەر لاوێک بێڕێزی بە پێغەمبەری "اسلام" بکا بە هەمان شێوە حوکمی ئێعدامی لە سەر دەدرێ. ئەم حکومەتە لە دەستپێکەوە چەشنە دادگاییێکی بە ناوی دادگای شۆڕش پێک هێنا و بە بێ ئەوە کە کەش و هەوایەکی مرۆڤانە و ستاندارد بە سەر دادگادا زاڵ بێ، لە ماوەی چەند خولەکێکدا لاوی کورد بە

"مفسدالفی الارض" پێناسە دەکرا و بە بێ ئەوە کە بوونی بەڵگەیەک بۆ تاوانی پێناسەکراو پێویست زانرابا، حوکمی ئێعدامیان بۆ سەر لاوی بەندکراو دەبڕێوە.

ئەمەش گرنگە باس بکرێ کە بە پێی دەقی قانوون وڵاتی "ایران" دەکرێ حوکمی ئێعدام بۆ کورِ لە تەمەنی ١٤،٥ ساڵییەوە و بۆ کچ لە تەمەنی ٨ ساڵ و ٨ مانگییەوە ببڕێتەوە، چوون لە ڕوانگەی حکومەتی اسلامییەوە لەو تەمەنە ڕا بە "بلوغ" دێنە ئەژمارِدن. هەر چەند کە بە پێی قانوون دادگای لاوانی هەندێک وڵات دەبێ حوکمی ئێعدامی لاوان تا ١٠ ساڵان وەدوا بخرێتەوە،(٥) بەڵام ڕێژەکانی بڵاوکراوە لە لایەن ڕێکخراوی نەتەوەییەکگرتووەکان، ڕێکخراوی بەرگری لە ئێعدامی منداڵان و ڕێکخراوی مافی مرۆڤی کورد هەموو ئەمە پشتڕاست دەکەنەوە کە حکومەتی "اسلامی ایران" ئەو قانوونەش لەبەر چاو ناگرێ و لە ماوەیەکی کورتدا حوکمی ئێعدام بەڕێوە دەبا.(٦)

"جمهوری اسلامی ایران" سیستەمێکی مەترسیدار بۆ سەر ئاسایەشی گشت نەتەوەکانی ژێر دەستی و بە تایبەتی بۆ سەر نەتەوەی کورد. دادگاکانی شۆڕشی "خلخالی" ئێستاش خورپە لە دڵی هەر تاکێکی کورد دەهێنێ کە گچکە زانیارییەکی لە سەر ئەم دادوەرە دڕندەیە هەبێ. "صادق خلخالی" لە پەرتووکی بیرەوەرییەکانی خۆی و زۆر دیمانەی جۆراوجۆردا بە شانازییەوە باسی لە ئەو حوکمە ئێعدامانە کردووە کە لە ماوەیەکی چەند خولەکیدا بڕیاری لە سەر دابوون.

ئەمڕۆ ساڵڕۆژی تۆناکردن و کوشتاری ٥٩ لاوی کورد بە دەستی "جمهوری اسلامی ایران"ە. ٢٩ ساڵ بە سەر ئەم کارەساتە تێدەپەڕێ، بە بێ ئەوە کە بنەماڵەی ئەو گیانبەختە لاوانە بزانن تەرمەکەیان لە کوێ بە خاک سپێردراوە. ٥٩ بنەماڵە و سەدان بنەماڵەی دیکەی کورد کە هیچکات نەیانتوانی بزانن پڕۆسەی دادگاییکردنی منداڵەکەیان چەندی کات خایاند. بە بێ ئەوە کە بزانن گەلۆ منداڵەکەیان توانایی بەرگری لە خۆی بە زمانی پارسی هەبوو یا نا. ٢٩ ساڵ بە سەر کوشتنی ٥٩ لاو تێپەڕ بووە بەڵام ئێستاش کەس نازانێ کە ئەو لاوانە پارێزەریان هەبوو یان نا. گەلۆ هیچ بەڵگەیەک لە سەر تۆمەتی پاڵخراویان بوونی هەبوو؟! کام دادگا بەرپرسی ئەو حوکمانە بووە و لە کام شاری "ایران" حوکمەکان بەڕێوە چوون؟! (٧) چما تا ئێستاش بوار نییە پێداچوونەوەی ئەو دادگایانە بکرێتەوە و بۆ دەبی هیچ ئارشیوێکی ئاوەڵە لەم پێوەندییەوە نەبێ؟! بۆ دەبێ گەر ڕۆژنامەوان یان چالاکوانێکی مافی مرۆڤ خوازیاری وەدواکەوتنی ئەم کەیسانە بێ، بەوە تاوانبار بکرێن کە هەڕەشەیان خستۆتە سەر بەرژەوەندی نەتەوەیی؟! (٨) چما لە پەرتووکی بیرەوەری چالاکوانانی سیاسی کورددا بایەخێکی زۆر کەم بەم کارەساتانە دراوە و تەنیا هەوڵی سازکردنی وێنەی قارەمانێکیان لە خۆیان داوە؟ کێ بەرپرسە لە کوشتاری ئەم لاوانە و ئەرکی مرۆڤایەتی تاک لە کۆمەڵگادا بەرانبەر ئەو جەنایەتانە چییە؟ ڕێکخراوە مرۆڤدۆستە

نێونەتەوەییەکان چەندە دەتوانن لەم پێوەندییەوە یارمەتیدەر بن و داڕشتنی لێپرسینەوەیەکی حقوقی چاوێن مسەوگەر دەبێ؟!

بڕوانە وێنەی ژێرەوە.

ئەمە وێنەی لاوێکی بێتاوانی مەهابادی بە ناوی کامران چالاکی یە کە هەرچی زیاتر لێی ورد دەبمەوە تەنیا پاکی، صداقت، جوانی و بێتاوانی لێ وەردەگرم. کام ویژدانی بەشەری، کام سیستەمی مرۆڤی و کام دادگای دێمۆکراتیک قبووڵی ئەوە دەکا ئەم گەنجە لە چەند خولەکێکدا بە بێ ئەوە کە تاوانێکی لە سەر ساغ بووبێتەوە، هەروا حوکمی ئێعدامی بۆ ببڕدرێتەوە و بەڕێوە بچێ؟ گەلۆ کامران چالاکی و باقی کامرانەکان بۆیان هەبوو بەرگری لە خۆیان بکەن؟ تاوانێک کە لە لایەن حکومەتەوە لە سەریان تۆمار کرابوو چ بوو؟

بە دەیان پرسیار لە سەر ئەم کوشتارانە هەیە کە هێشتا بوار نییە بە وڵامەکانیان بگەین. ئەو ٥٩ لاو و ئەو سەدان لاوی دیکەی کورد کە بە بڕیاری دادگای شۆڕشی "جمهوری اسلامی ایران" ئێعدام کران، نە دەیانزانی سیاسەت چییە، نە دەیانزانی مافی ئێتنیکی چییە و نە دەیانزانی سوسیالیزم و باقی ئیسمەکانی حیزبەکان بە چ واتەیەکن. ئەوان تەنیا تاوانێکی کە هەیانبوو ئەوە بوو کە لە زێدی هەمیشە کوردستانی خۆیاندا لە دایک ببوون و شانازیان بە کوردبوونی خۆیان دەکرد. هەر وەک ئەو کچە کوردەی شاری پاوە کە تەنیا ١٦ ساڵی تەمەن بوو کاتێک کە کەوتە بەر دەستی جەنایەتکارانی "جمهوری اسلامی ایران". بە پێی ڕاپۆرتی ڕێکخراوی "پیکار" ئەو کچە تا کاتێک کە ڕایانکێشا بۆ شوێنی کوشتن، بەردەوام سرووی نەتەوەیی "ئەی ڕەقیب"ی دەوتەوە و کاتێک کە ویستیان وە بەر گوللەی بدەن، هاواری کرد: <<یان کوردستان، یان

نەمان>>.(٩)

بڕوانە ئەم وێنەیەی ژێرەوە:

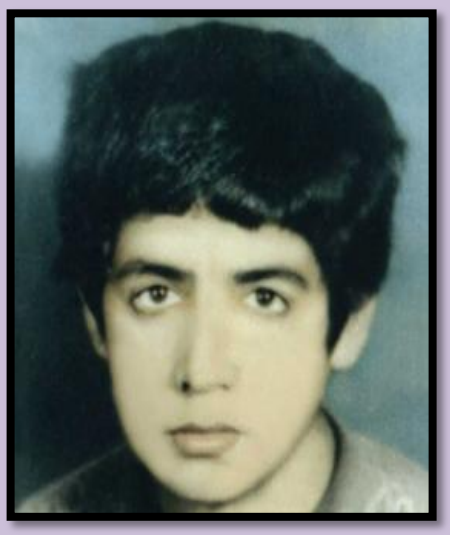

ئەمە وێنەی گیانبەختی جوانەمەرگ "انشاالله نادری"یە، یەک لە ٥٩ لاوەکەی شاری مەهاباد کە بە دەستی سیستەمی جەنایەتکاری "جمهوری اسلامی ایران" ئێعدام کرا. لە سەر پرسی کوشتار و ئێعدامی سیستەماتیکی لاوانی کورد لە لایەن "جمهوری اسلامی ایران"ەوە تا ئێستاش لێکۆڵینەوەیەکی شیاو نەکراوە. جیا لە وڵاتانی "ایران"، "عراق"، ترکیا و "سوریە، کام دادگای مرۆڤی دەتوانێ تەنیا ڕێگەی ئەوە بە خۆی بدا ئەم کورە ژیکەڵەیە ببات بەر دەم دادگا؟ پێکهاتە و بنەماکانی "ئەم چوار حکومەتە بە هەموو جیاوازییەکانیانەوە لە سەر یەک خاڵی سەرەکی، یەکدەگرێتەوە. ئەم خاڵەش کوشتار و سەرکوتی کورد، تۆناکردنی داب و نەریت و زمانی کورد، کوشتاری فیزیکی و پراکتیزەکردنی هەموو هاوپۆلە جۆراوجۆرەکانی ژێنۆسایدە. بواری خەسارناسی ئەم کۆمەڵگایەش کە بۆتە لابراتواری قەسابانی چوار حکومەتی بەربەری داگیرکەری کوردستان، تەنیا لە چوارچێوەی وڵاتێکی سەربەخۆی کوردیدا دەرەخسێ.

١٢ی جۆزەردانی ١٣٩١ی کۆچی هەتاوی

admin By | November 6, 2012 Published

Serçawekan

---

[1] Iran Human Rights Documentation Center ،Murder at Mykonos: Anatomy of a Political Assassination, March 2007, web
www.iranhrdc.org

[2] Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the involvement of children in armed conflicts , Article 1 & 2

[3] Brrwane rêjekanî SCE
http://www.stopchildexecutions.com

[4] The Foreign Policy Centre, From Cradle to Coffin: A Report on Child Executions in Iran, 2009 London, ISBN-10 1-905833-16-4, Page 18

[٥] بۆ وێنە بڕوانە مصر و ئەندۆنێزی

[٦] The Foreign Policy Centre, From Cradle to Coffin: A Report on Child Executions in Iran, 2009 London, ISBN-10 1-905833-16-4, Page 26

٧- حمیدرضا جلائی پورلەو سەردەمدا فەرمانداری شاری مەهاباد بوو. ناوبراو لە وڵامی پرسیاری خوێندکارێکی کورد لە "طهران" گوتبووی کە ئەم ٥٩ کەسە لە شاری تەورێز دادگایی کرابوون بەڵام ڕاستبوونی ئەم قسەیە ڕوون نییە.

٨- بۆ وێنە بڕوانن بەسەرهاتی دڵتەزێنی مادح احمدی، لاوێکی ڕۆژنامەوانی کورد کە گەرەکی بوو وڵامی هەندێک پرسیار و چەند بەڵگەیەک لە مەڕ ژێنۆسایدی گوندی قارنێ بە دەست بهێنێ. نموونەی دیکەی ڕۆژنامەوان و چالاکڤانی مافی مرۆڤ زۆرن کە لەم ساڵانەی دواییدا ایرانیان بەجێ هێشتووە و لە هەندەران و بە تایبەتی لە باشووری کوردستان دەژین. کەیسی محمد صدیق کبودوند کە ناوبانگێکی نێونەتەوەیی هەیە و ناوبراو تا ئێستاش لە ژێر دەستی "جمهوری اسلامی ایران" لە زیندانداا دەژی.

٩- ڕۆژنامەی "پیکار، ڕێکەوتی ١٠ی ٩ی ١٩٧٩، "سازمان پیکار در راه آزادی طبقه کارگر"

تێبینی: ئەم بابەتە پێشتر لە ڕێکەوتی ١٢ی جۆزەردانی ١٣٩١ی کۆچی هەتاوی لە ماڵپەڕی ناوەندی نۆچە و شرۆڤەی ڕۆژ و تۆڕی کۆمەڵایەتی فەیس بووک بڵاو ببۆوە

لە یادی ئێعدامکردنی ٥٩ لاوی شاری مهاباد

سمایل شەرەفی

٢٧ ساڵ لەمەوپێش (ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی) ڕێژیمی تازە بەدەسەڵات گەیشتووی کۆماری ئیسلامی ئێران، ٥٩ لاوی کوردی لە شاری مهاباد لە سێدارەدا.

هەرچەند هەر لە یەکەم ڕۆژەکانی هاتنە سەرکاری ڕێژیمەوە تا ڕێکەوتی ئێعدام کردنی ئەو پۆلە لە لاوانی کورد، بە هەزاران کەس لە خەڵکانی ئازادیخوازی کوردو ئێرانی لە بەرەکانی بەرەنگاری و لە چاڵە ڕەشەکانی ڕێژیم دا گیانیان لێ ئەستێندرا، بەڵام ئێعدامکردنی ئەم ٥٩ لاوە کوردەی شاری مهاباد، ئەوپەڕی جینایەتکاربوون و دژی گەلی بوونی ئەم ڕێژیمەی بۆ هەمووان ئاشکرا کرد.

ئەم ٥٩ لاوە کە زۆربەیان لایەنگری حیزبی دێموکراتی کوردستان بوون، بێ ئەوەی لە هیچ دادگایەکی دادپەروەردا دادگایی بکرێن و بێ ئەوەی تاوانێکیان لە سەر سابت بێت، بەرەبەیانی ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی ئێعدام کران.بێگومان ئامانجی کاربەدەستانی ڕێژیم لەوەها بڕیارێک و جێبەجێکردنی وەک تا ئێستاش ئامانجیەتی، چاوترسێن کردنی خەڵکی کوردستان و بەتایبەت لاوانی بەهەڵوێستی کورد بوو کە چیدیکە هاوکاری ئەو بزوتنەوە ڕەوایە نەکەن کە ئەوکات بەدەیان هەزار ڕۆڵەی ئەم نیشتمانە چەکی بەرەنگاری و مافخوازیی بۆ دەست دابوویە.

لە کاتێک دا یادی ئێعدام کردنی ٥٩ لاوی کورد لە شاری مهاباد دەکەینەوە کە هەر چەند ڕۆژ لەمەوپێش و دوای ٢٧ ساڵ، پۆلێکی دیکە لە لاوانی ئەم نەتەوە، ٤ کەس لە لاوانی وەچەیەکی تری ئەم نیشتمانە بە بڕیاری دەزگا بەناو دادوەرییەکانی ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی ئێران لە سێدارە دران و لە لایەکی دیکەوە هەر ئێستا نزیک بە ٢٠ چالاکی سیاسی و مەدەنیی کورد لە بەندیخانەکانی ئەم ڕێژیمەدا حوکمی مەرگیان بە سەردا سەپاوەو بەدەیان چالاک و تێکۆشەری سیاسی و مەدەنیی دیکەی کوردیش لە زیندانەکانی ولات دا بە تۆمەتی نارەوای جۆراوجۆر حوکمی قورسیان بۆ بڕاوەتەوە.

لەلای یەکدانانی هەمووی ئەمانەو گشت ئەو نەهامەتیانەی لە ماوەی ئەم ٣٠ ساڵە دا بە سەر خەڵکی کوردستان و بەتایبەت تێکۆشەرانی دا هاتوون، هاوکات لە گەڵ ئەوەی کە دڕندەیی و دژە کوردبوونی دەسەڵاتی کۆماری ئیسلامی دەردەخات،

پێناسەیەکی قۆڵیش لە فەلسەفەی "ژیان" و "خەبات" لە لای نەتەوەی کورد دەدات بە دەستەوە کە بێگومان سروشتێکی بە ژیانی تاک بە تاکی ئەم نەتەوە داوە کە بۆ مانەوەی ئامادە بووە قورسترین نرخەکانیش بدات. دوژمن بۆ ئەوەی ڕۆڵەکانی ئەم نەتەوە لە خەباتێکی هەمەلایەنەی دەیەی ٦٠ی هەتاوی دابڕێ و هێزی پێشمەرگەی کوردستان لە لاوانی بەتوانا و بەئاگای نەتەوە بێ بەری بکات، بۆ چاوترسێنکردنیان لە کردەوەیەکی نامرۆڤانەدا و لە ماوەی ڕۆژێک دا ٥٩ لاوی چالاک و هەڵسوڕی شاری مهاباد بە پۆل لە سێدارە دەدات.

بەڵام هەر وەک لە ماوەی ٣٠ ساڵی ڕابردوودا سەلمێندراوە، ئەم پیلان و خەونەی دوژمن سەری نەگرت و ئەوە پۆل پۆل لاوانی بەهەڵوێستی کوردستان بوون و هەن کە بە دانی قورسترین هەزینەکانی ژیان بە پەیوەست بوونیان بە ریزەکانی شۆڕشی ڕەوای نەتەوەکەیان ئیرادەی مانەوەی خاک و نەتەوەکەیان بەرز ڕاگرتووە.ئێستا کە نەسڵی نوێی کوردستان بە هۆی بەرزیی ئاستی هۆشیاری نەتەوەیی و کەڵک وەرگرتن لە ئامرازەکانی دنیای سەردەم و بە وردبوونەوەیان لە جۆرەکانی دیکەی بەرەنگاری و ڕەچاوکردنیان وەک مێتۆدەکانی دیکەی خەبات، بە شیوەیەکی ئاشتیخوازانە و مەدەنی کار بۆ بەرزڕاگرتنی ئیرادەی نەتەوەیی و نیشتمانییان دەکەن، هەمدیسان بوونیان لە لایەن دەسەڵاتی دژە مرۆڤ و دژە کوردەوە قبوڵ ناکرێ و هەوڵی سڕنەوەیان دەدرێ.

شەهیدکردنی چوار کەس لە چالاکانی سیاسی و مەدەنیی لە ١٩ی بانەمەڕی ئەمساڵ و سەپاندنی حوکمی ئێعدام بە سەر ١٧ کوردی دیکەدا کە زۆربەیان چالاکی مەدەنین نمونەیەکی بەرچاون. ئەگەر ساڵی ٦٢ دوژمن دەیەویست لە ڕێگای ئێعدام کردنی ٥٩ لاوی مهابادی و کوشتن و زیندانی کردنی بەهەزان لاوی دیکەی ناوچەکانی کوردستان - بە خەونی خۆی - پێش

بەپەیوەست بوونی لاوانی کوردستان بە ریزەکانی هێزی پێشمەرگەو شۆڕش بێگرێت و چاوترسێنیان بکات، ئێستا بە هەمان شێوە دەیەوێ پێش بە مەدەنی بوون و بەرێکخراوبوونی کۆمەڵگای کوردستان لە ڕێگای لاوانی ئێستاوە بگرێ.

لە ماوەی بەتایبەت ١٠ ساڵی رابردوو دا لاوانی زاناو خوێندەواری وڵات لە ڕێگای پێکهێنانی ریکخراو، ئەنجومەن و (ئین. جی. ئۆ) کان و بە گشتی خەباتی مەدەنییەوە لە هەوڵی بنیاتنانی کۆمەڵێک دیاردەی ئەمرۆیی لە وڵاتەکەمان دا بوون و هەن. بەڵام وەک بۆ هەموولایەکمان ئاشکرایە زۆربەی زۆری ئەم لاوانە یان بە هۆی فشاری ناوەندە ئەمنییەتییەکانی ڕێژیمەوە ڕوویان لە هەندەران کردو وڵاتیان بەجێهێشت، یان ئەوەیکە لە بەندیخانەکانی ڕێژیم داحوکمی قورس و گرانیان بە سەرداسەپاندوون و ماوە ماوە وەک شەهیدانی ١٩ بانەمەڕ گیانیان لێ دەستێنن.

بەڵام هەر وەک بەتایبەت لە ماوی ئەم ٣٠ ساڵەدا سەلمیندراوە سیاسەتی بەندکردن، دورخستنەوە، سەپاندنی حوکمگەلی قورس و تەنانەت سیاسەتی کوشتن و ئێعدام و سڕینەوە ناتوانێ پێش بە ڕاگرینی ئیرادە نیشتمانیو کەسایەتی نەتەوەی کورد بە دەستی لاوانی ئەم خاک و نەتەوە بگرێ.

کوردیش پرسپکتیف

٢ی ژوئەنی ٢٠١٠

کرێنۆش بۆ ٥٩ گوڵە مەزار ونەکانی مەهاباد

حەکیم حسین زادە

ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ساڵی ١٣٦٢ی هەتاوی بوو. ئەو ڕۆژەش وەک زۆربەی ڕۆژان، وێرای باقی منداڵ و مێر منداڵانی گەرەک و هاوالانم، بۆ کایەو تۆپێن لە مال وەدەرکەوتم. وێرای شەهید "کەمالی ڕەسوڵپور"ی ڕەفیقم بەرەو مەیدانی فوتبالّی تەپەی قازی، کە ئەو کات تاق و لۆق ماڵی لێ ساز کرابوو، وەڕێ کەوتێن. بە گەیشتنمان بۆ میدانەکە، هەر زوو هەستمان بە نائاسایی بوونی وەزعەکە و دۆخی ماتەمبار و ڕوخساری غەمباری خەڵکەکە کرد. دوای ئەوە کە بە جەنایەتە سامناکەکەمان زانی، کەماڵی هاوڕیم کوتی با بڕوینەوە بۆ ماڵ. منێش بێ سێ و دوو کوتم باشە و بەرەو ماڵ گەڕاینەوە. لە ڕێگادا کەماڵ کوتی من چی دیکە تەحەمول ناکەم و دەبمە پێشمەرگە. منیش وەک زۆربەی منداڵانی کورد کە خوڵیای پیشمەرگە و پێشمەرگایەتی بووم و ئەو خولیایە ئارام و قەرارێ لێ هەڵگرتبووم. بە حۆبی دڵ ئارەزوم بوو ببمە پیشمەرگە.

ئێمە هەر ١٣ - ١٤ ساڵان دەبووین. ئەو ڕۆژە زۆرم بە کەمال کوت کە هێشتا زووبە و جارێ دەبێ دەرس بخوینین، بەڵام فایدەی نەبوو، کەمال بریاری خوی دابوو و هەر ئەو ڕۆژە تێکەڵ بە ڕێبوارانی ڕێگای ئازادی لە کومەڵە بوو. تاوانی ئیعدامی ٥٩ لاوی کورد بە دەستی جەللادەکانی کۆماری ئیسلامی لە سەر دڵی خەڵکی مەهاباد و سەرجەم کوردستان ئەوەندە بەژان بوو کە دڵنیام هەر ئەو ڕۆژە دەیان و بگرە سەدان لاوی کوردیان بۆ پەیوەست بوون بە ڕیزەکانی خەباتی ڕزگاریخوازانەی خەڵکی کوردستان ساخ کردەوە. بەداخەوە کەماڵ ڕۆژی ٩ی سەرماوەزی ١٣٦٤ لە شەڕیکی قارەمانانە لە پیریونسی ناوچەی فەیزوڵڵابەگی بوکان شەهید بوو.

سڵاو لە یاد و ناوی شەهید کەماڵ و هەموو شەهیدانی ڕێگای ئازادیی کوردستان.

تاوانی ئیعدامی ٥٩ لاوی کورد لە مەهاباد پاش زیاتر لە چارەگە سەدەیەک یان باشتر بڵێن ٢٧ ساڵان، لە حاڵێکدایە کە ئیستاشی لە گەڵ بی کەس بە گۆڕەکەیان و مەنزڵگای ئەبەدیان نازانێ. ڕژیمی دژ بە کورد و سەرجەم مرۆڤایەتی ئاخوندی تەنانەت ئەو سەرەتایترین ماف و حەقەشی بە بنەماڵە و خەڵکی تێکۆشەری شاری مەهاباد ڕەوا نابێنی تا گڵکۆی ئازیزانیان پێ بزانن لانیکەم بتوانین تاجەگوڵێنەی ڕیز و وەفایان بە نیشانەی ئەمەگناسی لە سەر گڵکۆکەیان دانێین.

بیست و حەوتەمین ساڵیادی ئیعدامی بە کۆمەڵی ٥٩ لاوی مەهابادی لە کاتێکدایە کە بە داخەوە هەر چەند ڕۆژ لەوە پێش پۆلیسی دیکە لە لاوانی تێکۆشەری کورد لە لایەن کۆماری سێدارە و دژە ئینسانیی ئێرانەوە بە کۆمەڵ ئیعدام کران.

لەم بۆنەیەدا وەرن بۆ لە قاودان و ڕیاتر ڕیسوا کردنی ڕژیمی کۆنەپەرستی ئاخوندی تیبکوشێن، با ڕوحی مەزن وتژی لە ئازادی ئەو ٥٩ لاوە شەهیدە و سەرجەم شەهیدانی کوردستان، بە ئاسودەیەکی پترەوە، لە بوشایی فەزای دەور و پشتمان، سوڕ بخۆنەوە و ئوقرە بگرن. با بزانن پاش ئەو هەموو ساڵانە، لە یاد و بیرمان دان و ڕیگای پیرۆزیان هەر وا پر ڕیبوارە.

هەر وەک چۆن هێزی پیشمەرگە لە هەموو ناوچەکانی کوردستان بە یاد و بیرەوەری ئەو ئازیزانە زەبریان لە دوژمن وەشاند و لە پێشەوەی هەموان هێزی بە هێزی بیستون بە ئەنجامدانی ٥٩ عەمەلیات بە یادی ئەو ٥٩ شەهیدە قوناغیکی دیکەیان لە یەکبوون و برایەتی لە گورەپانی خەبات بو ئازادی گەلەکەمان خولقاند و ئەو پەیامەیان بە دۆست و دوژمن دا کە ئەگەر خوێنی ڕۆڵەیەکی شاری پێشەوا، موکریان و پیدەشتەکانی ئەو مەلبەندە بە ڕەنگی سور دەخەملینی، ئەوە فەرهادەکانی بیستون و تاق وسان لەو سەری کوردستان ئاگر لە سەر پشتی دوژمن دەکەنەوە، وەرن با یاد و بیرەوەری ئەو ٥٩ لاوە بە ناحەق شەهید کراوانە بکەینەوە بە ئالقەی پیوندی و سەرەتایەکی دوبارە بو یەک جەستە بوون. لەو ڕوژەدا بو جارێکی دیکە پەیمان و بەڵێنیان لە گەل نوی بکەینەوە کە ڕێگای ئەوان ڕاستەڕێگای هەموومانە. ئەگەرچی بە داخەوە تا ئێستا نەمانتوانیوە ئەو ڕێگایە ببڕین و گەلەکەمان بگەیەنینە مەنزڵگەی ئارامی. ئەوەتا هەر دوێنێ چوار ڕۆڵەی هەڵکەوتوی دیکەمان بۆ هەمان مەبەست بە سەری بەرزەوە چوونە سەر دار و لە هەمان کاتدا سەلمێنەری ئەو ڕاستیە بوون کە کورد وەجاخی ڕوونەو دریژەدەری بە وفای ڕیگای پیرۆزی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهاباد و هەموو شەهیدانی ڕێگای ڕزگاریی کوردستانن.

وەرن با یەکیتی و یەکگرتوویی ٢٣ی گوڵانی هەردەم هەرمان بکەینە هەوینی قوناغیکی نوێ لە برایەتی و یەکبوون. گەر ئێمەی کورد بە هەر بیر و باوەر و دین و مەزهەبیک کە هەمانە، بۆ یەک ئامانج کە ئەویش رزگاری نەتەوەکەمانە، تێبکۆشین، بە دڵنایییەوە زووتر بە ئاواتە لەمێژینەکەمان کە بەختەوەری و ئازادی گەڵەکەمانە دەگەین. هەموومان ئەو راستییە دەزانین کە سەرکەوتن لە یەکیتی و یەکبوون دایە. کەوابوو وەرن با لە گەڵ یەکتر نەرم و نیان بین، گوزەشت و روحی لێبوردەیی لە ناو خۆماندا بە هێز بکەین، خو بەزڵزانی، فەخر فروشتنی بێجێ بە سەر یەکدا وەلانیین. لە هەمان کاتدا لە بەرامبەر دوژمنان و ناحەزانی گەڵە بەشخوراوەکەمان یەکگرتوو، یەکدەنگ و یەک هەڵویست بین.

بە هیوای ئەو ڕۆژەی کورد بە هەموو تیرەو عەشیرەو ناوچە و شار و بیرو باوەڕێکەوە بۆ ئازادی وڵاتەکەمان یەکڕا و یەک هەڵویست بن.

سەرچاوە: ماڵپەڕی ڕۆژهەڵات تایمز - ڕێکەوتی: ٣١ی مای ٢٠١٠

---

٥٩ ڵاوی جوانەمەرگی مەهاباد و هێزی بە هێزی بیستوون

کەریم نەڵاوەیسی

٢٥ ساڵ خەرێکە بەسەر جەنایەتیکی گەورە دا تێدەپەڕێ،جەنایەتێک کە ویژدانی مروڤایەتی هەژاند. ئەو بەکۆمەڵکوشتنە، قەت لە بیرو زینی خەڵکی کوردستان بەتایبەت مەهاباد، شاری پێشەوای خۆبەختکەر ناچێتەوە. هەرنەتەوەیەک لەگەڵ ئەوەی هێندیک ڕۆژی خۆشی هەیە وەک ڕۆژی نەتەوەیی کە لەو ڕۆژەدا خۆشی و شادی دەکەن،هێندیک

ڕۆژی تالیشی هەیە کە وەک سەنەد و بەڵگەی جەنایەت لە مێژووی نەتەوەیەکدا دەمێنێتەوە، جینایەتی ئێعدامی ٥٩ لاوی کورد بۆئەوە دەبێ وەک بەلگەیەکی گرینگ لەگەڵ بەلگەکانی دیکە، ڕێژیمێ جەنایەتکاری کوماری ئیسلامی ئێرانی لە بەر چاوی جیهانیان پێ ڕیسوابکرێ.

ڕۆژی ١٢ جوزەردانی سالی ١٣٦٢هەتاوی ،خەلکی مەهاباد لەبەر ڕوودانی جینایەتێکی گەورە ڕەشیان پۆشی و تەنانت منداڵانیش بە دیتنی گریان و ماتەمینی دایک و باب و خۆشک و براکانیان بزەی پێکەنینیان لەسەر لێوی نەما وئەوانێش تێر گریان. هەر گەرەکێکی ئەو شارە چەند شەهیدی وەبەر کەوتبوو، خزم وکەس و جیران لەو کاتدا هیچیان پێنەدەکرا جگەلە هاودری و هاوخەمی لە گەڵ دڵبریندار و جەرگ سووتاوان. لە مانگی جوزەردان و پێشئەو مانگەش ڕەشبگیر لە ئاستیکی زۆر دا کرا و لاوانێکی زۆری ئەو شارە بۆ چالەڕەشەکان بەرێ کران.ئەوان بێدادگا و پارێزەر هەرکامیان لە ماوەی چەند چرکەساتێک هەمووی بە هۆی جەلادی ناسراو و بەنیوبانگی ڕێژیم سادق خەلخالی بە دەستووری خومەینی، بە جورمی مەحاربە با خودا! بریاری لەناوچونیان درا. ئەو جوانەمەرگانە پێش ئەوی ئێعدام بکرێن بە نامرۆڤانەترین شێوە ئەشکەنجە کران و ترساندن و تۆقاندنی خەڵکێکی بێتاوان و دواتریش تلفیزیۆن و شانۆی ئێعتراف .لەهەمووی خراپتر، دوژمنانی ئینسانیەت و مرۆڤایەتی بە هیچ شێوەیەک ئامادە نەبوون تەنانت مەیتی بێگیانی ئەوانەش تەسلیمی بنەمالە جەرگبراوەکانان بکەنەوە و تەسلیمیشیان نەکردەوە.

هەموو بەلگەکان ئەو دردەخەن کە ئەو بەکۆمەڵ ئیعدام کردنە بۆ ئەوەبوو کە ڕێژیم بتوانێ خەلک چاوترسین بکا و ئێرادەی بەهێزی خەلکی کوردستان بەتایبەت شاری پێشەوا و سولیمان موعینی و سمایلی شەریفزادە و سەرگورد عەباسی و کاک هەژارەکان تێکبشکێنێ. ڕیژیمی دژی گەلی کۆماری ئیسلامی پێیوانەبوو، کە خۆمەینی فتوای شەر بە دژی خەلکی کوردستان بدا بە قارەمانەتی پێشمەرگەکانی کوردستان بەتایبەت پێشمەرگە گیانلەسەر دەستەکانی حیزبی دیموکرات و پشتیوانی دلسوزانەی ئەو خەلکە لە شەرێک کە بە شەری سێمانگە ناسراوە تێکبشکێ و خۆدی خومەینی مەجبور بە پاشگەزبوونەوە بێ و بڵێ ئەوە بدخوازان بوون کە منیان خراپ حالی کردبوو. لەو کاتدا وتوێژ دەستی پێکردەوە کە دوایە دەرکەوت کە وتووێژێش تەنیا بۆ خۆبەهێزکردنی ڕێژیم بووە و فریوێک زیاتر نەبوو، بەڵام کۆماری ئیسلامی بەو شکستەی کە بە ئابروووچوون و ڕێسوایییەکی گەورەی بۆخۆی دەزانی وەک ماری بریندار لێهاتبوو و بەهەموو شێوەیەک هەوڵی دەدا و لەبیری دارشتنی پیلانێکی ڕەش بوو کە لە دەرفەتێک دا تۆڵەی خۆی بستینێتەوە.بەڵێ، قینلەدڵانی ڕێژیم کە تونای بەربەرەکانیان لەگەڵ باسکی بەهێزی گەل، پێشمەرگە نەبوو ،تۆڵەی شکانی شەری سێمانگە و شکانەکانی دێکە کە لەو ماوەیەدا تووشی ببوون لە ١٢ی جوزردانی ئەو ساڵە لە خەلکی بێدیفاعی مەهاباد کردەوە و بەو ئاوات و نیازە کە چۆک بە خەلکی کوردستان دابدەن، جەنایەتێکی ئاوا گەورەیان خولقاند و ڕێسوایەکی گەورەتریان بۆخۆیان تومارکرد.

خەڵکی کوردستان بەتایبەت مەهاباد زۆر خەمبارو دڵبریندار بوون، پێشمەرگە ڕۆڵەی ئەو خەڵکە و کۆر وکچی ئەو ئاو و خاکە نەیدەویست بۆ ماوەیەکی یەکجار زۆر تەمی خەم و ماتەم شاری مەهاباد دابگرێ و بەکرێگیراوە چەپەڵەکانی پێشاد بێ. بۆیە گیانبەختکەرانی گەل ونێشتیمان واتە پێشمەرگە وەخۆکەوتن، پێشمەرگە فیداکارەکانی کوردستان بەتایبەت پێشمەرگەقارەمانەکانی حیزبی دیموکراتی کوردستان لە هەمووی کوردستان زۆر چالاکی گەورەیان کرد. لەو کاتەدا هێزی بەهێزی بیستوون حەماسەی کەم وینەی خولقاند و ئەوان لەو قوناغە دا شۆن و جێگە و ناوێکی تایبەتیان لە فیداکاری و نمونەبوونیان لەو هەڵومەرجەدا بۆخۆیان تومار کرد. ئەوان بە دانانی پلان و تەرح و ئامادگی تەواوە، چوون زەربەی گورچوبڕ لە پەیکەری کوماری ئێسلامی بدەن. کەم رۆژ بوو ئەوان چالاکی گەورە نەکەن براستی ئەم خوبەختکەرانەی ریگای ئازادی دەرسێکی زۆر گەورەیان دا بە سپای مغول،سپای جەهل و نەزانی کۆمارە دژی گەلیەکەی ئێسلامی ئێران کە لە مێژوو دا کەم وێنەبوو و بۆ هەمێشە لە یادی خەلک، پێشمەرگە و ریژیم دا دەمێننەوە. ئەوان بە تۆلەی خۆینی هەر لاوێک چالاکێکی باشیان بەرێوەبرد کە رادیو دەنگی کوردستان، دەنگی زۆلالی پێشمەرگە نەبەزکانی کوردستان بە دەنگی دلێر وشێرانەی و شیرینی وێژەرەکانی هەر جارەی بە خویندنەوەی هەرعەمەلیاتێکی خۆبەختکەرانی هێزی بیستوون کەمێک برینی دایک و باب و خوشک و برا دلسوزەکانی ئەو شەهیدانەیان سارێژ دەکردەوە. جێگەی خۆیەتی وەک پیێزانین ناوی فەرماندەی قارەمانی هێزی بیستوون، شەهید کاک شاپور فیروزی بێنین کە تەراح و فەرماندەی ئەو عەمەلیاتە قارمانانەیە بوو و ئیبتکار و خەلاقیەتەکانی ئەو فەرماندەیە، بوو بە هۆی ئەوە کە زەبری زۆر گەورە وە کۆماری ئێسلامی بکەوێ و ئەم پەیامە کە: "گەلێک کە بۆ ئازادی و وەرگرتنی مافەنەتەوایەتیەکانی هەستاوەتە سەرپێ،ریژێمی خوینمژی کۆماری ئێسلامی ئێران بە ئێعدام و کۆشتن لاوان و خەلکی بێ دیفاعی ئەو نەتەوەیە ناتوانێ ئێرادەی پولاییینی ئەو گەلە قارەمانە تێک بشکینێ،و ئەو گەلە مافی خۆی هەر دەستینێ"

درسێک و وانەیەک کە پێویستە فێری بین ئەوەیە کە کەسێک کە شەهید دەبێ ئی بنەماڵە و شار و گوندی خۆی نیە بەلکوو هی هەمووی کوردستان و نەتەوەکەیەتی. چالاکیەکانی هێزی بیستوون بە بۆنەی ٥٩ گوولی تازە پشکووتوو و پەرپەربووەکانی مەهاباد،ئەوەی نیشاندا کە بۆ ڕۆڵەکانی کورد و خەباتگێرانی ریگای ئازادی جیاوازی شار و ناوچە نیە.کرماشان و قارمانەکانی بە هەموو وجودیانەوە پشتیوانی و پشتگری مەهاباد و لاوە لەخۆینگەوزاوەکانیان کرد و زۆر پێشمەرگە خوینیان رژایە سەر خاکی پیرۆزی کوردستان ولە سەر ئەو خاکە تێکەڵ بەخۆینی ٥٩ لاوەکی مەهابادی بوو، ئەو شارە کرماشانەی کە لەسەرمەهاباد وەجواب دێ، ئەو کرماشانەی کە بە دوو ریژیمی دژی مروڤایەتی شا و خۆمەینی ویستیان وەک کرکوک ناسنامەی نەتەوەیەکەی لێبستێنن کە بە خۆشیەوە بەو ئاواتە چەپەڵانەیان نەگەیشتن.

پێویست بە وەبیرهێنانەوەیە کە خەلکی قارەمانی مەهاباد بە چالاکی مەدەنیان بە تاییبەت لە کاتی شەهید کردنی شوانە

قادری ئەو ڕۆلەئازایەی گەل کە بەرە بەرە ئەو خەباتە جەماوەریە کە هەموو شارەکانی کوردستانی گرتەوە و چەند مانگی خایاند کە براستی جێگەی شانازی بوو درسێکی باشیی دیکەبوو کە ئەوان بەرێژیمی بێزراوی کۆماری ئیسلامییاندا، کە کورد نابەزێ و لەسەروەرگرتنی مافی ڕەوای خۆی سوور و پێداگرە و زۆ یان درەنگ، دژمنانی کورد دەبێ کوردستان بێجێ بهێڵن و خاوەنی سەرەکی ئەو خاکە پیرۆزە واتە کورد دەبێ کوردستان ئیدارە بکا نەک هێزی داگیرکەر و دژ بە کوردی کۆمارە کۆنەپرستانەکەی ئیسلامی ئێران.

با بنەمالەی سەربەرزی هەمووی شەهیدان و ٥٩ لاوی مەهابادی باش بزانن کە چارەنووسی ڕێژیمی دیکتاتوری ئێران هەر وەک ڕێژیمی دیکتاتوری عیراق دەبێ و پنجەی عەدالەت گەرووی ئەوانەش ڕێک دەگووشێ و ئەو ریژیمەش لە زبڵدانی میژوو دەهاویشترێ و گەل بە فیداکاری و خەباتی بێوچانی خۆی بەئاواتەکانی دەگا.

لە ٢٥ مین سالیادی ئیعدامی ٥٩ لاوی جوانەمەرگی مەهابادی، سەری ڕێز و نەوازش بۆ ئەو شەهیدانە و ٣٤ شەهیدی دیکەی قوناغی دووهەم کە لە ورمێ و ٨ شەهیدێ قۆناغی سێهەم کە لە تەورێز ئیعدام کران و هەموو شەهیدانی کوردستان دادەنوێنین.

نورویژ ١٠ی ژوئەنی ٢٠٠٨

بیست و پێنجەمین ساڵی ئیعدامی بەکۆمەڵی ٥٩ لاوی کورد

موعتەسەم نووراڵی

شەوەدرەنگانە دانیشتووم، چاو بە دەفتەری بیرەوەرییەکانم دا دەگێڕم. ڕۆژی ١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢ی هەتاوی وەک بیرەوەرییەکی تاڵو زامێکی بە ژان لە دەفتەرەکە دا تۆمار کراوە. ٢٥ ساڵ لەوە پێش، ئێوارەی ڕۆژی ١٢ی جۆزەردان، من، ئەحمەد مەکاییلی، عەببباس چریک، حەسەن قارەمانی و مەلاعەزیز حوسێنی، کادرەکانی کومیتەی محال، لە ناوچەی مەهاباد، لەگوندی خاتوونباغ، لە ماڵی مەلارەحمانی خودادادی، کە مەلای ئاوەدانی و ئەندامێکی دڵسۆزی حیزبی و کوردێکی نیشتمانپەروەر بوو.

دانیشتبووین چامان دەخواردەوە (عەببباس چریک شەهیدبوو، ئەحمەد مەکاییلی و ماموستا مەلا ڕەحمانیش بە ڕەحمەت بن لە ژیان دا نەماون). قادری کەریم بارامی ناسراو بە قالە زلە بە ڕەحمەت بێ، بە هەڵە داوان و بە پڕتاو خۆی بە ژووری دا کرد، دیار بوو زۆر پەشۆکاو بوو زۆر بە نارەحەتی گوتی:

ئەوە بۆ دانیشتوون، هەستن وەرنە دەرێ، دنیا وێران بوو، شار شڵەژاوە، عالەم قوڕی بۆ گیراوەتەوە، خەڵکی مەهاباد بە جارێک تازیەبار و ڕەشپۆشن. ٥٩ لاوی قارەمانی مەهابادی، ٥٩ لاوی کورد ئیعدام کران.

ئێمە هەموومان بە بیستنی ئەو هەواڵە دڵتەزێنە، ماتمبار و نارەحەت بووین. غەمو پەژارە سەراپای وجوودی داگرتین.

ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی بە ئێعدام کردنی ئەو ٥٩ لاوە بێ تاوانە، ٥٩ بنەماڵەی ڕەشپۆش کرد. ٥٩ دایکو باوکی جگەرسووتاوو دڵ هەڵقرچاوو تازیە بارکرد. خەڵکی شاری مەهاباد، شاری پێشەوای، ڕەشپۆش کردو لە ڕاستی دا هەموو خەڵکی کوردستانی غەمبار کرد. دروست ڕۆژی ٢٦ی گەلاوێژی ١٣٦٢ی هەتاوی کە ڕێژیم هێرشی کردە سەر ناوچەی محاڵ، لە گوندی خاتوونباغ پایەگای دانا. بەشێکی زۆر لە لاوانی گوندی خاتونباغی گرت و ڕەوانەی زیندانی سوپای پاسدارانی مەهابادی کردن. هەر ئەو ڕۆژە منیش لەوێ گیرامو بردیانم بۆ زیندان کە گەیشتمە دەرکی زیندان، چاویان بەستم و بردیانمە ژووری زیندان. لە وێ زیندانی کرام. ٢٢ لاوی خاتوونباغ لە ژوورێک دا زیندانی بوون بە منەوە بووینە ٢٣ کەس. چاوم کردەوە و دیتم کە مامۆستا مەلا ڕەحمان و عومەری باجەحولەی بە ڕەحمەت بن، لە گەڵ جەمعێک لە لاوەکان گیرابوون ولە وێ دانیشتبوون، ئەو ژوورەی کە ئێمەیان دەوێ کرد بوو، ژوورێکی ٦ میتر بە ٦ میتر بوو. کەسێکی زۆر دێزەو دڕندە بەرپرسی زیندان بوو پێیان دەگوت برادەر عەرەب. برادەر عەرەب دەهاتو دەچوو، لێمان تووڕە دەبوو، هەرەشەی دەکرد، بە تەواوی ترسو خۆفو دڵەڕاوکێ هەموومانی داگرتبوو. بەڵام چونکە من پێشمەرگە بووم گیرا بووم لە هەمووان زیاتر نارەحەت و نیگەران بووم بە تایبەت شتێکی کە سەرنجی منی ڕاکێشا ئەوە بوو کە بەشێکی زۆر لەو ٥٩ لاوە هەر لەو ژووڕە دا زیندانی کرا بوون و لە وێ را بردبوویانن بۆ ئێعدام. چونکە هەموویان ناوی خۆیان لە سەر دیواری ژووڕەکە نووسیبوو. سەعات ١٢ی شەوی ١٢ی خەرمانانی ٦٢ کە دروست ٣ مانگ بوو ئەو ٥٩ لاوە ئێعدام کرابوون، منو مامۆستا مەلا ڕەحمان لە ژووری زیندانەکە دا دانیشتبووین باسی ئەو ڕۆژەمان دەکرد کە قاڵە زلە هاتو هەواڵی ئێعدامی ئەو٥٩ لاوەی پێ داین. چاوم بە دیوارەکە دا گێڕا زۆر لەو شەهیدانە یادگاریو بیرەوەریی خۆیان بە شێعرێک یا ئیمزای خۆیان لە سەر دیواری زیندانەکە نووسیبوو.

بەشێکی زۆریان کە ناویان بە سەر دیواری ژووری زیندانەکەوە بوو ئەوانە بوون : سەید برایم سەید ئەحمەدی،خالەق بارزانی کەمال کەریمی، هەژار کەریمی، عەلی سەلاحی، وەفا ئەلیاسی، عەلی غەوارە، عەببباس یوسفی، محمد مەسعوودی، سولەیمان، حوسێن زادە، ڕەحمان خزرپوور، خالید سەفایی، خالید ڕەحیمی ئازەر، سالح فەرهوودی، کەریم ڕەحیمیان، کەماڵ چاوشینی، مستەفا فەقری، مەلا حەسەن لاجوەردی، محەممەد ئەمین سەفایی، عەبدوڵا تەحریریان، هومایوون نیلووفەری،

محەممەد عەلیاڵی، برایم ئەمینی، حوسێن کەڵهوڕی، یووسف ئەیازی، عەلی گولپەرست، شوکر نادری، یوسف حەبیب پەنا، سالح مام ئیبراهیمی، یوسف حەسەن زادە، ڕەحمان ڕەحیمی..... چەند شێعرم کە لە بیرماوە کە سەردیواری زیندان نووسیبوویان. یەکێک لەو لاوانە نووسیبووی:

"آه چقدر عزیز است اغوش گرم مادر"

لاوێکی دیکە ئەو شیعرەی مامۆستا هێمنی نووسیبوو:

"گەڵێک جاران لە چاڵاوی ڕەش کەوتم
هاتمەوە دەر هەدام نەدا نەسرەوتم"

یەکێکی دیکە نووسیبووی:

"دانه فلفل سیاه و خال روی محبوبان سیاه
هردو جان سوزند اما این کجا و آن کجا"

یەکێکی دیکە لەو لاوانە شێعریکی ئارەشی کەمانگیری لەسەر دیوارەکە نووسیبوو کە بەراستی زۆری کاریگەری لەسەر من دانا کە نووسیبووی:

"آری آری زندگی زیباست
زندگی آتشگهی دیرنده پابرجاست
گر بیفروزیش رقیّ شعلەهاش درهرکران پیداست
وەرنه خاموش است و خاموشی گناه ماست."

ئەو شتانەوگەلیک شتیتری لەو بابەتەیان لە سەر دیوارەکانی زیندان نووسیبوو و بە هیوایەکی زۆر بە داهاتوو، کە لەو نەجاتیان بێو بگەڕێنەوە ناو باوشی گەرم و پڕ خۆشەویستی دایکو باوکیان. بەڵام تاریک پەرستان و شەمشەمە کوێرەکانی قوم و تاران بڕیاریان دابوو کە لە جیاتی ئازادی، سەربەستی، خێر وخۆشی بوکوردستان، ئیعدام وکوشت وکوشتار و تاڵان و وێرانی بکەنە دیاری و، لە جیاتی ئازادی وشادی و پێکەنین، ڕەشپۆشی وگریان بە دیاری بێنن. لە جیاتی ئازادیی ئەو لاوە کوردانە، بە کومەڵ کردیاننە ئامانجی گوللە و سینگی پر لە هیوا و ئامانجیان دابێژ دابێژ کردن. ڕێژیم ویستی بە شەهید کردنی بە کۆمەڵی ئەو ٥٩ لاوە بێ دیفاعە، کە تەنیا و تەنیا بە تاوانی کورد بوون و وەفاداری بە ئامانجی پیرۆزی گەلەکەیان، ئازادی ودێموکراسی گیرابوون، خەڵکی کوردستانی پێ چاوترسین بکا. غافڵ لەوەی کە ئیرادەی پۆڵاییینی خەڵکی کوردستان بە ئیعدام، زیندانی کردنو تۆپ بارانو کوشتو کوشتار تێک ناشکێ. ئەو خوێنە بە ناحەق ڕژاوانە بوونە

ڕۆ قین چونە ناو دڵو دەماری خەڵکی تینووی ئازادیو ڕێبوارانی ڕێگای شەهیدان، بون بە باڕوتو ئاگرو لە لوولەی تفەنگی پێشمەرگەدا دەنگی دایەوە. خوێنی بە ناحەق ڕژاوی ئەو لاوانە کە لە راستی دا زۆریان پەیوەندییان بە هیچ ڕێکخراوێکی سیاسییەوە نەبوو، بوو بە گڕکان، و ئاگرو گوللە و لە چیا سەرکەشەکانی کوردستان، لە چەکی دەستی پێشمەرگەدا وەزمات هاتو لمبۆزی داگیرکەرانی کوردستانی لە خاکو خۆڵ وەر دا.

یادی ٥٩ لاوی شەهیدی مەهابادی بەڕێزو، بیرەوەریی مەرگی سەربەرزانەیان ڕووناکیدەری مەشخەڵی خەباتمان بێ.

سەرچاوە ماڵپەری شەهید - ٢٠٠٨

جینایەتی "میللی- مەزهەبی" یەکانی کۆماری ئیسلامی ئێران لە کوردستان

"جەلایی پوور" و ٥٩ شۆڕەلاوەکەی مەهاباد

ئەنوەر سۆڵتانی

ساڵی ١٣٦٢ کە "حەمید ڕەزا جەلایی پوور" فەرمانداری مەهاباد بوو، ٥٩ لاوی بێ تاوانی ١٤ ساڵ بەرەوژووری شارەکە، گیران و بێ سەروشوێن کران.

باوک و کەس و کاری لاوەکان لە سوپای پاسدارانی مەهابادەوە تادەفتەری خومەینی، سەریان بە هەموو قوژبنێکی ئێراندا کرد وهەموو شوێنێکیان ڕاوکرد بۆ ئەوەی شوێنی عەزیزانیان هەڵبگرن، کەس وەڵامی نەدانەوە تا ئەوەی لە دەفتەری ئایەتوڵڵا مونتەزیری - کە ئەودەم "نایبی وەلی فەقیە" بوو، ڕاستییە تاڵەکەیان درکاند: هەموویان لە تەورێز ئیعدام کراون! شارێکی بچووکی وەک مەهاباد بووە ئازیەتباری ٥٩ لاوی تازە پێگەیشتوو.

دڵی بەرد بوو بەئاو و ئاوی چاوان بوو بە بەرد؛ بەڵام حەمید ڕەزا جەلایی پوور- فەرمانداری ئەودەمی شار، تەنیا بزەی سمێڵی هات.

ئەمساڵ 'محەممەدڕەزا' ی کوڕی ئەو "جەلایی پوور" ە، کە بۆتە لایەنگری "ئیسلاحات"! لە فڕۆکەخانەی تاران گیرا و بۆ ماوەیەکی کورت لە زیندانداا مایەوە. باوکەکە چی نەکرد و چی نەگوت و چی نەنووسی تا کوڕەکەی لە زیندان هێنایە دەرێ!

"اگر دستم رسد برچرخ گردون از او پرسم که این چونست و آن چون؟ "

قاتڵێکی وەک جەلایی پوور ئێستا مامۆستای زانکۆیە و لەدواڕۆژدا دوور نییە ببێتە کاندیدی وەزارەت و سەرەک کۆماریش! بۆئەوانەی بوونە سەرەک کۆمار، وانەبوون ؟

یادی ٥٩ شەهیدە گۆڕ - وونبووەکانمان پیرۆز بێت.

کۆکردنەوە و ئامادە کردنی: ڕەحمان نەقشی

جۆزەردانی ٢٧١٩ی کوردی = جوونی ٢٠١٩ی زایینی

٥٩ مەشخەڵی ڕێگای ڕزگاریی
کوردستان و سەرانسەری ئێران
شەهید مەلا حەسەن لاجوردی
شەهید عەلی سالحی
شەهید عەلی غەوارە
شەهید مستەفا فەقری
شەهید شوکری نادری
شەهید سالح مام ئیبراهیمی
شەهید سەید محمود سەید ئەحمەدی
شەهید کەریم کاوە
شەهید یوسف حەسەن زادە
شەهید سلێمان حەسەن زادە
شەهید ئیبراهیم ئەمینی
شەهید محەممەد فارۆق بازیار
شەهید یوسف حەبیب پەناە
شەهید کەریم ڕەحیمیان
شەهید کەمال کەریمی
روحیان شاد و ڕێگایان پڕ ڕێبوار بێ

٣٠
شەهید هەژار کەریمی
٣٠
شەهید ئینشاالله نادری
٣٠
شەهید ئەبوبەکر شوکری
٣٠
شەهید خدر رەنگین
٣٠
شەهید عەلی بازیان
٣٠
شەهید ئەرەیدون شەنگە
٣٠
شەهید محەممەد سەلیمی
٣٠
شەهید رەحمان خزپوور
٣٠
شەهید ئەحمەد کەهروبی
٣٠
شەهید مەنسوور مەحموودی
٣٠
شەهید سالح ئەرهودی
٣٠
شەهید کامران زاهیر حەجازی
٣٠
شەهید عەلی ئابادە
٣٠
شەهید سیامەک سەفزی
٣٠
شەهید عەباس یوسفی
٣٠
شەهید حوسێن کەلهوری
٣٠
شەهید ئەحمەد مەحموود کەندوو
٣٠
شەهید محەممەد ئەمین ئەحمەدی

٣٠
شەهید مەنسوور جەناح
٣٠
شەهید وەفا ئەلیاسی
٣٠
شەهید محەممەد مەسعوودی
٣٠
شەهید محەممەد ئەبوبەکری
٣٠
شەهید سەید ئیبراهیم ئەحمەدی
٣٠
شەهید خالید سەفایی
٣٠
شەهید خالید ڕەحیم نازەر
٣٠
شەهید حەسەن ڕەحیمیان
٣٠
شەهید کەماڵ چاوشینی
٣٠
شەهید یوسف ئەیازی
٣٠
شەهید خالەق بارزانی
٣٠
شەهید مستەفا عیسمەتی
٣٠
شەهید عەلی گوڵ پەرەست
٣٠
شەهید ڕەحمان ڕەحیمی
٣٠
شەهید عەبدوڵڵا تەحریان
٣٠
شەهید عەلی مەزنە
٣٠
شەهید کازم خاتوونی
٣٠
شەهید عەباس حوسێن پوور

٣٠
شەهید محەممەد حوسێنی
٣٠
شەهید مەحموود دریزیی
٣٠
شەهید هومایوون نیلوفەریی
٣٠
شەهید محەممەد ئەمین سەفا
٣٠
شەهید محەممەد عەلیالی
٣٠
شەهید عەلی بانەیان
٣٠
شەهید حەسەن جیهانیان
٣٠
شەهید غولام رەزا بارزی
٣٠
٥٩
٥٩
شەهیدان
مەهاباد
بای ئەجەل هاتوو لە ناکاو دەفتەری ژینی دریم
تاکوو دوێنی خونجە بووم ئەمڕۆ بەناحەق هەڵوەریم
رەحمان نەقشی

ناو و ناوبانگی ئەو ٥٩ شەهیدەی کە لە ١٢ جۆزەردانی ١٣٦٢ هەتاوی لە لایەن کۆماری ئیسلامی ئێران گوللە باران کران

٥٩ مەشخەڵی ڕێگای رزگاریی کوردستان							
١	مەلا حەسەن لاجوەردی	١٦	هەژار کەریمی	٣١	حوسێن کەلهوری	٤٦	عەلی گوڵپەرەست
٢	عەبباس حوسێن پور	١٧	ئینشاڵڵا نادری	٣٢	عەلی غەوارە	٤٧	ڕەحمان ڕەحیمی
٣	حامید مەحموود کەندو	١٨	ئەبوبەکر شوکری	٣٣	مستەفا فەقری	٤٨	محەممەد مەسعودی
٤	محەممەد ئەمین ئەحمەدی	١٩	خدر ڕەنگین	٣٤	مەنسوور جەناح	٤٩	عەلی مەزنە
٥	عەبدوڵڵا تەحریان	٢٠	عەلی بازیان	٣٥	وەفا ئەلیاسی	٥٠	کازم خاتوونی
٦	ساڵح مام ئیبراهیمی	٢١	فەرەیدون شەنگە	٣٦	شوکری نادری	٥١	عەلی سەلاحی
٧	سەید مەحموود سەید مەحموودی	٢٢	محەممەد سەلیمی	٣٧	کەریم کاوە	٥٢	محەممەد حوسێنی
٨	محەممەد ئەبوبەکری	٢٣	حەسەن ڕەحمانیان	٣٨	کەریم ڕەحیمیان	٥٣	مەحموود ڕیزیی
٩	یۆسف حەسەن زادە	٢٤	ئەحمەد کەهروبی	٣٩	خالید سەفایی	٥٤	هەمایون نیلوفەری
١٠	سوڵەیمان حەسەن زادە	٢٥	مەقسوود مەحموودی	٤٠	عەلی ئابادە	٥٥	کەماڵ کەریمی
١١	کامران زاهیر حەجازی	٢٦	مستەفا عیسمەتی	٤١	ڕەحمان خزرپور	٥٦	محەممەد عەلیالی
١٢	محەممەد فارق بازیار	٢٧	ئیبراهیم ئەمینی	٤٢	کەماڵ چاوشینی	٥٧	عەلی بانەیان
١٣	یۆسف حەبیب پەناە	٢٨	خالید ڕەحیم ئازەر	٤٣	یۆسف ئەیازی	٥٨	حەسەن جیهانیان
١٤	سەید ئیبراهیم ئەحمەدی	٢٩	سیامک سەقزی	٤٤	خالەق بارزانی	٥٩	غوڵامرەزا بارزی
١٥	محەممەد ئەمین سەفا	٣٠	عەبباس یۆسفی	٤٥	سالح فەرهوودی		

هەموومان پێکەوە لە ڕۆژی ١٢ی جۆزەردان
١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢
مەهاباد، ڕۆژهەڵاتی کوردستان
تاوان: "کورد" بوون
سزا:ئیعدامی بەکۆمەڵ
گلکۆی ٥٩ لاوی کورد - مەهاباد
آرامگاه ٥٩ جوان کرد - مهاباد
٥٩ لاوی کورد
Find us on: facebook
نا بۆ ئیعدام - Nei til Execution
http://www.facebook.com/HR.KDP

٥٩
نا بۆ ئێعدام
12 جۆزەردان،
ساڵڕۆژی ئێعدام کردنی
59 لاوی مهاباد (1362)
حیزبی
دێموکراتی
کوردستان

٥٩ لاوی کورد
١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢
مەهاباد، ڕۆژهەڵاتی کوردستان
تاوان: "کورد" بوون
سزا:ئیعدامی بەکۆمەڵ
Find us on: facebook
نا بۆ ئیعدام - Nei til Execution
http://www.facebook.com/HR.KDP

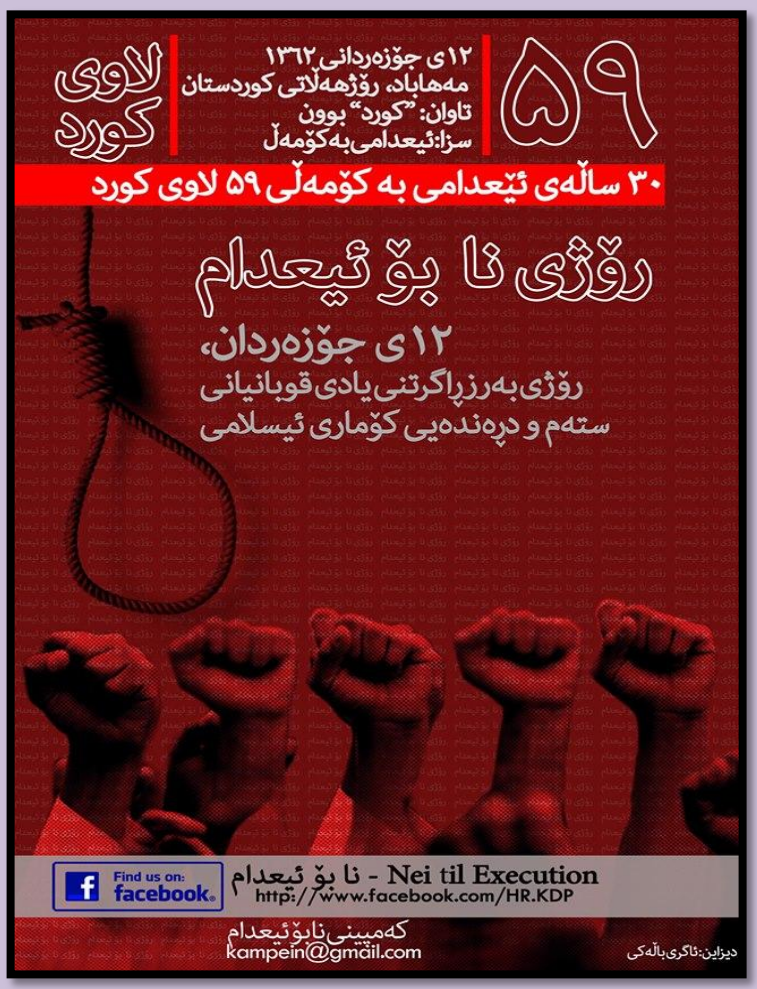
٥٩ لاوی کورد
١٢ی جۆزەردانی ١٣٦٢
مەهاباد، ڕۆژهەڵاتی کوردستان
تاوان: "کورد" بوون
سزا:ئیعدامی بەکۆمەڵ
٣٠ ساڵەی ئێعدامی بە کۆمەڵی ٥٩ لاوی کورد
ڕۆژی نا بۆ ئیعدام
١٢ی جۆزەردان،
ڕۆژی بەرزڕاگرتنی یادی قوربانیانی
ستەم و دڕندەیی کۆماری ئیسلامی
Find us on: facebook
نا بۆ ئیعدام - Nei til Execution
http://www.facebook.com/HR.KDP
کەمپینی نابۆئیعدام
kampein@gmail.com
دیزاین:ئاگری باڵەکی